

International Federation of
Library Associations and Institutions

අඛණ්ඩ වෙත්තිය සංවර්ධනය සඳහා ඉංලා
මාරුගෝපදේශ මූලධර්ම හා විකිණීත
ව්‍යවහාර

ලේඛනගත කරන ලද්දේ:

ජානා වරෙලපිස් හා අඛණ්ඩ වෙත්තිය සංවර්ධන හා වැඩෙනුම් (CPDWL) අංශයේ
විවිධ ලුවිස්, සුසාන් සෙනාර් සහ ප්‍රතිචාර ජාරා ඩීයකත්වය ඇතිව

දෙවන සංස්කරණය

අඛණ්ඩ වෙත්තිය සංවර්ධන මූලධර්ම හා විකිණීත ව්‍යවහාර, 2006

ප්‍රකාශන දිනය:

මැයි 2016 : ඉංලා විද්‍යාත් කමිටුව මගින් ස්ථීර කරන ලදී.

සිංහල පරිවර්තනය. Sinhalese Translation

බඩාලිවි. ආර්. ගාමිණි ද සිල්වා [B.A. (Ceylon), MALIS (Monash), A.L.A. (London), F.L.A. (London), FSLLA] විසින් සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

ඡන්තේබර 2018

ඉංග්‍රීසියෙන් රචිත මූල් ප්‍රකාශය සිංහලට පරිවර්තනය කිරීමේ දී මූල් පිටපතට වඩා වෙනසක්ම් ඇතිවිය හැක. මෙම පරිවර්තනය තුළු විමර්ශන කටයුතු සඳහා පමණි.

ජානා වරෙලපිස්, 2016

සංස්කාරක මණ්ඩලය (2016/2017)

- තීතා දුමයන්ති පිරිස් (ප්‍රධාන සංස්කාරක)
- බිල්මණි වර්ණසුරිය
- තුෂාරී සෙනවීරත්න
- සුනේතා කාරියවසම්
- ම්‍රේගා මොහමඩ් මැලිඩ්
- සුහුමනියන් නවණීද්‍රිත්නන්

ග්‍රන්ථ සමික්ෂණය : ඩ්බ්. ඒ. විරසුරිය [B.A.(Kelaniya), M.Lib.I.Sc.(Punjab), M.Lib.I.Sc, Ph.D]

ISBN: 978-955-9075-30-1

© 2016 ජානා වරලෙපිස්

This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International(CC BY 4.0) license. To view a copy of this license, visit: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

IFLA
P.O. Box 95312
2509 CH Den Haag
Netherlands

www.ifla.org

සංස්කාරක සටහන

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ 2017-2022 උපායමාර්ගික සැලැස්මට සමගාමීව 2016/2017 ප්‍රකාශන කමිටුව විසින් ඉංලා ආයතනය මගින් පුකාණිත විද්‍යාත් වාර්තා 4ක් සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවන්ට පරිවර්තනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

෋පායමාර්ගික සැලැස්මේ දක්වා ඇති පරිදි මෙම පරිවර්තන කර්තවායේ මූලික අරමුණ වූයේ දේශීය භාෂාවලින් පුස්තකාල විද්‍යා ප්‍රකාශන හිගවීමත්, ඒ හේතුවෙන් පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා විෂය හඳාරන සිසුවන්ට මෙන්ම, පුස්තකාලයාධිපතීන්ට විවිධ දුෂ්කරතා රසකට මුහුණ පැමට සිදු වී ඇති බැවින් එම අඛණ්ඩතා මගහරවා ගැනීමේ පිළියමක් ලෙසිනි. තවද අන්තර්ජාතික මට්ටමේ ඇති තොරතුරු පුස්තකාලයාධිපතීන්ට සහ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා විෂය හඳාරන ශිෂ්‍යයන්ට දැනගැනීමට සැලැස්වීමත් මෙම ව්‍යාපෘතියේ තවත් එක් අරමුණක් විය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරන ලද 'අඛණ්ඩ ව්‍යතිය සංවර්ධනය සඳහා මර්ගෝපදේශ මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර' යන ඉංලා ලේඛනය තුළින් පුස්තකාලයාධිපතීන්ට සහ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා විෂය හඳාරන ශිෂ්‍යයන්ට සහ අතිකුත් පාඨකයන් හට අඛණ්ඩ ව්‍යතිය සංවර්ධනය පිළිබඳ විශාල දැනුම් සම්භාරයක් ලබා ගත හැකි වේ යැයි විශ්වාස කරමි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා සහාය වූ සංස්කාරක මණ්ඩල සාමාජිකයින්ටත්, එහි සේදුපත් බලා සම්ක්ෂණ කටයුතු සිදු කළ සම්ක්ෂකවරුන්ටත් ස්තූතිය පුදුකරමි. එසේම මෙම පරිවර්තන ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට ගෙනයාමට මහඟ පිටුවහලක් ලබාදුන් ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ සහායතිනිය ඇතුළු පාලක හා විධායක මණ්ඩල සාමාජිකයින්ටත් මාගේ කෘතයෙනා ස්තූතිය පිරිණුම්මේ.

නිකා දමයන්ති පිරිස්

ප්‍රධාන සංස්කාරක

පරිවිෂේද පෙළගැසීම

පෙරවදන	7
විධායක සාරාංශය	9
හැඳින්වීම	17
පලමුවන කොටස - මූලධර්ම සහ විශිෂ්ට ව්‍යවහාර - ඩුම්කා ලෙස	25
පරිච්ඡේදය 01 - ඉගෙන ගත්තා අය	25
1.1 මූලධර්මය	25
1.1.1 තරකානුකූල පදනම	25
1.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර	25
1.2.1 ස්වයං ඇගයීම	25
1.2.2 කාර්ය සාධන ඇගයීම	27
1.2.3 කාර්යක්ෂමතා කඩුම්	28
1.2.4 පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ සැලැස්ම	28
1.2.5 දුනට පවතින ස්ථානයේ වැදගත්කම	29
1.3 සාරාංශය	29
පරිච්ඡේදය 02 - සේවායෝජකයා	30
2.1 මූලධර්මය	30
2.1.1 තරකානුකූල පදනම	30
2.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර	30
2.2.1 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය අධීක්ෂණය කිරීම	30
2.2.2 අවශ්‍යතා ඇගයීම	32
2.2.3 ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා	33
2.2.4 කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රගතිය ලේඛනගත කිරීම	36
2.2.5 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා අයවැය	37
2.2.6 වැඩ කරන වේලාව තුළ ඉගෙන ගැනීම	39
2.2.7 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වැඩ සටහන් ඇගයීම	41
2.3 සාරාංශය	42
පරිච්ඡේදය 03 - වෘත්තිය සංගම්, කොන්සේවියා, රජයේ ආයතන සහ පුස්තකාල සංවර්ධන වගකීම්හාර චෙනත් ආයතන	43
3.1 මූලධර්මය	43
3.1.1 තරකානුකූල පදනම	43
3.2. තරකානුකූල පදනම	43
3.2.1 මරගෝපදේශනය හා පිළිගැනීම	43

3.2.2 ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන්	44
3.2.3 ප්‍රයත්න සම්බන්ධීකරණය	45
3.2.4 තොරතුරු ව්‍යාප්තකිරීම	46
3.2.5 ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත්වලට දක්වන අනුග්‍රහය	46
3.2.6 උද්ධේශනය හා ප්‍රතිපත්තිය	47
3.3 සාරාංශය	48
 පරිචේදය 04 - ප්‍රස්තකාල / තොරතුරු විද්‍යා (LIS) උපාධි පිරිනමන වැඩසටහන්	49
4.1 මූලධර්මය	49
4.1.1 තරකානුකුල පදනම	49
4.2. විශිෂ්ට ව්‍යවහාර	49
4.2.1 අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල ප්‍රගතිය සඳහා සිසුන්ට අනුබල දීම / අහිජ්‍රේරණය කිරීම	49
4.2.2 පරෝශන කරගෙන යාම	50
4.2.3 මටු ආයතනයේ සහය ඇති ව ප්‍රස්තකාල විද්‍යා පාසල් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල යොදීම දෙරෙයමත් කිරීම	51
4.2.4 වෘත්තික හා රුපයේ ආයතනවලට උපදේශ ලබා දීම	52
4.3 සාරාංශය	52
 පරිචේදය 05 - සියලුම සැපයුම්කරුවන්	53
5.1. මූලධර්මය	53
5.1.1 තරකානුකුල පදනම	53
5.2. විශිෂ්ට ව්‍යවහාර	53
5.2.1 විශේෂයුයන් හා කැපවුනු නායකත්වය	53
5.2.2 උපදේශන සැලැස්ම	54
5.2.3 ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු	55
5.2.4 සූදුසුකම් ලත් උපදේශකවරු	56
5.2.5 එලදායි කළමනාකරණය	57
5.2.6 ප්‍රහුණුවේ සාර්ථකත්වය	59
5.2.7 ආශ්‍රේම	60
5.3 සාරාංශය	62
 දෙවන කොටස - අනාගත අභියෝග	63
1.0 මාරුගත අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය ගුණාත්මය සම්බන්ධ අතිශේක ගැටලු	63
2.0 ඉදිරිය දෙස බැලීම	66

තොවන කොටස - ආම්‍රිත ලියකියවිලි	67
පාරිභාෂික ගබඳ මාලාව	67
විමර්ශන	73
අමුණුම A : අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන මූලධර්ම හා විභිජ්‍රේත ව්‍යවහාර - 2006	87
අමුණුම B : අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපන මාර්ගෝපදේශ සඳහා සුදුසු උදාහරණ	90
අමුණුම C : පුස්තකාල කෙශත්‍රයට සුදුසු Webjuction ප්‍රවීනතා සුවිය (2014)	92
අමුණුම D : ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත් වල උදාහරණ	94
අමුණුම E : අම්බරන් විශ්වවිද්‍යාලයීය අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියෙන් උප්‍රවාගත් කොටස් : අනිවාර්ය තොවන කෙශත්‍රවලට හා පරිභාෂිර කටයුතු වලට මාර්ගෝපදේශ	96
අමුණුම F : IFLA CPERT/ CPDWL සම්මේලන වාර්තා මාලාව	97
අමුණුම G : ඉතා උසස් මට්ටමේ වෘත්තීය සංවර්ධන ප්‍රහුණු පායමාලා විමර්ශන ලැයිස්තුව	99
අමුණුම H : PRIMO (සම විමර්ශකයින් විසින් සංශෝධිත මාර්ග ගත උපදෙස් මාලාව) තුළ ඇති තොරගැනීමේ තිරණායක	100

පෙරවදන :

2006 වර්ෂයේදී IFLA හි අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩ්ඩිම් පිළිබඳ අංශය විසින් CPDWL පුස්තකාලයක හෝ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක කාර්ය මණ්ඩලය දැනට පවත්වාගන යන ඉගෙනීමේ කටයුතු වලට ප්‍රවේශ වීම සඳහා වැදගත් වන අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය සහ විශිෂ්ට ව්‍යවහාර සඳහා අවශ්‍යතාවයන් 10 (දහයක්) නිරදේශ කළේය. මෙම ලියවිල්ලට ‘ප්‍රමිති මාර්ගෝපදේශ’ යයි හඳුන්වා දෙන අතර දැනට පවතින මාර්ගෝපදේශ ඉතා සියුම්ව විමර්ශනය කිරීමෙන් පසුව හා වෘත්තිකයින් සමග පවත්වන ලද සාකච්ඡා වාර්තා මත පදනම්ව සකස්කර කර ඇත. ඉහත සඳහන් මූලික වගන්ති (10) අඛණ්ඩ වෘත්තිමය සංවර්ධන හා වැඩ්ඩිම් පිළිබඳ අංශයට අදාළ හාජාවන් දොළභකට (12) පරිවර්තනය කර ඇති අතර ඒවා දේශන හා ප්‍රකාශන මගින් ප්‍රවලිත කර ඇත. සම්පූර්ණයෙන්ම වාර්තාවේ මූල් පිටපත කුමන අවස්ථාවකදී වත් ජනගත කර නොමැත.

IFLA ආයතනය තමන්ගේ අනුග්‍රහය යටතේ සම්පාදනය කර ඇති ප්‍රමිති ගැන අවධානය යොමු කිරීමටත් පෙර CPDWL අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩ්ඩිම් පිළිබඳ අංශය ස්වකීය නායකත්වය යටතේ පනවන ලද මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර ගැන සලකා බලන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වගයෙන් සාහිත්‍ය විමර්ශනයක් ද, යුක්ති සහගත කිරීමක්ද, මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කළ ආකාරය ගැන තැවත සලකා බැලීමක්ද දියත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රකාශනයේ පරමාර්ථය වන්නේ කාර්ය මණ්ඩලයේ අවධානය, කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රවීණතාවය හා දැක්ෂාවය ඉස්මතු කිරීමය. එහි අරමුණ වන්නේ පුද්ගලයින්, වෘත්තියසංගම් හා ආයතන දැනට පවත්වාගන යන වෘත්තිය ඉගෙනීමේ කටයුතු තුළින් බිජිවන වෘත්තිකයින්ට ඉතා උසස් හා සම්පූර්ණ මහජන සේවයක් ලබා දීමයි. මෙම මාර්ගෝපදේශවල ඉලක්ක වන්නේ පුස්තකාල හා තොරතුරු සේවාවන්හි නියුතු අය හා අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනවේදින්ට සහ වැඩ්ඩිම් සමන්ද උපදේශක වරුන්ය. මෙම ප්‍රකාශනය පුස්තකාල සන්දර්භයට විශේෂ වශයෙන් අදාළවන අතර එය විද්‍යාපන විද්‍යා වෘත්තිකයින්ට හා පිටස්තරව එබදු සේවාවල නියුත් අයට ප්‍රයෝගනවත් වේ.

මූලික ප්‍රමිති මාර්ගෝපදේශ මාලාව සකස් කරන ලද්දේ IFLA මූදල් පරිත්‍යාගයක් හාවිතා කරමින් ඕස්ට්‍රේලියානු ඇත් රිවි හා ඉයන් ස්මිත් (අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩ්ඩිම් පිළිබඳ අංශය විසිනි). මෙම පරිත්‍යාග මූදල ඉතා විස්තරාත්මක සාහිත්‍ය ගවේෂණයක් සඳහා මූලිකව යොදවන ලදී. මෙම ගවේෂණය මෙහෙයවන ලද්දේ රට්පේරස් හී පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා ගාස්තුපති දිෂ්‍යයෙකු වන ඇත් මාරි (2005) විසිනි. එම ගවේෂණයට වෘත්තින් කිහිපයකට අයත් වන ප්‍රකාශන හා මාර්ගෝපදේශ අයත් විය.

දැනට කියාත්මක වන ගවේෂණය ඉතා පුළුල් පරාසයක් ආවරණය කරන ගවේෂණයක් වන අතර එහි පර්‍යාග කළින් කරන ලද ගවේෂණ යාචනකාල කිරීම පමණක් නොව ජාත්‍යන්තරව පලළේ ඇති සාහිත්‍ය ඇතුළත් කිරීමයි. අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩෙනු ලැබුව අංශ සාමාජිකයින්ට ඔවුන් සැපයු දත්ත හා මාර්ගොපදේශ මාලා තැවත ගවේෂණයට ලක් කරන ලදී. මෙම සාමාජිකයින් නම් මැටිල්ඩා ගොන් වැනික් (ඉතාලිය), ජූසානිටා ජාරා ඩී සුමාර් (කැනඩාව සහ පිරු), යුල්රයික් ලැන්ස් (ඡර්මනිය), විවියන් ලුවිස් (කැනඩාව) හා සුසාන් සුනියර් (එ.ජ.) වේ. IFLA අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම හාර අංශ සාමාජිකයින් ඔවුන් ගේ අදහස් මේ සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත. IFLA ආයතනයට පිටස්තරව වෙනත් අයද උපදෙස් මෙන්ම සහයෝගය දෙන ලදී. ඒ වෘත්තිය සේවා අධ්‍යක්ෂක, සයිලන් එච්ච්විස් වරළත් පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා වෘත්තිකයින්ගේ ආයතනය (මහා බ්‍රිතාන්තය) (CILIP). මෙයි වූ සහාපති හා මහාචාර්ය පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා ආයතනයෙහි ජාතික තායිවාන් විශ්ව විද්‍යාලය, රිබෙකා වාර්ගා විශේෂ පුස්තකාලාධිපතින් ගේ සංගමය, ජූඩ් බිරුකර් අධ්‍යක්ෂ ඉගැන්වීමේ කටයුතු ඕස්ට්‍රේලියානු පුස්තකාල විද්‍යා හා තොරතුරු සංගමය ප්‍රමුඛ සම්පත්දායකන්වේ.

මෙම සංගේධිත මුල් පිටපත 2015 අගෝස්තු මස 18 වන දින පවත්වන ලද අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩෙනු ලැබුව අංශ ස්ථාවර කමිටුව විසින් කේප්ටවුන්හිදී අනුමත කරන ලදී. එම සංගේධිත 2016 මැයි මාසයේදී IFLA කමිටුවේ (ප්‍රමිති හා වෘත්තික කටයුතු හාර) නියෝජිතයන් විසින් තහවුරු කර ඇත.

ජාතා වරෙලුපිස්, අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩෙනු ලැබුව අංශයෙහි උපදෙශක සම්මානිත මහාචාර්ය, රුචිපරිස්-නිවිතර්සි රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලය, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය මැයි 2016

විධායක සාරාංශය :

පුස්තකාල හා විද්‍යාපත සේවා කටයුතු වල අනරුතාවය හා එලදායීතාවය රඳා පවතින්නේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කාර්යක්ෂමතාවය මතයි. සමාජයේ අවශ්‍යතාවයන් නිතර වෙනස් වන හෙයින්ද, නව තාක්ෂණයේ දියුණුව හා වෘත්තිය දැනුම වර්ධනය වන හෙයින්ද පුස්තකාලයාධිපතින් හා වෘත්තිකයින් ඔවුන්ගේ දැනුම හා නිපුණතාවය යාචන්කාලීන කිරීම අවශ්‍ය වී ඇත. 1994 වර්ෂයේ පළමු UNESCO / IFIA ආයතන මහජන පුස්තකාල ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ සඳහන් වූයේ මේ අයුරිනි.

පුස්තකාලයාධිපති පාධක ප්‍රජාව හා සම්පත් අතර කටයුතු වල යෙදෙන ඉතා කාර්ය ඉර අතර මැදියෙකි. ප්‍රමානවත් සේවාවක් ඉලුකිරීම සහතිකකරනු වස් වෘත්තිය හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයන් පුස්තකාලයාධිපතිවරයාට අත්‍යවශ්‍යවේ.

IFLA ආයතනයේ අඛණ්ඩ වෘත්තිමය සංවර්ධනය වැඩ ඉගෙනුම් ඒකකය (CPDWL) මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීම සඳහා ආකෘතියක් දියත් කළේය. එහි ප්‍රතිඵිලියක් වශයෙන් 2006 වර්ෂයේදී අඛණ්ඩ වෘත්තිය මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර මාලාවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහි වගන්ති දහය ඉතා දිරිස සාහිත්‍ය විමර්ශනයකින් පසුව හා අඛණ්ඩ වෘත්තිය දැනුම සම්පාදකයින් සමග සාකච්ඡාවන් කිරීමෙන් පසුව හා වෘත්තිය සංවර්ධනය වැඩ ඉගෙනුම් ඒකක ස්ථාවර කම්ටුව විසින්ද අනුමැතිය 2006 ලබා දී ඇත. එවාහි වර්තමාන වලංගුහාවය ඇගයීම සඳහා මූලික සාහිත්‍ය ගැවෙෂණය යවත්කාලීන කරන ලදී. 2015 වර්ෂයේදී නව ගැවෙෂණය පදනම් කරගෙන නව වාර්තාවක් සකස් කිරීමට ප්‍රයත්න දරණ ලදී. එය 2006 වර්ෂයේ මූලධර්ම පිළිගන්නා අතර එය ගබඳ මාලාවක් හා ඇණුම් කිපයකින් තවත් පිහුමට්ටම කර ඇත.

මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර (සාරාංශය):

පහත සඳහන් සාරාංශය සංශෝධන මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර පිළිබඳ ප්‍රධාන කරුණු ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය හාරය හා වගකීම් පුද්ගලයන් හා ආයතන මත බලපාන අයුරින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

1.0 ඉගෙන ගන්නා අය සඳහා

1.1 මූලධර්මය

සැම පුස්තකාලයක්ම හා තොරතුරු වෘත්තිකයෙක්ම ප්‍රධාන වශයෙන් ඉගෙන ගැනීම පවත්වාගෙන යාමටත්, තමාගේ දැනුම හා ද්‍රීක්ෂණතාවයන් අඛණ්ඩව වර්ධනය කරන අඛණ්ඩ ඉගෙන ගැනීමටද වග කිව යුතුය.

1.1.1 තර්කානුකුල පදනම

ආචාරයටත් සංග්‍රහයන් සාමාන්‍යයෙන් මෙවැනි වාක්‍යන් වලින් සමන්විත වේ. “ප්‍රස්ථකාලයාධිපතීන් හා තොරතුරු සේවා දායකයින් සැම විටම ඔවුන්ගේ වංත්තිය කටයුතු ඉතා අනර්ස ලෙස පවත්වාගන යාමට තමන්ගේ දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය කිරීමෙහි යෙදේ”.

(IFLA – 2012a) සැම පුද්ගලයෙකුම තමන්ගේ වංත්තියට හා සමාජයට වගකිව යුතුය.

1.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

- 1.2.1** සැම පුද්ගලයෙකුම රැකියා වගකීම හා පරමාර්ථ ඇසුරින් කාර්ය ඇගයීම පවත්වාගන යාම;
- 1.2.2** කාර්ය ඇගයීමේ කටයුතු වල සහභාගි වෙයි;
- 1.2.3** වංත්තියට අදාළ සංවර්ධන කටයුතු වල බලපෑම් මෙහෙයවයි. අවස්ථානුකුලව එල ප්‍රයෝගන ගනිමින් හැකියාවන් වල ඇති වන අඩුපාඩු පිරවීමටත් දැනුම හා නිපුණතා වැඩි දියුණු කිරීමටත් පෙළමෙයි;
- 1.2.4** පුද්ගලික ඉගෙනීම් සැලැස්මක් සකස් කිරීමෙන් දැනට කරගන යන කටයුතු දියුණු කිරීමටත් හා අනාගත රැකියා අවස්ථා නගාලීමට හැකිවනු ඇත. එමෙන්ම ඉතාමත් ගැලපෙන තොරතුරු පදනම් කරගන විධීමත් අවධිමත් ඉගෙනීම් සම්පත් ගැන තීරණ මත එළැම්මට හැකිවනු ඇත;
- 1.2.5** එමෙන්ම දැනට දරණ තනතුරේ වගකීම් අප්‍රත් තනතුරක් සඳහා සූදානම් වීමට පෙර හැදැරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

1.3 සාරාංශය

විශිෂ්ට ව්‍යවහාර තමා පුද්ගලිකව කරනු ලබන නිතර ඇගයීම මත දැනට පවත්වාගන යන ඉගෙනගැනීමේ ක්‍රියාවලිය පවත්වාගන යාමට වගකීමත් පැවරේ. දැනට පවත්වාගන යන කාර්යන් වල යම් අඩුපාඩු වේ නම් එවා සඳහා ප්‍රතික්‍රියා මාර්ග ගැනීම සහ අනාගත වගකීම් වලට සූදානම්වීම අවශ්‍ය වනු ඇත. ඉටු කළයුතු ක්‍රියාමාර්ගයන් කිහිපයක් අතර; තමා සේවය කරන සංවිධානයේ විශිෂ්ට සේවාවක් ලබා දීමේ අරමුණට සහය දීම, තම රැකියා සංවර්ධනය සඳහා ක්‍රියා කිරීම හා වංත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩි දියුණුව අපේක්ෂා කෙරේ.

2.0 සේවායෝජකයා

2.1 මූලධර්මය

පුස්තකාල හා තොරතුරු සේවා යෝජකයින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය වන කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා සහයෝගය ලබාදිය යුතුය.

2.1.1 තර්කානුකුල පදනම

—පුස්තකාලයාධිපති, උපයෝජකයින් හා සම්පත් අතර ඉතා කාර්යක්ෂම අතරමැදියෙකු වේ. වෘත්තීය හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය පුස්තකාලයාධිපතිට අනිවාර්යයෙන්ම ලබා දිය යුතුය. සාර්ථක සේවාවක් පවත්වාගෙන යා හැක්කේ එවිට පමණකි". (UNESCO / IFLA 1994) තවද තම සේවාලාභින්ට සේවාවන් සැපයීමට වගකිවයුතු සංවිධානය, කාර්ය මණ්ඩලයට කාර්යක්ෂමතාවය හා අධ්‍යාපන අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට ද වගකීම දැරිය යුතුයි.

2.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

සේවායෝජකයින්ගේ මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්තින් පෙන්නුම් කරන්නේ සැම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුම ඉගෙන ගැනීමේ කටයුත්තේ යෙදිය යුතු බවයි.

එවැනි ක්‍රියාදාමයක් පවත්වාගෙන යාමට සාක්ෂි මෙසේ සමන්විත වේ;

2.2.1 සුදුසු දක්ෂතා, පළපුරුදේද ඇති කෙනෙකු කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය ගැන සුපරික්ෂා කිරීමට පත්කිරීම;

2.2.2 සේවකයින් ගේ කාර්ය හාරය විමර්ශනයට ලක්කරමින් අවශ්‍යතාවයන් විමසා බැලීමට ක්‍රම වේදයක් අනුගමනය කිරීම ආයතනයේ දැක්ම හා මෙහෙවර මුල් කරගෙන කාර්ය මණ්ඩලයට ඉගෙන ගැනීමට සැලසුම් සකස් කිරීම;

2.2.3 විධිමත් හෝ අවිධිමත් අවස්ථා බොහෝමයකට ප්‍රවේශය ලබා දීම හා ඒ මගින් හඳුනාගත් ඉලක්ක හා ඉගෙන ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් මත එළඹීම. මුළික ඉගැන්වීම උපදේශන වලින් ආරම්භ වී නව කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට උසස් පුහුණුවක් ලබා දීමට ඉලක්ක කරයි;

2.2.4 ඉගෙනගැනීමේ ක්‍රියාවලියෙහි යෙදෙන තැනැත්තෙකුගේ සහභාගිත්වය, ලේඛන ගත කිරීම, නව පැවරුම් පැවරීම සහ උසස් විම ලබා දීම සඳහාද සලකා බලනු ඇතේ;

- 2.2.5 අඩු වශයෙන් ආයතනයේ අයවැයෙන් 0.5% සිට 1.0% ප්‍රමාණයක් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කරනු ලැබිය යුතුය;
- 2.2.6 වෘත්තිකයන්ට සේවාකාලයෙන් 10% වැඩි මුළු, සාකච්ඡා, සේවාස්ථා ප්‍රහුණුව, වෙනත් අධ්‍යාපන කටයුතු විධිමත් හා අවිධිමත් අධ්‍යාපන වැඩි සටහන් වෘත්තිය සම්ති කටයුතු හා ප්‍රකාශන කටයුතු සඳහා යෙදිය යුතුය;
- 2.2.7 සීමිත කාලයක් තුළදී කාර්ය සංවර්ධන කටයුතු ඇගයීමට ලක්කළ යුතුයි.

2.3 සාරාංශය:

සේවායේෂකයින්ට ඉතා විශිෂ්ට ව්‍යවහාරය නම් තමන්ගේ ආයතනයට බැඳීම හා නායකත්වය දැරීම, කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ වැඩිහිටි අධ්‍යාපනය ගෙන යාමට ප්‍රවීණයින් ඇතිකරගැනීම, එලදායී කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රතිපත්ති හා වැඩි සටහන් කරගෙන යාම, කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ප්‍රමාණවත් මූදල් හා කාලය වෙන් කිරීම. විවිධ ලක්ෂණ වලින් යුතුක්ත ඉතා උසස් මට්ටමේ ප්‍රහුණු විමේ හා ඉගෙන ගැනීමේ සම්පාදනය කරන වැඩිසටහන් (5.0 බලන්න) පැවැත්වීම .

3.0 වෘත්තිය සංගමී, සමාගමී, කොන්සේවියා, රජයේ ආයතන හා ප්‍රස්තකාල සේවා සංවර්ධනය සමඟ සම්බන්ධ පැවැත්වීම.

3.1 මූලධර්මය:

වෘත්තිය සංගමී හා අනෙක් සංවිධාන වල ප්‍රගතිය සඳහා ඉතා කාර්යක්ෂම සපයන්නන්, අනුග්‍රාහකයින් හා සේවාදායකයින් වෘත්තිය සංවර්ධනයෙහි ගුණාත්මක හාවය පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍යවනු ඇත.

3.1.1 තර්කානුකුල පදනම :

සාමාජිකයන් ගේ වෘත්තිය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් පිළිගෙන ඒ සඳහා සහතික පත්‍ර / බල පත්‍ර නිකුත් කිරීමෙන් වෘත්තිය සංගමයන්ට ප්‍රමිති නගා ලිමට හැකිවේ.

3.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර :

සංගමී හා ආයතන වලට ප්‍රස්තකාල විද්‍යා වෘත්තියේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල ප්‍රමිතිය නගා ලිමට හැකි වේ. ඉගෙනීමේ කටයුතු වල හෝ ක්‍රියාදාමයන් අනුගමනය කිරීමට අනිරේකව පහත සඳහන් ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වලද නියුත්ක්ත වේ;

- 3.2.1 මාර්ගෝප දේශ මාලාවන් සකස්කිරීම, කුමවේදයන් පිළිගැනීම, සහතික පත්‍ර හා බල පත්‍ර නිකුත් කිරීම;
- 3.2.2 තේමාවන් හා ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් හඳුනාගෙන ඒවා ගැන ආයතනයේ අවධානය යොමු කිරීම;
- 3.2.3 ඔවුන්ට පැවරෙන කේත්තුයේ හෝ භුගෝලික කලාපයේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල සහයෝගී තාවය, ප්‍රහුණු කරන්නන් ද, ප්‍රහුණු කිරීම ආදි කාර්යයන්ද ඇතුළත්ව සංවිධානය කිරීම;
- 3.2.4 කාලෝචිත හා සත්‍ය තොරතුරු අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ගැන වේ නම් ඒවා අවශ්‍ය කරන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම;
- 3.2.5 ප්‍රකාශන, ඉගෙන ගැනීමේ මාධ්‍ය හා ආධාරක ආදියට අනුග්‍රහය දීම.

3.3 සාරාංශය

උසස් තොරතුරු සේවාවක් සඳහා අවශ්‍ය වන කාර්ය මණ්ඩලයේ එලදායීතාවය වෘත්තිය දියුණුව සමඟ ඇති වන බව පිළිගෙන ඇත. විශිෂ්ට ව්‍යවහාර තහවුරු කරන්නේ සම්පත් හා ක්‍රියාදාමයන් ඉතා උසස් ප්‍රමිති වලට අනුව අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය පවත්වාගෙන යාමට අනුබල දෙන බවයි. එමෙසම එය ප්‍රස්තකාලාධිපතින්ට හා තොරතුරු විශේෂයුයන්ට අඛණ්ඩ ඉගෙන ගැනීම කරගෙන යාම සඳහා අනුබලයක් ලබා දෙනු ඇත.

4.0 ප්‍රස්තකාල තොරතුරු විද්‍යා (LIS) උපාධි පිරිනමන වැඩ සටහන්

4.1 මූලධර්මය:

ප්‍රස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා ආචාර්යවරුන් තම ශිෂ්‍යයන්ගේ උපාධියන් පසු ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු කරගෙන යාමට අනුබල දෙයි. ඔවුන් පර්යේෂණ කරගෙන යනවා මෙන්ම ඒවා පිළිබඳ තොරතුරු ව්‍යාප්ත කරයි. විශේෂයන්ම අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුය. එමෙන්ම ඔවුන්ගේ කේත්තුයන්හි උපදේශකයින් / දේශකයින් හා විශේෂයින් වශයෙන් ද සේවය කරනු ඇත. ප්‍රස්තකාල හා තොරතුරු වියුපන උපාධි පිරිනමන වැඩ සටහන් ද විශේෂ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන අවස්ථා වෘත්තකයන්ට ලබා දෙයි.

4.1.1 තර්කානුකුල පදනම :

ආකල්ප හා හැසිරීම් රටාව සේවයට පෙර වෘත්තිය අධ්‍යාපනය මගින් ඔවුන්ගේ ගන්වන ඇත. සේවය උසස් යැයි පිළිගැනීමට නම් ඉතා ඉහළ මට්ටමේ වෘත්තිය සංවර්ධනයක් තමා තුළ ඇති බවට හේතු සාධක තිබිය යුතුය.

4.2 විසින්ට ව්‍යවහාර :

පීය සාමාජිකයින් ඉතා උසස් වෘත්තිය දැනුමක් ලබා ගන්නේ ඔවුන්ගේ ඉගෙන ගැනීම හා පරෝධීය ගෙන යාමෙන් හා ප්‍රස්ථකාල හා වියුපන සංගම් වලට, රජයේ ආයතන වලට හා වෙනත් සංවිධාන වලට උපදේශකයින් වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමෙන්ය. ඔවුන් වෘත්තිය සංවර්ධනයේ පරමාර්ථ හා අන්තර්ගතාවය නාගා සිටීම සඳහා පහත සඳහන් කටයුතු වල යෙදේ;

4.2.1 සිසුන්ට ප්‍රස්ථකාල හා තොරතුරු සේවාවන් නිතර තාක්ෂණය හා විවිධ සමාජ සාධකවල බලපෑම පිළිබඳ අවධානයෙන් සිරිය යුතු බැවි ඒත්තු ගැන්විය යුතුය. ඔවුන් තමන් තුළ විශේෂ දැනුම පවත්වාගෙන ද යා යුතුය;

4.2.2 සිසුන් හා වෘත්තිකයින් පරෝධීය ගෙන යැම ඔවුන් විසින් ඉටු කරන විසින්ට ව්‍යවහාර ලෙස සාර්ථකත්වය හා අසමර්ථ වීම ගැන සලකා බැලීම හා ඒවාහි දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම වෘත්තිය විසින් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයට ලබා දෙන ප්‍රවේශයක් ලෙස සැලකීමට හැකි වේ;

4.2.3 ප්‍රස්ථකාල විද්‍යා තොරතුරු වියුපන පාසැල් (LIS) වලට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා පූජ්චාත් උපාධි පාඨමාලා එම විශ්ව විද්‍යාලයේම සහය ඇත්තිව පවත්වාගෙන යාමට අනුබල ලබා දීම;

4.2.4 වෘත්තිය හා රජයේ ආයතන වලට අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනයේ අවශ්‍යතාවය හා කුම වේදයන් ගැන උපදෙස් දීම.

4.3 සාරාංශය:

විසින්ට ව්‍යවහාර අනුව ප්‍රස්ථකාල හා තොරතුරු වියුපන ආවාර්යවරුන්, දේශකයින්, පරෝධීකයින්, උද්දේශකයන්, උපදේශකයන්, අනුග්‍රාහකයන්, විශේෂයුයන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සපයන්නන් ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි.

5.0 සියලුම සම්පත් සපයන්නන්

5.1 මූලධර්මය:

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන පහසුකම් වැඩ සටහන් හෝ නිපැයුම් සපයන්නන් සංම අවස්ථාවකදීම හොඳ සැලසුම් ක්‍රියාදාමයන් හා ඇගයීමේ කුමවේදයන් අනුගමනය කරයි.

5.1.1 තර්කානුකූල පදනම :

සේවායෝජකයන්, වෘත්තිය සංගමී, රජයේ හා වෙනත් ආයතන, තොරතුරු කරමාන්තයේ ආයතන, උපස් අධ්‍යාපන ආයතන සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සපයන ආයතන යන සියල්ලක්ම තුළ පවතින පරමාර්ථ හා වගකීම නම් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිඵල සැම ආකාරයෙන්ම සියලුම පාර්ශවකරුවන්ට (ඉගෙන ගන්නන්, ආයතන සහ මහජනයාට) සාර්ථක ලෙස ලබාදීමයි.

5.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

එම අවස්ථාව පවත්වන්නේ එකම අවස්ථාවක වේවා, එය එම ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා පවත්වන වැඩ සටහනක් වේවා, එය සපයන්නා යම් උපදෙස් මාලාවක් අනුව හෝ විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් වේවා, එම වැඩසටහන් වැඩිහිටි අයට ඉගැන්වීමේ ක්ම හා ත්‍යාගානුකූල විය යුතු අතර පහත සඳහන් මූලධර්ම වලටද අනුකූල විය යුතුය. (ඉතා වැඩ දායක වැඩ සටහන් වලට මූලික වන සාධක 5.2.1 සිට 5.2.7 දක්වා සාකච්ඡා කර ඇත).

- 5.2.1 විශේෂයෙන් හා කැපවුනු නායකත්වය;**
- 5.2.2 උපදෙස් දීමේ පදනම මත වූ අවශ්‍යතා ඇගයීමක් හා SMART ක්‍රියාදාමය මත පදනම් විය යුතුය;**
- 5.2.3 මෙයට පෙර අවස්ථාවලදී ඉගෙනගත් දෙය ගැන තැවත වරක් මතක් කිරීමක්, අත්හදා බැලීම්, තැවත වරක් මතක් කිරීම;**
- 5.2.4 උපදේශකයෙන් ඉගැන්වීමේ කාර්යයෙහි දක්ෂයන් විය යුතුයි. සිසුන්ට අනුබල දීමේ ගක්තිය ඔවුන් තුළ තිබිය යුතුයි;**
- 5.2.5 කාර්යක්ෂම පරිපාලනයක් තුළින් ඉගැනීමේ අවස්ථා ගැන විස්තර ලබාදීම, ප්‍රමාණවත් පහසුකම් හා තාක්ෂණය මගින් වෙනත් ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා වලට පිවිසීම ලබාදීම හා ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු ගැන වාර්තා පවත්වාගෙන යාම;**
- 5.2.6 “පුහුණු වීමේ ක්‍රියාවලිය” තුළදී යම් වෙනස් කිරීමක් ඉගැන්වීමේ සිට ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වයට යොමු කිරීම;**
- 5.2.7 ක්‍රියාකාරීත්වයේ බලපෑම් ඇගයිම.**

5.3 සාරාංශය:

විශිෂ්ට ව්‍යවහාර සඳහා උපදෙස් දීමේ ප්‍රවීණ හාවය, පාඨමාලා සැලසුම් කිරීමේ දක්ෂතාවය, පරිපාලනය හා වෘත්තිය සංවර්ධන වැඩ සටහන් ඇගයිම අයත්වේ.

අඛණ්ඩ වසන්තිය සංවර්ධනය (මාරුගත) අතිරේක ප්‍රමිති පවත්වාගෙන යාම ඉගෙන ගැනීමේ වැඩ සටහන් බොහෝමයක් විද්‍යුත් මාරුගයෙන් ඉදිරිපත් කරන හෙයින් ඒවාහි ඇතිවිය යුතු ප්‍රමිති ගැන සලකා බැලීම වැදුගත් වේ. විද්‍යුත් මාරුගයෙන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් සකස් කිරීමේදී හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී යම් යම් විධි විධාන යෙදිය යුතුයි. එය විශේෂයෙන්ම අවශ්‍ය වන්නේ සහභාගි වන්නන් ජාත්‍යන්තර මට්ටමෙන් බඳවා ගත් විටයි.

හැඳින්වීම

අනර්ගතාවය හා එහි අත්‍යවශ්‍ය බව

පුස්තකාල හා තොරතුරු සේවාවල අනර්ගතාවය හා එලදායිතාවය රඳා පවතින්නේ ඒවාහි කාර්ය මණ්ඩලයේ කාර්යක්ෂම හාවය හා ඔවුන්ගේ විශේෂ දූනුම මතයි. වෙනස් වන සමාජ අවශ්‍යතා, විද්‍යා කේත්තුයේ ඇතිවන වෙනස්කම්, තාක්ෂණයේ ප්‍රව්‍යතා සහ වෘත්තිය දියුණුව පුස්තකාලයාධිපතින්ට හා තොරතුරු සේවාවල නියුක්ත වෙන වෘත්තිකයින්ට ඔවුන්ගේ දූනුම හා කුසලතා අඛණ්ඩව වැඩි දියුණු කර ගැනීමට බලපෑමක් ඇති කරයි. ප්‍රථම UNESCO / IFLA මහජන පුස්තකාල ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය (1994) හා මානව සම්පත් යන පරිවිෂේෂයේ (IFLA Public Library Science Guidelines) කුන්විස් හා ගියුවින් (2010) මෙසේ සඳහන් කරයි.

The librarian is an active intermediary between user and resources. Professional and continuing education of the librarian is indispensable to ensure adequate services

'පුස්තකාලයාධිපති' පාඨක ප්‍රජාව හා සම්පත් අතර සත්‍යාචාර ක්‍රියාවේ යෙදෙන හා යොදුවන අතර මැදියෙකි. ප්‍රමාණවත් සේවාවක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පුස්තකාලයාධිපති ගේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

සේවයේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ ඉතා හොඳින් සුදානම් වූ අඛණ්ඩව ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටින විටය. එබැවින් අධ්‍යාපන අවස්ථාවල පළපුයෝග්‍යන ගැනීමට කාර්ය මණ්ඩලයට හැකි විම වැදගත් සාධකයක් වේ. IFLA ආචාර ධර්ම මාලාවේ මෙම වගන්තිය ඇතුළත් වේ. පුස්තකාලයාධිපතින් හා වෙනත් තොරතුරු සේවයේ නියුක්තවන අය ඉතා අනර්ග සේවාවක් ලබා දීම සඳහා ඔවුන්ගේ කුසලතා පවත්වාගෙන යාමට හා නගාලීමට කටයුතු කරයි (IFLA 2012a).

IFLA හි අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩ බිම් ඉගෙනුම අංශය IFLA,CPDWL 2006 වර්ෂයේදී අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා විශිෂ්ට ක්‍රියාදාමයන් (ඇණවුම් A පි.87) එහි වෙබ් අඩවියේ සම්බන්ධිත හාමා 12කට පරිවර්තනය කර දක්වා ඇත.

IFLA විභිංච්ට ව්‍යවහාර

මෙය ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රම වේදයක් හෝ වැඩි පිළිවලකි. මෙය වෙනත් ආයතන වලටද අනුගමනය කළහැකි වේ. IFLA විභිංච්ට ව්‍යවහාර,

- ඉතාමත් සාර්ථක ක්‍රම වේදය හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- උපාය මාර්ග ක්‍රමවේදය පිළිබඳ තොරතුරු සපයනු ඇත.
- තීරු රේඛා තාක්ෂණය සඳහා හාවතා කළ හැකිය.

2006 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද මූලධර්ම හා විභිංච්ට ව්‍යවහාර පිළිබඳ වගන්ති දහය ඉතා දීර්ස සාහිත්‍ය ගැවීජාණ සහ ඉතා පළපුරුදු අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සැපයුම් කරුවන් සමඟ පැවැත්වූ සාකච්ඡා වල ප්‍රතිඵ්‍යාපනයකි. මූලධර්ම අඩංගු ලියවිල්ල CPDWL ස්ථාවර කමිටුව විසින් 2006 වසන්ත කාලයේදී අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. 2014

වර්ෂයේදී මූලධර්මයන්හි වලංගු තාවය ගැන සෞයා බැලීමට තැවත ඇගයිමක් කරන ලදී. මෙම සම්ක්ෂණය පදනම් කර ගෙන පවත්වන ලද සාකච්ඡා වලින් පසුවද CPDWL එකතනාවයද ඇතිව මෙම වාර්තාව 2006 වර්ෂයේදී මූලධර්ම දහය පිළිගෙන්නා ලදී. පරිභාෂික ගෙවා මාලාවන් හා අතිරේක සම්පත් පිළිබඳව ඇමුණුම්ද එකතු කරන ලදී.

මාර්ගෝපදේශ අවශ්‍ය වන්නේ මන්ද ?

වෘත්තිය සංවර්ධනයේ වගකීම සැම පුද්ගලයෙකු වෙතම පැවරේ. නමුත් සේවය කරන ආයතනය, වෘත්තිය සංගමය, පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා අධ්‍යාපන වැඩි සටහන් සහ පුස්තකාල සංවර්ධනය සම්බන්ධ සංවිධාන ආදි ආයතන අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනයේ හැඳුවාල්කරුවන් වේ. මානව සම්පත් හා ආචාර ධර්ම වගන්ති පිළිගෙන ඇත්තේ පුස්තකාල තොරතුරු විද්‍යා වෘත්තිකයින් ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා වලට ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමටත් ඒවා හාවතා කිරීමටත් ප්‍රවේශ වීම සඳහාය.

වර්තමානයේ සියලුම විශේෂයෙන් ගේ ඒක මතික තීරණය වන්නේ පුස්තකාල /තොරතුරු සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට ඉතා යහපත් පුස්තකාල සේවාවක් සැපයීම සඳහා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ඉතා අවශ්‍ය බවයි. එයට පක්ෂව ක්‍රියාමාර්ග කෙසේ වෙතත් ගෙන නොමැත. IFLA ආයතන සාමාජිකයින් IFLA හි අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධන හා වැඩි බිම ඉගෙනුම් අංශය (CPWDL) අනු කමිටු රස්වීම වලට සහභාගි වූ අය ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනයට අනුබල දිය යුතු බවයි. පර්යේංච් වලින් තහවුරු වී ඇත්තේ එසේ ලැබෙන සහයෝගය ඉතා අල්ප බවයි. උදාහරණයක් වගයෙන් පරිභාලනයේ තියුතු අය ඉතා අඩු සැලකිල්ලක් කළමනාකරණ ප්‍රහුණුව ගැන දක්වන බවයි. (රුනේ 2010) පුස්තකාලයාධිපතින් වෙනස් වීම වලට වැඩි කැමැත්තක් නොමැත. එබැවින් අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනට පිවිසීමට අකමත්ත පළ කරයි. (අනුන්තික සහ යුක්වෝමා 2009; Thorhayge 2005). පුස්තකාල තොරතුරු සේවා සංගමී රටවල් 60ක් පමණ මුත් සතුව වෘත්තිය

ଆମାରଦରମ ଗୈନ ପିଲିପ୍ରେରିଯ ଫ୍ରେନ୍ ନୀତି ମାଲା କହାଣେକର ଆତି ଅନ୍ତର ଲିମ ଆମାରଦରମ ଅନୁଵ ଅବଶେଷ ବଂଧୁତିଯ ଅଧ୍ୟାପନାଯ ଜମିବନ୍ଦରେଣେ ବରକିମ ଭାବିନ୍ ଦ୍ୱାରିଯ ଫ୍ରେନ୍. (IFLA, FAIFE 2012) ନମ୍ରତ ଉପଦେଶକଙ୍କିନ୍ ପ୍ରଭୃତୀ କିରିମ ବୈନି ବୈଚ କାହାଙ୍କି ଭାବିନ୍ କ୍ରିୟାତମକ ନୋକରଣୀ. ତେ ହେବୁ କୋଠ ଗେନ ବଂଧୁତିକାଯନ୍ତର ବିଶିଦ ଗୈତାରିକାର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାମାତ କ୍ଷେତ୍ର ଆତ. ଅବଶେଷ ବଂଧୁତିଯ ଅଧ୍ୟାପନାଯ ମେନ୍ଦର ମୁଲିକ ପ୍ରଚ୍ଛକାଳ ଅଧ୍ୟାପନ ପରିଷ୍କାରମ ନୋମୈତି ବିମ ଜମିବନ୍ଦର ରତାର ପରିତିନ ଗୈତାର ବୈ (AI-Suqri 2010; Nguyen 2008; Ocholla 2008; Tan, Gotman ଓ Singh 2012).

මොටෙන්තන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රස්තකාල විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය මෙසේ සඳහන් කරයි.

.....ගානාව, නයිලිරියාව, වැන්සානියාව හා උගෙන්බාව වැනි රටවල ප්‍රස්තකාලයාධිපතීන් ඔවුන්ගේ පාඨකයින්ගේ අවශ්‍යතා පරිපූර්ණ කළ යුත්තේ මන්දිය හොඳින් දැන සිටිය. නමුත් බොහෝ රටවල ඔවුන්ගේ ආයතන අතර සහයෝගිතාවය වැනි ක්‍රියාදාමයන් වල ප්‍රයෝගනය තොගනියි. ජාත්‍යන්තර පාසල් වලින් ලැබෙන අනුග්‍රහය ඉතා අඩු මට්ටමක වේ. පුහුණු විමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා සිමිත වේ. (Mortenson Center, 2012).

මුල්‍යමය පහසුකම් හා තාක්ෂණ සම්පත් සූලහ රටවල පවතා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා ලැබෙන අනුග්‍රහය ප්‍රමාණවත් නොවේ යැයි වාර්තා වේ. එක්සත් ජනපදයේ පවත් වන ලද සමීක්ෂණයකට අනුව අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයට ඇති බාධක මොනවාදුයි යන ප්‍රශ්නයට පිළිතුර වන්නේ “මාගේ ආයතනයට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා මුදල් නොමැති බවයි.” (වී ලවිලස්, පුද්ගලික ලිපි නුවමාරුවකින්, 2013 ඔක්තෝබර 23). හිත්ලන්තය ගැන විස්තර ඉදිරිපත් කරන කුම්මාලා මුස්ටේනෙත් (2012) පවසන්නේ පුස්තකාලයාධිපතින්ට බාහිර පුහුණු පාඨමාලා හදාරන්නට අවශ්‍ය වන මුල්‍ය පහසුකම් නොමැති බවයි. එක්සත් ජනපදයේ රාජ්‍ය පුස්තකාලයාධිපතින් ගේ රස්වීමක් වාර්ථා කළේ අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රතිපාදන හිගතාවය සහ පුහුණු වන කාලය ක්‍රිඥාලයෙන් බැහැරව සිටිමට අවසර නොලැබීම ප්‍රශ්නයක් වී ඇති බවය. සාකච්ඡා වලට සහභාගි වීමේද ද මෙය ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. (පින්ස්ස්ටන් 2009). මුදල් හිගතාවය ගම්බද හා කුඩා පුස්තකාල වල සේවය කරන පුස්තකාලයාධිපතින්ට ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. (කේන්ඩිරන්, ලිවර සහ විරිචි, 2013). 2000 වර්ෂයේදී ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමය විසින් පවත්වන ලද සම්මේලනයක තේමාව වුයේ අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනයයි. (වර්ලෙපස්, 2007) මෙහිදී ගත් තීරණ කිහිපයක් පමණක් තියාත්මක කරන ලදී. (කුක්, 2012) IFLA ආයතන මාර්ගෝපදේශ වලට මුදල් හිගතාවය, බැඳීම හා උනන්දුව නොමැති විම ආදි ප්‍රශ්න විසඳීමට නොහැකිය. තමුන් IFLA ආයතනයේ මැදිහත් වීමට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ගැන උනන්දුව හා කත්තලය ඇති කිරීමට

හැකි වේ. ඔවුන්ට පරීපාලනය ගැන දැනුවත් කළ හැකිය. ඔවුන්ට වංත්තිය මට්ටමේ මොඩල සම්පාදනය හා බලාපාරොත්තු ඇති කිරීමට හැකි වේ. 2014 වර්ෂයේ මාර්තු මාසයේ ඉන්ද්‍රන්සියාවේ පවත්වන ලද කළාපික රස්වීමක් අමතමින් IFLA ආයතනයේ නිලධාරියෙකු වන Fiona Bradley ප්‍රකාශ කළේ "IFLA ප්‍රතිපත්ති හා මාර්ගෝපදේශනය යාවපිට කළයුතු බවයි. එමෙන්ම පුහුණු කිරීමේ මූලධර්ම පිළිපදිමින් එම දේශයන් වල සිටින පුස්තකාලයාධිපතීන් සියලුදෙනාම පුහුණු කිරීමට ප්‍රයත්නය දුරිය යුතුය" (බරුඩිලි, 2014).

අඛණ්ඩ වංත්තිය සංවර්ධනයෙහි අනරශතාවය සඳහා මාර්ගෝපදේශ වැඩි සැකිල්ලක් දක්වන්නේ ඇයි ?

වියුමත් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන වැඩි සටහන් වලට යම් විරුද්ධත්වයක් ඇතිවීමට හේතුන් වලින් එකක් වන්නේ ඒවාට බලාපාරොත්තු ඉටු කිරීමට නොහැකි විමයි. එසේ නොමැති තම් ඒවාට නියම ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථාවලට විසඳුම් ලබා දීමට නොහැකිවීම හෝ ඉතා දුරවල ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ඒවායේ දේශන අසාර්ථක විමයි. (Mahesh සහ Mittal, 2009; Nguyen, 2008; Park, Tosaka, Maszaros, සහ Lu, 2010; Pinkston 2009). වංත්තිය පුහුණුව හා කාර්යමණ්ඩල සංවර්ධන වැඩිසටහන් සැම විටම බලගතු නොවේ (To, 2011). CPDWL ප්‍රමිත මාර්ගෝපදේශ මාලාවක් නිරමාණය කිරීමට සුදානම් වූ අවධියේදී පහත සඳහන් පරමාර්ථ යෝජනා කරන ලදී:

.... CPD කටයුතු වැඩිසටහන් හා සිද්ධීන් වල ප්‍රමිත සම්පාදනය කිරීමේදී ඒවායේ මාර්ගෝපදේශ සාක්ෂි සහිතව ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් වේ. ... දැනට පවතින ප්‍රමිත මැනීම, ප්‍රමිත සහතික කිරීම ඒවායේ මාර්ගෝපදේශ හා මට්ටම ... CPDWL ප්‍රමිත මාර්ගෝපදේශන ග්‍රන්ථ නාමාවලි, අඛණ්ඩ වංත්තිය සංවර්ධනය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සහ වැඩි බේම්වල ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු ... අවසාන තීරණ ගැන සාරාංශයක් හා ඒවායෙහි පැන නගින ප්‍රශ්න ... CPDWL කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රමිත මාර්ගෝපදේශ සැලසුම් කිරීම. (රිඹි සහ ස්මීන්, 2003)

ප්‍රමිත යන වචනය කීපවීමක්ම සඳහන් වන නමුත් අඛණ්ඩ වංත්තිය අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිත යන්නෙහි තේරුම හොඳින් නිරවචනය කර නොමැත. එක්සන් ජනපදයේ පුහුණුවීම හා සංවර්ධනය සංගමය (ASTD) දැනට සහජ දක්ෂතා සංවර්ධනය සංගමය බිරුනෝ නිල් එලෙස සඳහන් කරයි.

ප්‍රමිති හෝ එය හඳුන්වාදීමට යොදන ඕනෑම වචනයක ප්‍රථම වන්නේ ඉතා භෞදින් ඉතා පහසු මිලකට නිරමාණය කළහැක්කේ කෙසේ දැයි අපට කාර්මික මිනුම් තිබිය යුතුය. එය ASTD කාර්යක්ෂම මොඩලයට සමාන්තර විය යුතුය (නිල්, 2014, පි:3).

ඇඟිල මාලාවෙන්

ප්‍රමිති හැඟීම්බරව ගන්නා තීරණයක් වේ. ප්‍රමිතිය සහතික කිරීම සැම විටම සංවිධාන ඉවු කරන ක්‍රියාවලියකි. සංවිධාන ඉලක්ක හා පරමාර්ථ කොතරම් දුරට අත්කරගෙන තිබේදියී සොයා බැලිමේ ක්‍රමවේදය ද එය කළමණාකරණයේදී හාවතා කළ හැකි ක්‍රමවේදයකි. එය එලදායිතාවයේ කැපීපෙනෙන ප්‍රගතියකට ජාත්‍යන්තර මට්ටමෙන් විෂය මට්ටමෙන් හෝ දෙපාර්තමේන්තු මට්ටමින් ආයතනය කුළ ප්‍රගතියක් දක්නට හැකි වේ (Doherty, 2008 පි: 260).

මෙයින් අදහස් වන්නේ යම් ප්‍රමිති හෝ මූලික සිද්ධාන්ත වඩා භෞද දැයි මැනීම සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථාව තිබිය යුතුය. සැමවිටම එහි ප්‍රමිතිය නගාලිමට කටයුතු කිරීම ප්‍රමිති වර්ධනයට අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ප්‍රමිති නිරමාණය කිරීමේ පදනම දක්ෂතාවය අත්කර ගැනීමට හේතු වේ. එමෙන්ම එය සඳහා අඩු වියදමක් දැරිය යුතුය. තවත් නිරවචන සඳහා ඇඟිල මාලාවේ පි: 67 බලන්න.

එබැවින් මෙය අනුව යම් දෙයක යහපත්බව මැනීමට හෝ ඇගයීමට හැකි පදනම් තිබේ. යම් ද්‍රව්‍යක ප්‍රමිති ගැන විස්තරාත්මක සාකච්ඡාවක් 2003 වර්ෂයේ දී IFLA ආයතනය අනුග්‍රහය යටතේ පවත්වන ලදී. කෙසේ වෙතත් ප්‍රමිති යනු ක්‍රමක්දයී නිරවචනය කිරීමට ඒකමතිකව තොහැකිය. එයට හේතුව අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය සඳහා සළකා බැලිම දැනටමත් රකියා වල නියුතු අය සඳහා පාරිභෝගිකයින් විශේෂයෙන්ම ප්‍රස්තකාලවල හා වෙනත් සංවිධාන වල නියුත්තව සිටිය (ක්ලික්, 2003, පි: 21).

ඇමුණුම් B වෙනත් වෘත්තිය

මාර්ගෝපදේශ වලින් උදාහරණ

- ගණකාධිකරණය
- වෛද්‍ය විද්‍යාව
- අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා ප්‍රහුණුව

එමෙන්ම සියලුම රටවලට සුදුසු ප්‍රමිති තොමැති. එයට හේතුව වාතාවරණය වෙනස් වීමයි. තමුත් පවතින විශිෂ්ට මාර්ගෝපදේශ හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර වඩා ප්‍රයෝගනවත් වේ. ඇමුණුම් බී (පි: 90) වෙනත් වෘත්තිකයින් ගෙන් ලබාගත් වෘත්තිය මාර්ගෝපදේශ හා විශිෂ්ට ක්‍රියාදාම ඇතැම් මාර්ගෝපදේශ ඉගෙන ගන්නා කේත්ද වන අතර අධ්‍යාපන සපයන්නා කේත්ද තොවනු ඇත. එමෙන්ම ආශ්‍රිත ප්‍රජාව මත ඇති වන බලපෑම් ගැනද

විශිෂ්ට ක්‍රියාදාම ඇතැම් මාර්ගෝපදේශ ඉගෙන ගන්නා කේත්ද වන අතර අධ්‍යාපන සපයන්නා කේත්ද තොවනු ඇත. එමෙන්ම ආශ්‍රිත ප්‍රජාව මත ඇති වන බලපෑම් ගැනද

සැලකිල්ලක් දක්වයි. ප්‍රමිතිය යනු ක්‍රමක්දයි නිර්වචනය කිරීමට හැකි තවත් මාර්ගයක් තම් ඒවායි ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමෙන්ය. වෘත්තිකයින් තමන් ප්‍රවීණයින් බවට පවත්වන්නේ කෙසේද? එයින් පාරිභෝගිකයින්ට වඩා සේවාවක් ලැබෙන අතර සෙසු දායක පාර්ශවයන්ගේ පරමාර්ථයන් අත් කර ගැනීමටද හැකි වන්නේය.

මාර්ගෝපදේශන කුවරුන් සඳහාද?

ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයෙන් අඛණ්ඩ වෘත්තිමය හා වැඩ බිම් අංශය (CPDWL) මූලදී මාර්ගෝපදේශ යෝජනා කළේ අඛණ්ඩ වෘත්තිමය කටයුතු, වැඩ සටහන්, සිද්ධින් ඇගයීම සඳහා පමණකි. මෙම වගන්තිය බෙහෙවින්ම සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපන සේවාවන් වලට වැදගත් ස්ථානයක් ලබා දෙන බවයි. එම ප්‍රමිති අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයන්නන් උදාහරණයක් ලෙස IFLA සාකච්ඡා සැලසුම්කරුවන් වෙයි. 2006 වර්ෂයේ දී මාර්ගෝපදේශ ඉදිරිපත් කරන බව පැහැදිලි වුණි. සෑම ප්‍රස්තකාල සේවාදායකයෙකුම ඉතා ප්‍රාථ්‍මික ඉගෙන ගැනීමේ ක්‍රමයක කොටස් කරුවන් වේ.

එම ප්‍රාථ්‍මික වක්‍රයට ප්‍රස්තකාල හා විද්‍යා සේවාදායකයින්, සේවාමිවරුන්, වෘත්තිය සංගම්, උසස් අධ්‍යාපන හා අධ්‍යාපන අංශ, පොත් වෙළඳුන්, ප්‍රකාශකයින් වෙළඳ හා සේවාධීන සැපයුම් කරුවන්, රජයේ නියෝජිතයන්, රජයේ නොවන ආයතන මෙම සෑම ආයතනයක්ම සම්පත් විශේෂ දැනුම සහ ප්‍රතිපත්ති සඳහා දායක වේ. සෑම සාමාජිකයෙකුටම ඉතා උසස් වෘත්තිය සංවර්ධනයට ප්‍රවේශය යම් කාර්ය හාර්යක් කිරීමට සිදු වේ. ඉගෙන ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අයට අවස්ථා මාර්ග කිහිපයක් වේ. එසේ වී ඇත්තේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT) හේතු කොට ගෙනය. තමුත් අදත් සාධක කිහිපයක් හේතුකාට ගෙන යම් සීමා පනවනු ලැබේ. එම සාධක තම් හාජාව, පරිගණක ව්‍යාප්තිය හා හාවිතයේ සීමිත බව, අනිප්‍රේරණය හා පවතින සම්පත් ගැන දැනුම නොතිබේ. එම වාතාවරණය ඉතා උසස් මූලධර්ම හා හොඳ ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුතුක් වේ නම් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය තුළින් ප්‍රස්තකාල / විද්‍යා විද්‍යා වෘත්තියට ඉමහත් සේවාවක් සඳහා පිවිසීමට හැකිවනු ඇත.

“ඉගෙන ගැනීමේ ප්‍රජාව” හා “ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන ප්‍රජාව” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ බෙහෙවින්ම සමාන දෙයක් නොවේ.

වැනිගර් සහ එය හඳුන්වන්නේ “හැවුල් ව්‍යාපාර කණ්ඩායම් වුවද මෙහි පළමු කණ්ඩායම නිර්මිත කණ්ඩායමක් ලෙසන් දෙවන කණ්ඩායම ස්වභාවික ලෙස තම වැඩ්වීම් පරිසරය තුළින් ඉගෙනගන්නා කණ්ඩායමක් බවත්ය”.

IFLA ආයතනයේ සාමාජික සංගම් හා ආයතන 2006 වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කරන ලද මූලධර්ම වලට යොමු වූ බව අනාවරණය විය. බොහෝ රටවල මූලික අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සේවා සැපයු ආයතන හා තායකත්වය දරණ ලද්දේ වෘත්තිය සංගම් හා පිළිගත් අධ්‍යාපන ආයතන හා විශාල පරිමාණයේ ජාතික, ගාස්ත්‍රීය හා මහජන ප්‍රස්තකාල ආයතන විසින්ය. මෙම තත්වය බොහෝ දුරට වර්තමානයේද පවතියි. නමුත් මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හේතුකොට ගෙන කුඩා ආයතන වලට හා පුද්ගලිකව ක්‍රියා කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබේ. එමෙන්ම ඉගෙන ගැනීමේ කණ්ඩායම් මාර්ගගතව පිහිටු වීමට නව තාක්ෂණය සමග හැකි වී තිබේ. IFLA සාමාජිකයන්ට ඔවුන්ගේ සේවාදායකයින් අතර මාර්ගෝපදේශන වියුපනය කිරීමෙන් වෘත්තිය සංවර්ධනයට සහය දිය හැකිය. මෙම මාර්ගෝපදේශනය ඉලක්ක කර ඇත්තේ වෘත්තිකයන්ට හා ප්‍රස්තකාල සේවාදායකයින්ට අඛණ්ඩ ප්‍රස්තකාල අධ්‍යාපනය සපයන්නන් හෝ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය දිරිගන්නන් හා එවැනි පරිග්‍රයන් වල නියුත්ක් වෙන්නන් උදෙසාය.

වර්තමානයේදී තොරතුරු තාක්ෂණය හේතු කොටගෙන ඉගෙන ගැනීමේ කණ්ඩායම් මාර්ගගතව පිහිටු වීමට හැකිය. IFLA සාමාජිකයන්ට මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ කරුණු සෙසු සාමාජිකයන්ට ලබාදීමට අවස්ථාව ලැබේ. එමෙන්ම ඒවා අනුව ක්‍රියා කිරීමට අනුබල දීම ද හැකිවේ. මෙම මාර්ගෝපදේශ වෘත්තිකයන්ට මෙන්ම සේවා සපයන්නන් උදෙසා අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය හා වැඩිහිටි වල ඉගෙන ගන්නා අය ධෙරුයමත් කිරීමට හේතුවේ.

මාර්ගෝපදේශන මාලාවේ අන්තර ගතවිය යුත්තේ මොනවාද?

2006 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද විශිෂ්ට ව්‍යවහාර නොවෙනස්ව පවතී. 2005 වර්ෂයේ පැවතුනු තාක්ෂණික ප්‍රවණතා නැවත සලකා බලන ලදී. ඒවා යාචන්කාලින කරන ලදී. විශේෂයෙන්ම මාර්ග ගත නිබන්ධන පාඨමාලාවන් ලැයිස්තුවක් හා වෙනත් බිජිවිල් සටහන් හා වෙනත් අධ්‍යාපනික අවස්ථා උපයෝගී කරගෙන ඇත. දුරස්ථාව පිහිටීම හා මුදල් හිගතාවය තවදුරටත් බාධාවන් ඇති කරයි. නමුත් හාජා කිපයක් හාවිතා කිරීම දැනට පවතින පහසුකමක් වේ. ප්‍රමිති මාර්ගෝපදේශ මෙය ප්‍රශ්නයක් ලෙස සැලකිය යුතුද? තවත් ප්‍රශ්නයක් ඉස්මතු වී ඇත. ප්‍රමිතිය නිර්වචනය කිරීමට යොදාගත් මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර අද පවතින මාර්ගගත පසුබීමට සමාන වේද, නැතහොත් වෙනස් වේද අන්තර ජාලයට ප්‍රවෙශවීම තවමත් වියදුම් සහිත වේද, පරිගණක කටයුතු වල ප්‍රවෙශවීම තවමත් ලෝකයේ සමහර රටවලට අපහසුවේද? තවත් සැලකිල්ලට හාර්ථනය කළ යුතු ප්‍රශ්නයක් නම් වෘත්තිය බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, සහතික පත් හා ලියා පදිංචි කිරීම හා විධිමත් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා ප්‍රමිති අතර සම්බන්ධතාවයයි.

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සැපයීමේ මූලික පදනම මොනයම් ආකාරයකින් වත් වෙනස් වී නොමැති. අවශ්‍යතා ඇස්තමේන්තු කිරීම සිට පාඨමාලා සකස් කිරීම, දේශන මගින් ඉදිපත්

කිරීම හා ඇගයීම දක්වා සම්පූර්ණ කුමවේදයම ප්‍රමාණවත් සම්පත් පරිපාලනය හා වැඩිදියුණුව සඳහා පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වී ඇත. මෙම අංශ ඉතා කෙටියෙන් 2006 මූලධර්ම වලින් ආවරණය කරන ලදී. මෙයට පෙර ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ සැලකිල්ලට හාජනය නොකරන ලද්දේ තමන් විසින්ම කළ යුතු යැයි සැලකෙන කාර්යන් වල වැදගත් කළයි. තවත් කරුණක් නම් ඉගෙන ගන්නා කේත්දය අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයයි. සම්පූර්ණයික උපදේශකයා කේත්දය පුහුණුව, Web.2.0 කාල පරිවේශ්දයට පෙර ඇති වූ සාකච්ඡාවල ලක්ෂණය විය. උපදේශන කේත්දය අධ්‍යාපනය, කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම, සේවයේ යෙදී සිටින විට කරනු ලබන පුහුණුව සහ පුද්ගලයින් තමන්ගේ වෘත්තිය දියුණුව උදෙසා කරනු ලබන වෘත්තිය දියුණුව සඳහා කරනු ලැබේ. මෙම කටයුතු සියල්ලක්ම ආවරණය කරනු ලබන අධ්‍යාපනය අවධිමත් වන අතර සමාන අය අතර පවත්වාගෙන යන විද්‍යාත්මක මාධ්‍ය හාවිතාවන් ක්ෂණික ආභාර ගැනීමේ රටා හා සමාන කිරීමට හැකිවනු ඇත. සංගෝධනය කරන ලද මූලධර්ම මෙවැනි ක්ෂණික ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා සැලකිල්ලට හාජනය කළයුතුවේ.

මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර සංවිධානය කරන්නේ කෙසේද?

2006 මාර්ගෝපදේශයෙහි ප්‍රධාන කරුණු 10ක් ලැයිස්තු ගත කර ඇත. එම කරුණු කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනයට වග කිව යුතුයි. වෘත්තික සංගම් වල හෝ වෙනත් ආයතන වලට අදාළ වේද යන්න ගැන සලකා නොමැත. මෙය කරන ලද්දේ අවසාන ලියවිල්ල ක්‍රියා කිරීමට පහසු කිරීමට හා පරිවර්තනය කිරීමට පහසු විමටය. 2006 වර්ෂයේ ප්‍රකාශනය බෙහෙවින්ම සාම්පූර්ණයික සංවර්ධනයක් පිළිකිඳු කරනු ඇත. එම මාර්ගෝපදේශ දේශන සේවා සඡයන්නන්ට සහ පාරිභාශිකයන්ට පුළුල් වශයෙන් ප්‍රයෝගනවත් වේයි. මෙම මාර්ගෝපදේශ පෙර නිකුත් කළ ඒවාට බෙහෙවින් සමාන විය. නමුත් වෘත්තිකයන්ගේ, සේවාමිවරුන්ගේ සහ සංවිධාන වල වගකීම් හා කාර්යභාර්ය පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කරයි. ඒවා සාම්පූර්ණයික, විධිමත් අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ කුම වේදයන් මත ඉතා සුළු වශයෙන් පදනම් කර ඇති අතර අවධිමත් ඉගෙන ගැනීමේ කුම වේදයන් අනුගමනය කරයි. (අදාළ අන්තර ගත ගබඳ මාලාවේ අවධිමත්, අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා වෘත්තිය සංවර්ධනය යන පද වල අර්ථ කථනය බලන්න.)

පලමුවන කොටස - මූලධර්ම සහ විශිෂ්ට ව්‍යවහාර - ඩුම්කා ලෙස

පරිචේදය 01 - ඉගෙන ගත්තා අය

1.1 මූලධර්මය

ඉගෙන ගත්තා අය විසින් කළ යුතු දෙය - දැනුම හා කුසලතා දියුණු කිරීමට සැම විටම හේතු වන අඛණ්ඩ ඉගෙන ගැනීමට වගකීම දුරිය යුත්තේ ප්‍රස්තකාලය හා එහි නියුක්ත වන වෘත්තිකයින්ය.

1.1.1 තර්කානුකුල පදනම

ආචාර ධර්ම වල සඳහන් වන වගන්තියක් නම් ප්‍රස්තකාලයාධිපතින් හා තොරතුරු විද්‍යායුයින් සැම විටම තම වෘත්තියේ ඉතාමත් උසස් හාවයක් සඳහා ඔවුන් ගේ දැනුම පවත්වාගෙන යනවා මෙන්ම වැඩි දියුණු කිරීමේ යෙදේ. (IFLA 2012 A) වෘත්තිකයන් පුද්ගලිකව තමාට ද තම වෘත්තිකයන්ටද සමාජයටද මෙය සම්බන්ධයෙන් වග කිවුතුයි.

1.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

ප්‍රස්තකාල හා තොරතුරු සේවා වෘත්තිකයින් ඔවුන්ගේ පුද්ගලික සංවර්ධනයේ වගකීම ඔවුන්ම දුරිය යුතුය.

1.2.1 සේවය ඇගයීම

තමන් පුද්ගලිකව නිතර කාර්ය සාධන ඇගයීමේ තම වගකීම හා පරමාර්ථයන් අනුව යෙදිය යුතුය. තම කාර්ය සාධන ඇගයීම තම වෘත්තිය සංවර්ධනය ඇතිකර ගැනීමට පෙර කළයුතුව ඇත.

අඛණ්ඩ වෛද්‍ය අධ්‍යාපනය (CME) පරෝශ්‍යන මගින් පෙන්වා දී ඇති ආකාරයට ප්‍රස්තකාලයාධිපතින්ටද අදාළ වේ.

ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් ඇගයීම කාර්යක්ෂමව අඛණ්ඩ වෛද්‍ය අධ්‍යාපනයට අවශ්‍ය වන බව වැදගත් කරුණකි. වෛද්‍යවරුන් සූදුසූ අවස්ථාවේදී ඔවුන්ගේ හැසිරීම රටාව, දැනුම හා කුසලතා වෙනස් කළ යුතු බව පිළිගතයුතුය. යම් අඩුපාඩු තිබේ නම්, අවශ්‍යතාව සම්පත් තිබේ නම්, ඒවා ඉතා සූදුසූම ආකාරයෙන් සපයනු ලැබේ. සැම මැදිහත් වීමක් සමග වෙනසක් ඇති වේ. (Mazmanian, සහ Davis, 2002).

යම් අයෙකුගේ දක්ෂතාවයන් හා ප්‍රගතිය මැනීමට හැකි වෘත්තිය මට්ටම් ඇතුළු පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා විශේෂයූහාවයන් හාව්‍යයන් වල හැකියාවන් ලැයිස්තුවක් ඉදිරිපත් කර ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන් Webjunction's Competency Index for the Library Field. මෙම විශේෂ ලැයිස්තු වලට පෙර පුස්තකාල හැකියාවන් වල අවශ්‍යතාවයන් යන්නෙන් පෙර වදනක් දක්නට ලැබේ.

.....එහි අඩංගු කරුණු අතර හැකියාවන් සුවියෙහි තාක්ෂණික දක්ෂතාවයන් වල ප්‍රධාන අංග සඳහන් කර ඇති අතර සියලු දෙනාටම පොදු පොද්ගලික දක්ෂතාවයන් ඔහුම පුස්තකාල තනතුරකට සුදුසු ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත. පුස්තකාලයාධිපතින් හා පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය සතුව ඉතා ප්‍රාණවත් හා අදාළ පුස්තකාලයක් ගොඩනෑන්වීමට අවශ්‍ය වන ගුණාංග ඔවුන් තුළ තිබිය යුතුය (Webjunction 2014 a).

පුස්තකාල හැකියාවන් ගැන පොදු තීරණ ගැනීමෙන් වැළකීම සඳහා කතුවරු ක්‍රියාදාශකාලීනක් Neerputh, Leach සහ Hoskins (2006) නවාල් හි අධ්‍යයන පුස්තකාලයාධිපති වරැන් පිළිබඳ සම්ස්කරණයකින් ඔවුන්ගේ වෘත්තිය කටයුතු හොඳින් ගෙන යාමට අවශ්‍ය වන වැදගත්ම කරුණ කුමක්දායී සෞයා බලන ලදී. එහි ප්‍රතිඵල හාවිතා කරන ලද්දේ කාර්ය සාධන ඇගයීමේ පදනම් සෞයා බැලීමටය.

ස්වයං ඇගයීම සඳහා හැකියාවන් ලැයිස්තුවක් හාවිතා කරන විට එය ඉතා ක්‍රමානුකූලව හාවිතා කළ යුතුය. එයට හේතුව එයට ප්‍රතිපෝෂණය නොලැබෙන හෙයින්ය. එහි සාර්ථක හාවය රඳා පවතින්නේ එය හාවිතා කරන්නාගේ දක්ෂතා පිළිබඳ දැනුම හා කුසලතා පරිපුරුණ වූ විටය. බොහෝ පුස්තකාලයාධිපතින් ඔවුන්ගේ ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් ගැන කරන ලද ඇගයීම් වලින් ප්‍රතිඵල ලබයි.

සාමාන්‍යයෙන් වෘත්තිකයින් දුරවල ස්ථාන යනුවෙන් යම් ක්‍රියාදාමයන් හා දැනුම් සම්භාරයන් ඇතුළුම්විට හඳුනා ගනී. නමුත් එවැනි දුරවල ස්ථානයකින් උසස් ස්ථානයකට පත්වීම සඳහා (කළමනාකරණ හැකියාවන්) හෝ එම වෘත්තියට මැතකදී හඳුන්වා දෙන ලද කුසලතා උදාහරණයක් වශයෙන් (ගණකාධිකාරීන්ට බදු පිළිබඳ නීති) අවශ්‍ය හැඳුනී. බොහෝ වෘත්තිකයින් තමා නිතර යෙදෙන කාර්යයන්වල දක්ෂතාවයන් නොමැති යයි විශ්වාස කරයි (Queeney සහ Smutz, 1990, ප: 180).

වෘත්තිය සංවර්ධනයට හැකියාවන් පිළිබඳ විශ්වාස කිරීම සම්බන්ධයෙන් තවත් ප්‍රශ්නයක් Nowlen විසින් පෙන්වා දී ඇත (Baskett Marsick, 1992). මේ අනුව වෘත්තිකයෙකුගේ කාර්ය හා ස්ථානය හා වැඩ කරන පරිසරය ඔහු හෝ ඇයගේ ක්‍රියාදාමය මත බලපායි.

1.2.2 කාර්යසාධන ඇගයීම්

යම් පුද්ගලයෙකු තමන්ගේ කාර්ය සාධන ඇගයීමේ තමන්ම සහභාගි වේ.

අධ්‍යාපනික මැදිහත් වීමක් බෙහෙවින්ම අවශ්‍යවන්නේ එවැනි නිතර සිදුකරනු ලබන කාර්යන් හා හැසිරීම් රටාවන් සම්බන්ධයෙන්ය. තමන් විසින්ම කරනු ලබන ලද කාර්ය සාධන ඇගයීම් හා පරීක්ෂණ විසින් කරන ලද ඇගයීම් බෙහෙවින්ම සේවය කරන ආයතනයේ මෙහෙවර හා කාර්ය සාධන සැලසුම්කරණය සම්බන්ධ වේ නම් එයින් සේවාදායකයින්ට තමන්ගේ පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ සැලසුම් මත බලපැමක් ඇති කරනු ලැබේ. මෙයට හොඳ උදාහරණයක් වන්නේ දකුණු අප්‍රිකාවේ කේප් අර්ධදීපික හා තාක්ෂණික විශ්වවිද්‍යාලය වේ (ලොක් හාට සහ මජාල් 2012).

කාර්යසාධන ඇගයීම ප්‍රයෝගනවත් නොවන්නේ එම කාර්යට මොනයම් සම්බන්ධතාවයක් නොතිබෙන විට හෝ සේවායෝගකයන් ඉතා අවංක සාකච්ඡා ආදියට සහභාගි වීමට පිවිසෙන විටය (බොයිඩ්, 2005; හොල්කොම්, 2006; ස්මිත් හර්ඩ් හා ස්මිසිට්, 2013). අවාසනාවකට මෙන් සතුවුදායක කාර්යසාධන ඇගයීම් ප්‍රස්ථකාල කළමනාකරණයේ ලක්ෂණයක් නොවේ. ඇමරිකාවේ පවත්වන ලද සම්ක්ෂණයකට පසුව අධ්‍යයන ප්‍රස්ථකාලයාධිපතින්ගේ සංකල්පය අනුව කාර්යසාධන ඇගයීම පසු කාලයේදී ඔවුන්ගේ වැඩි අවධානයට ලක් වී නොමැත (කැවලොස් 1992). අල් හිජිජ් හා නොක්ස් (2012) පවසන ආකාරයට ඕමාන්හි අධ්‍යන ප්‍රස්ථකාල කාර්ය මණ්ඩලය කාර්යසාධන ඇගයීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන්නේ ප්‍රස්ථකාලවලට ගැලපෙන ක්‍රම වේද නොව සාමාන්‍ය ක්‍රම වේද වේ. ඉතා නූසුදුසු ක්‍රම වේද කාර්ය සාධන ඇගයීම සඳහා වෙනත් රටවලද හාවිතා කරනු ලැබේ. (ශ්‍රද්ධාන්‍ය කොන්ට් හා ජැන්විසන් 2013) පරීක්ෂකයෙකු විසින් මෙහෙය වන ලද කාර්යසාධන ඇගයීමක් හෝ ස්වයං ඇගයීමක් ප්‍රශ්න මතු කිරීමට හැකිය;

සමහර අවස්ථාවල කාර්ය මණ්ඩල ඇගයීමකදී නිපුණතා හා දක්ෂතාවයන් ඔවුන් සතුව තිබෙන ප්‍රමාණයට වඩා බෙහෙවින් වැඩි වේ. සමහර අවස්ථාවලදී තමන්ගේම දක්ෂතාවයන් ඇගයීමේදී ඉතා තදින් ක්‍රියා කරන අවස්ථා ඇති හෙයින් දක්ෂතාවයන් ඇගයීමේදී යම් අසමානකම් ඇතිවීමට හැකි වේ. (වෙමිබරලේන් හා රිසිස්, 2014, පි:251)

වෘත්තිය සංවර්ධන අවශ්‍යතා තමන්ගේ දින වර්යාවේ කොටසක් විය යුතුය:

කාර්යසාධන ඇගයීම බොහෝ අවස්ථා වලදී වාද විවාද වැටුප් පිළිබඳ සාකච්ඡා සම්මේලන ආදි කටයුතු වලින් පසුව කරනු ලැබේ. අපගේ අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන ඒවා අත් කර ගැනීමට කටයුතු කළ හැකිය (ඉසබරග්, 2012, පි: 36).

1.2.3 කාර්යක්ෂමතා කඩිඉම්

සැම අයෙකුම වෘත්තිය මත බලපාන සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය මෙහෙයවයි. කාර්යක්ෂමතා කඩිඉම් තිබේ නම් ඒවා හඳුනාගනීයි. එමෙන්ම ඔවුන්ගේ දැනුම හා නිපුණතා ගොඩනගා ගනියි.

පරිසරය ගැන අවධාම යොමු කිරීම ස්වයං ඇගයිම හා කාර්ය සාධන ඇගයිම තවත් හොඳින් ඉටු කිරීමට හේතුවක් වන්නේ එයින් වෘත්තියේ හා සමාජයේ වැදගත්කම ඉස්මතු කරන හෙයින්ය. එය යම් ආයතනයක තනතුරක අවශ්‍යතාවය ගැන ඉතා දුරද්‍රික්ව සලකා බලන අතර එහි අනාගත අවශ්‍යතා හා සේවාවන් හා ඇතිවීමට හැකි වෙනස්කම් ගැනද සිතා බලනු ඇත. වෘත්තිය සංගම් වල සහභාගිත්වයට හා පූජ්‍ය කියවීමට දැනුම පවත්වාගෙන යාමට මුළික වන අතර සමාජ ජාලියකරණයද බලවත් සාධකයක් බවට පත්වී ඇත (කෙසිර, 2012).

1.2.4 පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ සැලැස්ම

සැම අයෙකුම තමන්ගේ දැනට දරණ තනතුරේ කාර්ය සාධනය දියුණු කිරීමට හා අනාගත රැකියා අවස්ථා සඳහා විධිමත් හා අවිධිමත් ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත් ගැන ඉතා හොඳම තොරතුරු පදනම් කරගෙන තීරණය ගැනීම සඳහා මෙය අවශ්‍යවනු ඇත.

මූත්‍රානා වරළත් ප්‍රමිති ආයතනය පුද්ගලික ඉගෙනගැනීමේ සැලැස්මක් සකස් කරන අයුරු මෙසේ සඳහන් කරයි. වරළත් සාමාජිකයින් හා වරළත් අධි සාමාජිකයින් පහත සඳහන් අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධන අවශ්‍යතාවයන් ගැන ක්‍රියාදාමයන් හා වාර්තා තබා ගත යුතුය:

- එළඹෙන වර්ෂය සඳහා පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථ හඳුනා ගැනීමට;
- ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු හා ප්‍රතිඵල සැලසුම් කිරීම හා වාර්තා කිරීම;
- පසුගිය වර්ෂය තුළදී ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථ කොතරම් දුරට අත්කර තිබේ (CQI, 2014).

යම් ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් හඳුනාගැනීමෙන් පසු සම්පත් හා සේවායෝග්‍යකයන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය අනුව ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රවනතා අසුවීමට හෝ වැඩිවීමට හැකිවේ. (බලෙකිස්ටන්, 2011). ස්ථානගතවීම, හාජාව, වියදම හා තාක්ෂණය සහ වෙනත් සාධක ගැන කරුණු දැනුවත් වූ පසු ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා වල ප්‍රයෝගනය ගෙන දැනට පවතින හා සුදුසු වන හා වෙනත් දෙය හඳුනා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. පුද්ගලික ප්‍රවර්තන වියාපන සේවාවක් පවත්වාගෙන යා යුතුය. අන්තර් ජාලය හේතු කොට ගෙන වෘත්තිකයන්ට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ගැන විවිධ නිමැවුම් වල ඇති තොරතුරු විශාල

ප්‍රමාණයකට ප්‍රවේශය ලබා දී තිබේ. ඒවා කුඩා ප්‍රමාණයේ හෝ ඉතා දිරිස මාර්ග ගත විස්තරාත්මක පාඨමාලා විය හැකි වේ. ඒවායේ ප්‍රමිතිය තීරණය කිරීම අපහසුය. නුතන ලේකයේ ප්‍රවර්තන සම්පූර්ණ සම්පත් හා ඉගෙන ගැනීමේ ඉලක්ක බෙහෙවින් ප්‍රවලිත වීමට ඉඩ කඩ තිබේ. එබැවින් එය වංත්තිකයන්ට එහි රඳි සිටීමට හා විමර්ශනය කිරීමේ අනියෝගයට මුහුණදීමට සිදුවේ (කුක්, 2012).

1.2.5 දැනට පවතින ස්ථානයේ වැදගත්කම

සැම පුද්ගලයෙකුම දැනට දරණ තනතුරේ වගකීම් ගැන ඉගෙන ගැනීමට ප්‍රයත්න දරණ අතර අනාගත තනතුරු ස්ථානයක් ගැන දැනුවත් වීමට නොවෙනෙයි.

රකියා උසස් වීමක් සඳහා ස්වයං ඇගයිමක් කිරීමේදී එම බලාපොරොත්තු වන රකියාවේ තියම තොරතුරු දැන ගැනීමක් සුදුසු ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා හඳුනා ගැනීමක් වැදගත් වේ. දැනට දරණ තනතුරේ හා බලාපොරොත්තු වන රකියාවේ සමානත්වයක් තොතිබේ නම් සේවායේපකයාගේ තනතුරේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීමට සේවායේපකයාද අනුබල දෙනු ලැබේ. අප්ත් රකියාවකට සම්බන්ධ ඉගෙන ගැනීම එම පුද්ගලයා විසින්ම තමා ගේ පුද්ගලික කාලය හා සම්පත් හාවතා කරමින් වැඩි දියුණු කරගත යුතුව ඇත.

1.3 සාරාංශය

සාරාංශයෙහි සඳහන් කළයුතු කරුණෙක් නම් පවත්වාගෙන යන ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වල වගකීම තිබිපතා ඇගයිම මගින් කළයුතු අතර එහි වගකීම එම පුද්ගලයා වෙතම පැවරේ. දැනට පවතින ක්‍රියාකාරීත්වය අඩු පාඩු මගහරවා ගැනීමට හා අනාගතයේදී දිරීමට සිදුවන වගකීම වලට සුදානම් වීමයි. ගතහැකි ක්‍රියා මාර්ග කිපයක් වේ. සේවය කරන සංවිධානයේ ඉලක්කය වන ඉතාමත් සතුවෙදායක සේවයක් ලබාදීම, තමන් ගේ රකියා අවස්ථා වැඩි දියුණු කර ගැනීම හා අවසානයේදී තම වංත්තියේ දියුණුව ප්‍රවර්ධනයට දායක වීම.

පරිවිෂේෂය 02 - සේවායෝජකයා

2.1 මුලධර්මය

පුස්තකාල හා වියුපන සේවා බලධාරීන් (සේවායෝජකයින්) තම ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වැඩ සටහන් වලට හා අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය සඳහා වගකීම් දුරිය යුතුයි.

2.1.1 කර්කානුකුල පදනම

“සම්පත් හා පුස්තකාල ප්‍රජාව අතර ඉතා කාර්යක්ෂම අතර මැදියා වන්නේ පුස්තකාලයාධිපතිය. පුස්තකාලයාධිපතිගේ වෘත්තිය හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සාර්ථක සේවාවක් සැපයීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ” (UNESCO / IFLA, 1994). එබැවින් එයින් සනාථ වන්නේ පාඨකයන්ට සේවාවක් සැපයිය යුතු සංවිධානයට කාර්ය මණ්ඩලයට කාර්යක්ෂමතාවය පවත්වාගෙන යාමට හා ඉගෙන ගැනීම අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට යැමෙන්ය.

2.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

සේවායෝජකයින්ගේ මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති පෙන්නුම් කරන්නේ කාර්ය මණ්ඩලය ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වල යෙදෙමින් සිටින බවයි. එවැනි කටයුතු වල නිරත බව 2.2.1 සිට 2.2.7 දක්වා සාකච්ඡා කර ඇත.

2.2.1 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය අධික්ෂණය කිරීම

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය අධික්ෂණය කිරීම, සේවායෝජකයා අවශ්‍ය සූදුසූකම් ඇති අයෙකු කාර්ය මණ්ඩලය සංවිධානය අධික්ෂණය කිරීමට පත්කරනු ලැබේ. ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමය (ALA) අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන මාරුගෝපදේශ නිරදේශ කරනුයේ කමානුකුල පරිපාලන ව්‍යුහයන්ය. එය අනුව යම් සූදුසූකම් ලත් පුද්ගලයෙකු එම වැඩ සටහනට වග කියනු ලැබේ (ALA 1998 පි: 11). කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනයේ වැදගත්කම පිළිගන්නා අය ආයතන හාරව සිටින විට හා එය සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රමාණවත් සම්පත් ලබා දීම තුළ එම කියාවලියේ ගනාත්මක බව ඉහළ යයි. මෙයට ඉතා මොදු උදාහරණයක් මිස්ට්‍රේලියාවෙන් අනාවරණය වේ.

....අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ පුස්තකාල ඉතා තියුණු බැඳීමක් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙය පෙන්නුම් වන්නේ ඔවුන්ගේ උපාය මාරුග සැලැස්මේ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති වලට දී ඇති ස්ථානය හා එය සඳහා පුස්තකාල තුළ වගකීම පවරා ඇති ආකාරය අනුවය. නිපුණතා වලින් හෙබේ ඉතා බැඳුණු සේවක පිරිසක් හා ඉතා පළදායි සංවිධානයක්

ගොඩ තැගිමට පුද්ගලයින් හා සංවිධාන මෙහෙවර සම්බන්ධ කිරීමේ වැදගත්කම
(ස්මිත් 2002, පි: 36 - 37)

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය මිස්ට්‍රේලියාවේ වැඩි දියුණු විමට දැක කිපයක් ගත විය (ස්මිත්, 2002, 2006). අනෙකුත් ආයතන හා සංසන්දනාත්මකව බලන කළ මෙතෙක් එහි සමානත්වයක් දක්නට නොලැබේ (කොරකරන් හා මැක්ගියුනස්, 2014). කෙසේ වෙතත් මැතකදී ඉතා ඩොඳ උදාහරණයක් දකුණු ප්‍රීකාවේ සිට සිංගප්පුරුව හා මිස්ට්‍රේලියාව දක්වා දැකීමට හැකි වේ; බලන්න ලොක්ඩාටි සහ මජාල්, 2012; යෝ, මූතු සහ කයිලාහි, 2013; ලියෝන්, 2014. මෙම සැම උදාහරණයක්ම පෙන්නුම් කරන්නේ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය එක් පුද්ගලයෙකුගේ හෝ කිහිප දෙනෙකුගේ කාර්ය හාර්ය බවට පත් කිරීමේ වැදගත් කමයි. එමෙන්ම එවැනි අයට අවශ්‍ය වන බලකළ හා සම්පත් වැඩි සටහන් කුමානුකුලව ක්‍රියාත්මක කිරීම ලබා දිය යුතුය. ඇමරිකානු පුස්තකාල සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන සම්ක්ෂණයකදී සනාථ වුයේ පුස්තකාල 22% පමණක් කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම සඳහා පුද්ගලයෙකු සිටිය බවයි. ඔවුන්ගෙන් 78% ක් වාර්තා කළේ කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම සහභාගි ක්‍රියාදාමයක් බවත්, එය වෙනත් කාර්යන් සමග ඉටු කරන්නක් බවයි ("සම්ක්ෂණ" 2012). කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනයේ නිපුණ සම්බන්ධකරන්නන් ඔවුන්ගේ කාර්ය සඳහා සුදානම් වනවා දැයි කිමට නොහැකි වනු ඇත. ස්මිත් ගේ සම්ක්ෂණය (2002) හා එක්සත් රාජධානීයේ සමාන සම්ක්ෂණයක් Yeow, Straw සහ Holebrooke, 2004 කාර්ය මණ්ඩල කටයුතු සංවිධානයට වගකිව යුත්තේ කටුරුන් දැයි එය ඔවුන්ගේ සුදුසුකම් ගැන ප්‍රශ්න නො අසන ලදී. කෙසේ වෙතත් එම සම්ක්ෂණ දෙකෙහිම කාර්ය මණ්ඩල සංවිධානය සඳහාම තනතුරු වෙන් කර නොතිබුණි. කමිටු හා මධ්‍යම ග්‍රේනී වල සිටින කළමනාකරුවන් ගැනද සඳහන් කර තිබේ.

Web Junction:

21 වන ගත වර්ගයේ නිපුණතා සඳහා 21 වන ගත වර්ගයේ නිපුණතා ඇති කාර්ය මණ්ඩලයක් අවශ්‍ය වේ. සමස්ථ ඉගෙන ගැනීමේ හා නිරමාණකිලි සංවිධාන සංස්කෘතියක් ගොඩ තැව්වීමට පරිපාලන දායකත්වය හා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දිය යුතුය. තාක්ෂණය බලන කළ මෙය පිරිස් කළමනාකරණයට (HR) අයත්වේ. නමුත් එය WebJunction මෙවැනි කාර්යක්ෂමතා කෙරෙහි දක්වන මූලික අවධානමය හේතු කොට එය වෙන්ව පවතියි.

Web Junction පරිපාලනය කළමනාකරණය කාර්යක්ෂමතා පිළිබඳ ලැයිස්තුවේ කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම යටතේ අන්තර්ගත කර තිබේ. (2014b) එය C ඇමුණුමෙහි පි: 92 පෙන්නුම් කර ඇත. එය පුස්තකාල විසින් අනුගමනය කළ යුතු ඉතා යහපත් ආදර්ශයක් පෙන්නුම් කරයි. වැඩිහිටි අධ්‍යාපනය සුදුසුකම් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන කළමනාකරුගේ කාර්ය සඳහාවයට

වැදගත් වනු ඇත (ලියෝන් 2014). එම ස්ථානයේම රඳී සිටිමද එලෙසම වැදගත් වේ. කුඩා පුස්තකාල වල කාරුය මණ්ඩල සංවර්ධන සඳහා එක් පුද්ගලයෙකු පත් කිරීමට නොහැකි නම් එම කටයුතු වල වගකීම එය ගැන දැනුවත් වූ පරිපාලන නිලධාරියෙකට පැවරිය හැකි වේ.

අවම වගයෙන් මෙම පරිපාලන නිලධාරියා කුමවත් සැලසුම්කරණය සමග කාරුය මණ්ඩල සංවර්ධනය, සම්බන්ධිකරණය කිරීමෙන් එය සඳහා යොදවන මුල්‍යය, කාලය සහ සහභාගි විම, අගය කිරීමේ ආදි කටයුතු වල නියුක්ත වේයි. ඔහු පිටස්තර ඉගෙන ගැනීම ගැන තොරතුරු වියුපනය කරයි. වෘත්තිය එකතුන් ප්‍රවේශය කිරීමට අවස්ථා ඇති කරයි. පුහුණු කිරීම හා නායකත්වය සපයයි. අවිධිමත් ඉගෙන ගැනීමේ ප්‍රවේශ ලබා දෙයි. පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහය දෙයි. කාරුය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට නව නිපුණතා අනුගමනය කිරීමට හා අත්හදා බැලීමට අවස්ථා ඇති කරයි (කුරුගරු සහ තොවෙනර් 2013). යම් ආයතනයකට විධිමත් පුහුණු කිරීමක් කරගෙන යැමට හැකියාවක් තිබේ නම් එම පුහුණුව හාර පාලකයාට මෙහි අන්තර්ගත වන 5.0 තොටස ප්‍රකාර විශිෂ්ට ව්‍යවහාර අනුගමනය කිරීමෙන් විශිෂ්ට ව්‍යවහාර ගොඩ තාගා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

2.2.2 අවශ්‍යතා ඇගයීම

ආයතනයේ මෙහෙවර හා ඉලක්ක වලට අනුකූලව සේවාදායකයාගේ සේවාව පදනම් කරගෙන අවශ්‍යතා ඇගයීමක් පුද්ගලිකව හා කාරුය මණ්ඩලයේ ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු කුමවත් කිරීම සඳහා කරනු ලැබේ.

මෙම ක්‍රියාවලිය සිදුවන්නේ වාර්ෂික සැලසුම් කිරීම හා ස්වයං ඇගයීමත් සමගය. (ලොක් හාට සහ මජාල් 2012). මෙම ක්‍රියාමාර්ග පුස්තකාලයේ කාර්යක්ෂමතාව, මානව සම්පත් සංවර්ධනයට හා භාවිතයට හේතු වේ. ගින්ලන්තයේ හා අධ්‍යාපන හා සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය විසින් පල කරන ලද මහජන පුස්තකාල සඳහා නිරදේශ කරන ලද ප්‍රමිති (2010) අනුව ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන පුස්තකාලයක් තමන්ගේ කාරුය මණ්ඩලයේ දැනුම හා නිපුණතා සම්බන්ධ සම්ක්ෂණ කුමවත්ව පවත්වනු ලැබේ. කාරුය මණ්ඩලයේ දැනුම හා විශේෂ ද්‍රාශ්‍යතාවයන් සංවර්ධනය කිරීමට හැකි දුර දරුණි අධ්‍යාපනයක් ස්ථාපනය කළ යුතුයි. (කම්මොලා - මුස්මොනන් 2012 පි:16) අරමුණක් ඇති යන පදය ප්‍රධානම පදය වනු ඇත. 1.2.1 හි දක්වා ඇති ආකාරයෙන් අනුමාන වගයෙන් විශ්වාස කර ඇති අයුරින් ඉතා කාර්යක්ෂම කාරුය සාධනයක් විමර්ශනය කිරීම සැම විටම ඉටු කිරීමට හෝ ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න දරා තොමැති. මැතක පළවු ප්‍රකාශන වල සඳහන් කරන ආකාරයෙන් එය ගැන දැඩි උත්ත්තුවක් දක්වන අතර එහි ප්‍රයෝගනවත් ප්‍රතිඵල අනාවරණය කරය. (වෛම්බරලේන් හා රිසිස්, 2014; ජන්තු හා ගොමන් සහ සින්හ්, 2012). දනට සිදුවන්නේ යම් කිසි වැඩ බිමක්

ගැන දුඩි සැලකීල්ලක් දැක්වීමය. එයට පසුව පූහුණු කිරීමේ අවශ්‍යතා හා බලාපොරොත්තු හඳුනාගනු ලැබේ. ජැංචි (2009) ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රතේතක අධ්‍යනයෙන් (Case Study) විස්තර කරනු ලබන්නේ අවශ්‍යතා ඇගයීම, සේවාස්ථාන පූහුණුව ද සමග පූහුණු කරන්නාගේ ඉගෙන ගැනීමට දායක වන බවයි.

කාර්ය සාධන ඇගයීම වලට අතිරේකව වංත්තිය සංවර්ධනය හා පූහුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳ දත්ත විවිධ ආකාරයෙන් ලබා ගැනීමට හැකි වේ. පූහුණාවලියක් හා සම්ක්ෂණ, සම්මුඛ පරීක්ෂණ, නිරික්ෂණ, ලිඛිත සම්පත් පිළිබඳ විවරණ, පැවරුම් හා කාර්යක්ෂමතා මූලික කණ්ඩායම්, සම්ක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන, අවිධිමත් සාකච්ඡා, උපදෙස් දීමේ කම්ටු සහ යෝජනා පෙටවි (කරාවිස් 2001, පි: 27) පූද්ගලයින් ගේ ඉගෙනගැනීම අවශ්‍යතාවයන් ඉහත සඳහන් සංයෝග මගින් හඳුනා ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

.... වංත්තිකයින් ඉගෙන ගැනීමට ප්‍රයත්න දරන්නේ කුමක් ඉගෙන ගැනීම සඳහාද, ඔවුන් දුනගත යුත්තේ මොනවාද? දැනුම හා වංත්තිය කටයුතු කිරීමේ නිපුණතා ඉගෙන ගැනමේ අවශ්‍යතා පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අදහස් හා සගයින්ගේ අදහස් හා සුදුසු වස්ථා වලදී සවාම්වරුන් ගේ අදහස් අනුව වංත්තිය පදනම් කරගෙන ඇතිවීමට හැකි අඩු පාඩුකම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු කෙසේතු වේ (ස්මූජ්‍රවිස් සහ ක්ලිනි, 1990).

ඇගයීමේ මාධ්‍ය ගැන තොසලකා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයේ 'යාවත්කාලීන' හා කාර්යක්ෂමතා ආදර්ශ පිළිගැනීම වැදගත් වේ. ඒවැනි ආදර්ශවත් වංත්තියේ වැඩි දෙනාගේ අදහස අනුව වැඩි භූමියේ හාවිතයේ ස්ථාවය ගැන තොසලකා අවශ්‍ය වන දැනුම හා නිපුණතා හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ. (මොට, 2000) ඉගෙන ගැනමේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීමට ඉතා විස්තර සහිත වීමට හෝ ඉතා පරිශ්‍රමයකින් සම්පූර්ණ කිරීමට හැකි වේ. පූහුණු කිරීම හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය හාරව සිටින අය එය සඳහා වැය වන මුදල් හා ලාභ ප්‍රයෝගන සම මට්ටමක තබා ගත යුතුය. වැදගත් වන්නේ අවශ්‍යතා ඇගයීම නිතර කළ යුතු කාර්යක් වන අතර එය කාර්ය මණ්ඩලයේ ආයතනයේ හා හාවිතා කරන අයගේ සුබසාධනය සඳහාම විය යුතුය. රැකියා අවශ්‍යතා පූස්තකාලයේ උපාය මාර්ග සැලැස්ම සහ ප්‍රමිති වැඩි දියුණු කර ගැනීම ඉලක්කය වෙත යොමු විය යුතුයි. (ලියෙන්, 2014; ලොක් හාට් සහ මරාල්, 2012).

2.2.3 ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා

සේවායෝගකයින් විසින් විධිමත් හා අවිධිමත් ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා විශාල සංඛ්‍යාවකට ප්‍රවේශය ලබා දෙනු ඇත. එය අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සාර්ථක ක්‍රියාදාමයන් යටතේ නිරදේශ කර ඇති ක්‍රියාදාමයක් වන අතර එය හඳුනාගත් අවශ්‍යතා සහ විවිධ ඉගෙන ගැනමේ ක්ම

වේදයන් වලට පිවිසීම ලබා දෙයි. අභිතින් බඳවා ගත් කාර්ය මණ්ඩලයට මූලික පුහුණුවක් ලබා දෙන අතර එය පසුව උසස් පුහුණුවෙම් වලට මග පාදනු ලැබේ.

අවශ්‍යතා ඇගයීම, කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ ආරම්භය යයි අපට හැගෙන නමුත් බඳවා ගන්නා නව කාර්ය මණ්ඩල සඳහා ප්‍රථම පියවර වන්නනේ මවුන් බඳවාගත් විගස දෙනු ලබන අනුස්ථාපනය හෝ උපදේශන සේවා වේ. අනුස්ථාපන පිළිබඳ ව ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාදාමයන් ගැන ප්‍රකාශනයක් පර්යේෂණ පුස්තකාල සංගමය විසින් ප්‍රකාශනයට පත් කර ඇත. (ලබේන්සන් මයරස් හා හස්ලොජ්, 2011) ප්‍රධාන පෙළේ පුස්තකාලද එම පළපුරුදේ විද්‍යාපානු ලැබේ. විශේෂයෙන් සේවාවන් සපයන අර්ථස්වී හා යන් සමාගම මවුන් ගේ අභියාචනයට හේතුවන නව සාමාජිකයින් තම ආයතනයට බඳවා ගන්නා අවස්ථාවේදී කණ්ඩායම් වශයෙන් හා පුද්ගලිකව අනුස්ථාපන ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ (ඩිල්, 2014). සේවායේජකයෙකුට අනුස්ථාපනය හෝ උපදේශන සේවාවක් සැම නව සේවා දායකයෙකුටම ලබා දීමට තොහැකි නම් අඩු වශයෙන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ගැන විස්තර සහිත කාර්ය මණ්ඩල සේවා අත් පොතක් සැපයිය යුතු වේ.

කාර්ය මණ්ඩල ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතා සියල්ලක්ම සැපයීමට ප්‍රයත්න දරණ සේවායේජකයින්ට බැරේරුම් අභියෝග වලට මුහුණ දීමට සිදු වනු ඇත. බොහෝ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු සැපයීම සුදුසු වන නමුත් ඒවා සියල්ලක්ම සැපයිය තොහැකි වේ. තම සේවා ස්ථානයෙන් පිටස්තරව සුදුසු පාඨමාලා සාකච්ඡාවල සහභාගි වීම හාජා හෝ සංස්කෘතික හේතුන් නිසා තොහැකි වේ. සේවා කටයුතු සම්බන්ධ ඉගෙන ගැනීමට විධිමත් අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් වලට බොහෝ විට ඇතුළත් තොවේ. එය ඇතුළත් වන්නේ අවිධිමත් හා පුද්ගලික කරන පාඨමාලා වලය. (ASTD, 2013a); මස්වර හා වාන්, 2004; හං සහ ඇපල්ගේට්, 2008; වර්ලේජස්, 1999). කෙසේ වෙතත් සේවායේජකයා විවිධ මාර්ග වලින් විධිමත් හෝ අවිධිමත් වේවා ඉගෙන ගැනීම පවත්වාගෙන යාමට හා අනුබල දෙන වාතාවරණයක් නිර්මාණය කිරීමට බැඳී සිටිය (ASTD, 2013a; බිලෙකිස්ටන්, 2011). වංත්තිය අධ්‍යාපනය පහත සඳහන් ආකාරයෙන් ඇති වීමට හැකි වේ:

- පුහුණු කිරීම හා උපදේශනය බලන්න. උපදේශනය හා පුහුණු කිරීම පුස්තකාල තොරතුරු වෘත්තිය තාගාසිටීමට උපාය මාර්ග (වර්ලේජස් සහ වෝල්ටන්, 2009 පි: 84 - 147);
- රකියා තුවමාරුව හා පරීක්ෂා පිශීස යැම (කාලයිල්, 2014; ඉම්රෝක්, 2002; පෝලන්, 2003; ගැබානා, ඇස්ථ්ලන්ඩ්, හෙයිතොර්, හෙල්මිකන්, 2012);
- සගරා සම්ති ප්‍රජාවක් තුළ (ඩිනි-බේවිස් හා තෙයිසිස් වයිට්, 2009);

- කියවීම පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා වෙනත් ආග්‍රාහ සාහිත්‍ය කාති (කෙයිසර 2012, වෙරිල්, 2014);
- සමාජ තොරතුරු ජාලා (කෙයිසර 2012, පෙරෙස්, 2012);
- කණ්ඩායම් වලට සහභාගි වීම කමිටු වැඩ කරන ස්ථානයේ විශේෂ ව්‍යාපෘති වෘත්තිය සංගම් වල (ඊඩි සහ සිග්නොරලි , 2011 පි:18-34 වොයිලිස් සහ හූම්පිබල්, 2013).

විද්‍යුත් සාකච්ඡා ලැයිස්තු දැනටත් පවතින ප්‍රධාන ඉගෙන ගැනීමේ මාධ්‍යක් වේ (ක්රේසිල්කි, 2014; වෙරිල්, 2014). පුස්තකාල විද්‍යාව හා තොරතුරු සේවා වල ඕනෑම අංශයක් පිළිබඳව වෙනත් ප්‍රජා මාධ්‍ය පවතින අතර මෙම තත්ත්වය වෘත්තිකයන්ට එකිනෙකාගෙන් කරුණු දැන ගැනීමට දුර ප්‍රමාණය ගැන නොසලකා කටයුතු කිරීමටද හැකි වනු ඇත (කුක්, 2012; පෙරෙස් 2012).

සමාන අධ්‍යාපනික අවශ්‍යතාවයන් ඇති ඇති පුද්ගලයින් කිහිප දෙනෙකු සිටින විට ආයතනය ප්‍රමාණයෙන් විශාල වේ නම් සේවාස්ථා පුහුණුව හෝ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය එම ආයතනයේම සංවිධානය කිරීමට හැකි වනු ඇත. යහපත් ප්‍රමිති පවත්වාගෙන යාමටද අදාළ කොටස් (පි:50-51) ඇති ක්‍රියාදාමයන් අනුගමනය කළ හැකි වේ. සමහර අවස්ථා වලදී අවශ්‍ය වන දැ ලබා ගැනීමට අදාළ පුද්ගලයින්, වෘත්තිය සංගම්, වෙළඳ හවතුන් වෙත යොමු විය යුතුය.

මැතක සිට පැවරුම්, පායිමාලා සහ තොරතුරු තාක්ෂණය, තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT) හරහා සපයන දේ සමහර අවස්ථා වලදී තොමිලේ ඒවාට ප්‍රවේශය පහසු කර ඇත. ඉලෙක්ට්‍රොනික මාර්ගයෙන් ඉගෙන ගැනීම සඳහා ජංගම දුරකථන ආදිය බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් වේ (බේල්ටන් එම.,, 2013; කුකුල්ස්කා-හියුල්ම හා පෙරිච්, 2008; ලුම්බා සහ ලුම්බා, 2009). ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉගෙන ගැනීම ගැන හැඳින්වීමක් සඳහා (ජංගම ඉගෙන ගැනීම), බලන්න විලෙගස් (2012).

විකල්ප ගැන තොරතුරු සේවායෝගිකයාට ඉතා වැදගත් සම්පතක් වන අතර එය එක්රස් කිරීමෙන් පසු කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ බෙදා හදාගනු ලැබේ (බලන්න 1.2.4). එම සම්පත් වල උදාහරණ නම් WebJunction (2014 c,d) වෘත්තිය සංගම් උදාහරණ IFLA සංවිධානය, ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමයට අයත් කාබා සංගම් හා ප්‍රාදේශීක හා පලාත් සංගම් දත්ත පාද හා විඩියෝ ස්වරුප ආදියද ඉගෙන ගැනමේ සම්පත් බවට පත්වී තිබේ. පායිමාලා සඳහා සකස් කරන ලද සම්පත් උදාහරණ වශයෙන් Lynda.com and Merlot; ඇමුණුම D (පි:94) බලන්න.

ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත්

අභුණුම D

IFLA ආයතනය ඉතා ප්‍රබල පුස්තකාල සිංගම් ගොඩනැංවීමට ඉගෙන ගැනීම /පුහුණුව සඳහා සම්පත් IFLA / O ප්‍රාථමික රැකියා අවස්ථා ශිෂ්‍යත්ව වැඩ සටහන් සංවර්ධනය.

විවිධ සම්පත් සම්බන්ධ පුස්තකාල සඳහාම නිරමාණයක් සඳහා බලන්න ඉගෙන ගැනීම 2.0 සහ Helene Blowers පුස්තකාල සරාව 2007. බෙහේ ඉගෙනුම අවස්ථා පවතින නමුත් ඉගෙන ගැනීමේ පළපුරුදේද සූදුසු අනු පිළිවෙළින් මුලික සිට උසස් විභාග දක්වා පෙන්නුම් කර ඇත්තේ ඉතාමත් කළාතුරකින (පාක්, වෝසාකා, මැස්සේරස් හා ලුයු, 2010 පි:169). කාර්ය මණ්ඩල වැඩ සටහනක් මෙසේ තරක ඉදිරිපත් කර ඇත;

පුහුණු කිරීමේ පායමාලා හා සැකිවාර .... එය කළමනාකරණ දැරුණයේ සංවිධානය සහ ප්‍රධාන හා මුලික කාර්යක්ෂමතා හා බැඳී පවතී. එකින් එකට සම්බන්ධ නොවන පායමාලාවක් එකින් එකට සම්බන්ධ වැඩායක කුමානුකූලව පවත්වාගෙන යන පායමාලාවක් පමණ එලදායි නොවනු ඇත (ගියෙස් සහ ලේඛි 2002 පි:1).

නිවැරදි ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථාව අවශ්‍ය වන විට ලබා ගැනීම ඉතා අපහසු වේ. සේවායෝජකුගේ කාර්ය විය යුත්තේ සූදුසු සම්පත් වල නිසි ප්‍රයෝගන ගෙන සංවිධානයේ සාර්ථක හාවයට අඛණ්ඩ ඉගෙන ගැනීමෙන් දායක වන පුද්ගලයින්ට තැගි ප්‍රධානය කිරීමයි.

2.2.4 කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රගතිය ලේඛනගත කිරීම

යම් පුද්ගලයු ගේ ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වලට සහභාගි වීමට ඉගෙන ගැනීම පිළිගන්නා බව, නව කාර්යන් පැවරීම හා උසස් වීම ලබා දීම සම්බන්ධ තීරණ මත එළඹීම සිදු වේ. විධිමත් ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වලට සහභාගි වූ බවට වාර්තා තබා ගැනීමේ සහ පායමාලා අවසානයේදී තිකුත් කරන ලද සහතික පත්‍ර ද, පරිත්‍යාග පිළිබඳ විස්තර වාර්තාද තබාගනු ලැබේ (බලන්න ඇමුණුම E පි:96). සේවා ස්ථානවල ඉගෙන ගැනීමේදී කාර්ය මණ්ඩල පුද්ගලික ගොනු තබාගැනීම, ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම, මැදිහත් වීම හා ප්‍රතිඵල යනාදිය ඇතුළත් විය යුතුය. තමන්ගේ පුද්ගලිකව මෙහෙය වන ලද අවධිමත් ඉගෙන ගැනීම ගැන ලියවිලි ඇතුළත් රැකියා නිරමාන කාර්යදරුගෙන ඔහු සතුව තිබිය යුතුය (හැම්ප් හා ලුවිස් 2013). එසේ ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන අය ඔවුන් සහභාගි වූ ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු ඇගයීමේ වාර්තාද තිබේ නම් ඔවුන් කාර්ය මණ්ඩල ඇගයීමේ වැඩ සටහනට හා තමන්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය මැනිමට දත්ත සපයනු ලැබේ.

තමන්ගේ දැක්තා හා දිනුම යම් අයෙකුගේ වගකීම හා වැටුප් තලය ගැන තීරණ ගැනීමේදී වැදගත් වේ (පැස්ටර 2004). ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමයේ මාර්ගෝපදේශ මාලාව අධ්‍යයන පුස්තකාලයාධිපතින්ගේ තරාතිරම ගැන මෙසේ සඳහන් කරයි. “පුස්තකාලයාධිපතින්ට උසස් වීම ලබා දිය යුත්තේ මවුන් ගේ වෘත්තිමය කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාවය අනුවයි” (ALA, ACRL, 2012). මෙම මූලධර්මය වෙනත් ආයතන වල තොරතුරු වෘත්තිකයන්ටද අදාළ වනු ඇත. අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයේ සහභාගි වීමේ වැදගත්කම යම් දුරකථ අඩු වේ. සමස්ථයක් වගයෙන් ගත් විට කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය වාර්තාගත කිරීම. එම ආයතනයේ එලදායිතාවය අයවැය සාධාරණ බව සනාථ කිරීමට හා සැලසුම් කිරීමට ප්‍රධාන පිටුවහලක් වනු ඇත.

2.2.5 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා අයවැය

2001 මහජන පුස්තකාල සේවා IFLA / UNESCO ආයතන සංවර්ධනය සඳහා මාර්ගෝපදේශ අනුව ආයතනයේ අයවැයෙන් 0.5% සිට 1.0% කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කළ යුතු වේ. එම ප්‍රකාශනය නැවත පළ කරන ලද්දේ කුන්ටස් සහ ගුණන් විසින් 2012 වර්ෂයේය. මවුන් ද එම සියයට ප්‍රමාණය නැවත වරක් සඳහන් කරන ලදී.

සංසන්දනය සඳහා දත්ත ලබා ගැනීම ඉතා අපහසු කාර්යක් වනු ඇත. මයොසාරෝ (2012) වාර්තා කරන්නේ ඉන්දුනීසියාවේ අධ්‍යාන පුස්තකාල 30කින් 24ක්ම 5.0% අඩු ප්‍රමාණයක් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කරන බවයි. නමුත් එය දීර්ස කාල පර්විපේදයක් තුළදී වාර්තා විය. IFLA / UNESCO මෙය සඳහා සපයා ඇති මාර්ගෝපදේශ ඉතා අවමය. පුහුණු කිරීම ගැන වාර්ෂික වාර්තාවක ඇමරිකාවේ ව්‍යාපාර සහ කර්මාන්ත කේත්තු වාර්තාවක එය සඳහන් කරන්නේ සම්පූර්ණ වැටුප් ප්‍රමාණයේ සියයට ගණනය. මැතකදී එය 2010 දී 2.7% සිට 2012 දී 3.6% (ASTD, 2013b, පි:13) එම දත්ත සලකා බැලීම වැදගත් වේ.

2012 වර්ෂයේදී එක් සේවකයෙකුට වැය වන වියදම බොලඳ 1,195 ක් විය. එය යම් ආයතනයක් පුහුණු කිරීම හා සංවර්ධනය (T & D) සඳහා වැය වන මුදල් අනුපාතය සේවක සංඛ්‍යාව සමඟ සංසන්ධනය කිරීමක් වේ. මෙම සංඛ්‍යාව ඇතුළත් වන්නේ පුහුණු කිරීම හා සංවර්ධනය කාර්ය මණ්ඩලයේ වැටුප් (අය බඳු හා දීමනා) කාර්ය මණ්ඩලය ගමන් වියදම්, පරිපාලන වියදම් වැටුප් හැර වෙනත් සංවර්ධන වියදම්, ප්‍රකාශ සඳහා වියදම්, පන්ති කාමර පහසුකම් වාර්තාගත ඉගෙන ගැනීම තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් ව්‍යාප්ත සේවා හා ඉගෙන ගැනීමේ වියදම් ආපසු ගෙවීම්. එයට ඉගෙනගන්නාගේ ගමන් වියදම් හා වන්දී මුදල් අයන් නොවේ. (ASTD 2013 ඩී, පි:10 – 11).

වියදම යන්නෙහි වෙනස්වීම බොහෝමයක් ඇති වීමට ඉඩකඩ තිබේ. එමෙන්ම සංවිධාන විවිධ වෙනස්කම් තිබෙනු ඇත. (මිලර් 2014). පුස්තකාල කේතුය ගත් විට ඇරිසෝනා විශ්ව විද්‍යාලයේ වෘත්තිය සංවර්ධන සහය රඳා පවතින්නේ ඉගෙන ගන්නාට (පුස්තකාලයාධිපතිට සහ කාර්ය මණ්ඩලයට) ලැබෙන දෙයට මිස කාර්ය සංවර්ධන වැඩපිළිවෙළඳී යටිතල පහසුකම් මත නොවේ.

UA පුස්තකාල සතුව වෘත්තිය සංවර්ධන හා සංවාර සඳහා අරමුදලක් සහය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වේ. එමෙන්ම වෘත්තිය ගමන් අතිරේක අරමුදලක් පුස්තකාල පිය සාමාජිකයන්ට හා අනෙක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ හාවිතය සඳහා වේ. මෙම අරමුදල් වල ඇති මුදල් ප්‍රමාණය වර්ෂයෙන් වර්ෂයට වෙනස් වෙමින් පවතියි. නමුත් යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් සැම විටම වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කරනු ලැබේ. පුස්තකාලයාධිපති ගේ අයවැයෙන් එය ඉවත් කිරීම කිසි විටක කළ නොහැකිය. 2010 - 2011 වර්ෂයේදී එම මුදල් ප්‍රමාණය \$600 - \$ 1480 දක්වා එක් පුද්ගලයෙකු සඳහා වෙන් කරන ලදී. මෙම මුදල් විශේෂ පූහුණුව සම්මේලන උත්සව වලට සහභාගි වීම සඳහා ද යොදා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. (බලැකිස්වන් 2011 පි: 737).

තවත් ගිවිසුමක් නම් ඉතා විස්තරාත්මක ප්‍රතිපත්තියක් මෙය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමයි. කෙන්ටකිනි පුස්තකාල හා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (2014) එය පිළිබඳ සාම්පලයක් (ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයක්) ඉදිරිපත් කර තිබේ. එංගලන්තයේ කරන ලද අධ්‍යාපන පුස්තකාල සමීක්ෂණයක දී වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය 0.2% - 2.0% අතර වූ අතර එහි සාමාන්‍ය ගණන 1.0% (යොහෝප්, ස්ටේප්, හොල්බුක් 2004). ඕස්ට්‍රේලියාවේ කරන ලද සමීක්ෂණයක් පෙන්වා දෙන ලද්දේ එය 0.5% සිට 2.0% අතර වූ අතර එහි සාමාන්‍ය ගණන 0.8% (ස්මේත් 2006). එයට පෙර ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමය එකතු කළ දත්ත අනුව අධ්‍යයන හා මහජන පුස්තකාල 1.26% මුදලක් වැය කර ඇති අතර එය 0.03% සිට 10.34% දක්වා වූ අතර එහි සාමාන්‍ය ගණන 1.0% (ලින්ව් 2001).

විශිෂ්ට ව්‍යවහාර වන්නේ ආයතනයක අයවැයෙන් ප්‍රමාණවත් අනුපාතයක් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කිරීමයි. එහි අවශ්‍යතාවය හා එහි පවතින තත්ත්වය අනුවය. පුද්ගලික අයවැයෙන් සියයට දෙකක් (2%) කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා මුදල් ප්‍රමාණය නියමිත වශයෙන් සඳහන් කර නොමැති ආයතන වලට එය යුත්ති සහගත වේ.

2.2.6 වැඩි කරන වේලාව තුළ ඉගෙන ගැනීම

වැඩි කරන පැය ප්‍රමාණයෙන් 10% පමණ වැඩි මූල් සාකච්ඡා. සේවා සේවාන පුහුණුව ඉගෙන ගැනීමේ ව්‍යාපෘති, වෘත්තිය සංගමි කටයුතු හා ප්‍රකාශන කටයුතු සඳහා වෙන් කරනු ලැබේ.

වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා මුදල් වෙන් කරන අතර කාර්ය මණ්ඩලයට ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වල යෙදීමට කාලය වෙන් කළ යුතුය. පරේයේෂණ පුස්තකාල සංගමය විසින් එක් රස් කරන ලද නිවාඩු ගැනීමේ කාලය සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති ඉතා හොඳ නිදර්ශනයක් වේ. (බලන්න *SPEC Kit 315*) “මුදල් ගෙවන ලද කාලය පුස්තකාලයාධිපතින්ට ලබා දිය යුතුය:”

පරේයේෂණ හා වෘත්තිය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සැලකිය යුතු සහාය ලබා දිය යුතුය. වැඩි කටයුතු වලින් ක්‍රමානුකූලව නිදහස්ව කටයුතු කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්නේ පුස්තකාල කීපයක් පමණකින් වන අතර සමහර පුස්තකාල හා වෘත්තිය හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සැලකිය තුළදී ඉටු කිරීමට අවස්ථා ලබා දෙනු ඇත. (මාවිනියන් සහ කින් 2009 ප: 13).

SPEC Kit 315 මගින් ගමන් පහසුකම්, වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා නිවාඩු හා විය හියදම් අවුරුදු හතකට වරක් ගතහැකි නිවාඩු, අධ්‍යාපන හා සහය පන්ති සඳහා වියදම් ගෙවීමිලිබද ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ නිදර්ශන සපයා ඇත.

ඉගෙනීම සඳහා කාලය වැඩි කරන කාලය තුළදීම යොදා ගැනීමට හැකිය. බෙන්මාර්කයේ පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂකවරුන් යොදාගත් සම්ස්කරණයකදී සනාථ වුයේ වැඩි කරන පැය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 10ක් වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කරනු ලැබේ. (පිළාසන් විසින් 2004 ඔක්තෝබර් 29 දින එවන ලද පුද්ගලික සටහනක් අනුව වේ). ගින්ලන්තයේ අධ්‍යාපන හා සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ නිරදේශයක් අනුව “වර්ෂයකට වැඩි කරන කාලයෙන් දින භයක් (6)” වෘත්තිය අධ්‍යාපන සඳහා වෙන් කළ යුතු වේ. නියම සහභාගිත්වය සාමාන්‍ය වුයේ දින 3.83 (කුම්මලා මුස්ටොනන්, 2012 ප: 17) ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමයේ සාමාජිකයින් ගේ සාම්ප්‍රදායකින් තහවුරු වුයේ විධීමත් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා පැය 20ක සාමාන්‍යයක් සහ අවිධීමත් හා පුද්ගලික අධ්‍යාපනය අධ්‍යාපනය සඳහා පැය 60ක් බවයි (වර්ලේජස් 1999). කැනඩාවේ විමර්ශන පුස්තකාලයාධිපති වරුන් පිළිබඳ කරන ලද සම්ස්කරණයකදී මස්ටර් හා වාර්තා කළේ මවුන් “වර්ෂයකට දින 03ක් විධීමත් වෘත්තිය සංවර්ධන කටයුතු වල යෙදනු බවයි”. ඇරිසෝනා විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාලය අනුගමනය කරන ප්‍රතිපත්තිය අනුව;

.....වර්ෂයකට වංත්තිය කටයුතු සඳහා දින 24ක් පුස්තකාල පීය සාමාජිකයන්ට හා සහය කාර්ය මණ්ඩලයට මෙම කාලය සාකච්ඡා හා වෙනත් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා හෝ වංත්තිය පිළිබඳව ලිපි සම්පාදනය ලිපි ඉදිරිපත් කිරීම හා පළාත් හෝ ජාතික කම්ටු වල කටයුතු වල නියුත්ත වීමට හැකි වේ (බලැකිස්ටන්, 2011 ප: 737).

සිංගප්පුරුවේ ජාතික පුස්තකාල මණ්ඩලය, ජාතික පුස්තකාලය, ලේඛණාගාරය හා මහජන පුස්තකාල 25ක් පාලනය කරනු ලබන අතර එහි කාර්ය මණ්ඩලයට පැය 60 කාලයක් වර්ෂිකව ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වල නියුත්ත වීමට හැකිවේ. (යුවෝ, මුහුටු හා කයිලනි, 2013).

මෙම අංක වල ඇති වෙනස්කම් වංත්තිමය සංවර්ධනයන්ට දී ඇති විවිධ අර්ථ කථනයන් හේතුකාට ගෙන ඇති වී තිබේ. බිලෙකිස්ටන් සඳහන් කර ඇති ආකාරයට වංත්තිමය සංගම් හා ප්‍රකාශන සඳහා කාලය අවශ්‍ය වන නමුත් ඉතා අගනා ඉගෙනීමේ ද්‍රව්‍ය සපයනු ලැබේ. අංක කීපයක් පෙන්නුම් කිරීම අනාවරණය වන්නේ ඉගෙන ගැනීමට බොහෝ දෙය ඇති බවත් ඉගෙන ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රම පවතින බවත්ය. පුස්තකාල විද්‍යා කේතුයෙන් බාහිරව බලන විට 2012 වර්ෂයේදී ඇමරිකානු ප්‍රහුණු හා සංවර්ධන දත්ත පෙන්නුම් කරන්නේ පැය සංඛ්‍යා සාමාන්‍යය 30.3 වන බවත් මෙය පර්යේෂකයින් ගත කළ පැය සංඛ්‍යාවට අඩු වන බවත් එයට හේතුව බොහෝ විට පහත සඳහන් වේ:

විද්‍යුත් මාර්ගයන් මගින් ඉගෙන ගැනීම ජ්‍යෙගම තාක්ෂණය අවිධිමත් ඉගෙන ගැනීම ආදිය සාම්ප්‍රදායික නොවන ක්‍රම වේදයන් හා විනය වැඩිවීම ඉතාමත් වැදගත් වන නමුත් ඒවා ගැන වාර්තා කිරීම අපහසු වේ. යහපත් ආයතනයක් එක් එක් සේවාදායෙකුට පැය 57.7ක සාමාන්‍යයක් පෙන්නුම් කරමින් ඉතා උසස් මට්ටමක සිටියි. මෙය එක් සේවකයෙකුට සති 1.5 (ASTD, 2013b ප:12).

වරළත් ප්‍රමිති ආයතනය එහි වෙබ් අඩවියෙහි යෝජනා කර ඇත්තේ අඩවිය වංත්තිය සංවර්ධනය සඳහා පැය 25ක් බවයි. නමුත් එහි පදනම සඳහන් කර නොමැත්:

වර්ෂයකට අඩවිය වංත්තිය සංවර්ධනය සඳහා නිම කළ යුතු කාලය පිළිබඳව නීති රිති නොපවතින නමුත් මෙය අවශ්‍යතාවය පදනම් කරගත් ක්‍රියාදාමයක් බව අවබෝධ කරගත යුතුයි. එය පැය ගණන පදනම් කරගත් ලකුණු පදනම් කරගත් ක්‍රියාදාමයක් නොවේ. කෙසේ වෙතත් ඔබගේ අඩවිය වංත්තිය සංවර්ධන සැලැස්ම ඔබට අවශ්‍ය වන ඉගෙන ගැනීම ගැන අදහසක් ලබා දිය යුතුය. එයට හේතුව ඔබගේ වංත්තිය හැකියාව පවත්වාගෙන යාමටය.

ඔබගේ අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනයේ වැදගත්ම ලක්ෂණය විය යුත්තේ එය වෙනුවෙන් ගත කළ කාලය හෝ කටයුතු වල ස්හාවය නොව එම කටයුතු වලින් එම කටයුතු වලින් ලැබෙන ප්‍රතිඵල වේ. ඔබ අත් කරගන්නා ප්‍රතිඵල ඔබගේ සේවායෝජකයාගේ හෝ ඔබ සේවා දායකයින්ගේ අවශ්‍යතා වලට අනුකූල විය යුතුය. මග පෙන්වීමක් වශයෙන් ඉතා ප්‍රචින හා අනර්ග වෘත්තිකයෙකු වර්ෂයකට අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා වර්ෂයකට පැය විසි පහක් (25) ගත කළ යුතු අතර ඉගෙන ගැනීමේ අරමුණු තුනක් හෝ හතරක් තිබිය යුතුය (CQI 2014).

පැය 25ක් පමණක් යන්න ඉතා අඩු මට්ටමක් වුවත් එම මාර්ගෝපදේශ විධිමත් වෘත්තිමය සංවර්ධනයට පමණක් අදාළ වනු ඇත. තමා ගත කළ කාලය අනුව ප්‍රතිඵල සැලකිල්ලට හාජනය කළ යුතුය. මූලිකව සේවායෝජකයින්ගේ වැටුප් සහිත කාලය තුළ සාකච්ඡා හා වැඩ මූල්‍යවලට සහභාගි වීමට කාලය මිංග කිරීමට හැකි වේ. වෘත්තිකයින්ට තමන්ගේ වැඩ කරන කාලයෙන් අඩු වශයෙන් සියයට දහයක් එසේ වෙන් කිරීමට ඉඩ කඩ තිබේ. එමෙන්ම මූල්‍යන්ට තමන්ගේ උනන්දුවෙන් ඉගෙන ගැනීමට කාලය යෙදීමට ගෙරුමන් කළ යුතු වේ.

2.2.7 කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වැඩ සටහන් ඇගයීම

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වැඩ සටහන් නියමිත කාල පරිවිෂේෂයක් තුළදී ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය. කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම, පරමාර්ථ පැහැදිලි කර ගැනීම, මැදිහත් වීම, සැලසුම් කිරීම හා ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු මෙසේ ඇගයීමට ලක් කළ යුතු වේ. ඇගයීමෙන් ඉදිරියේ ඇති ඉගෙන ගැනීමේ උපාය මාර්ගයේ පරමාර්ථ වලට පිවිසීමක් වන අතර පසු ගිය වැඩ සටහන් වල පරමාර්ථ ගැනැද නැවත සලකා බැලීමක් සිදු වේ. පරිපාලකයින්ට ඇගයීම් කටයුතු මගින් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ සාර්ථකත්වය මැනීමේ උපකුමයක් වන අතර එහි ප්‍රතිඵලය අනාගත සැලසුම් සම්පාදනය සඳහා හාවිතා කළ හැකිවේ. යම් ආයතනයකට කාර්ය මණ්ඩල ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට හැකි විවිධ ක්‍රම ඒවාහි වියදීම හා ප්‍රතිලාභ අනුව තීරණය කිරීමට හැකි වනු ඇත (මාසිස්, 2003; බ්‍රිත්ඩ්ලන්ඩ්, 2001). කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන කළමනාකරුවන් යම් යම් ඉගෙන ගැනීමේ කරුණු ගැන අභ්‍යන්තර හෝ පිටස්තර වේවා සේවාදායකයින් ගෙන් ප්‍රතිපෝෂණය වශයෙන් කරුණු ලබා ගත යුතුය. එය පමණක් නොව විටන් විට ඇගයීම් කිරීමෙන් එම වැඩ සටහන කොතරම් දුරට කටයුතු කිරීම හා ක්‍රියාදාමය මත බලපානු ඇතැයී සැලකිල්ලට හාජනය කළ යුතුය. ටොබාරෝ (2001, 2013) පහත සඳහන් ප්‍රශ්න මාලාව සුදුසු යැයි යෝජනා කර ඇත.

- ඉගෙනගන්නා කටයුතු වලට අදාළ වන ප්‍රතිපත්ති හා මුල්‍ය ප්‍රමාණවන් වේද?
- වැඩ සටහන සම්බන්ධව වශයෙන් දරණ ප්‍රදේශයෙකු සිටිද?

- වාර්ෂික ඇගයීම් කරනු ලබනවාද? සංවර්ධන සැලැස්ම විමර්ශණයට භාජනය වේද?
- වැඩ කිරීමේ තුමිය හා එම පරිසරය ඉගෙන ගැනීම සඳහා සුදුසු වේද?
- එම වැඩ සටහන යෝජිත පරිමාර්ථයන් ලබා දෙන්නේද?

ඇගයීමේ ස්‍රීයාදාමයේ ප්‍රතිඵල අනාගත වැඩ සටහන වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වේ. එමෙන්ම අවශ්‍යතා ඇගයීමද එය සමගම කළ හැකිය. ඇගයීම පිළිබඳ තව දුරටත් විස්තර 5වන පරිච්ඡේදයේ සාකච්ඡා වලින් අනාවරණය වේ.

2.3 සාරාංශය

සේවායෝජකයීන්ට අවශ්‍ය වන අනුග්‍රහය හා නායකත්වය පරිපාලකයීන්ගෙන් හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන නිලධාරීන්ගෙන්, වැඩිහිටි අධ්‍යාපනය ගැන දැනුම ඇති කළමනාකරුවන්ගෙන් ලබා ගනු ඇත. එවැනි කළමනාකරුවන් තුළ ඉතා කාර්යක්ෂම ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන්, අයවැය පිළිබඳ දැනුම, කාර්ය මණ්ඩලයේ ඉගෙන ගැනීම සඳහා කාලය ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් ඉතා උසස් ගුණාංග පවත්වාගෙන යාම හා බහු කාර්ය වැඩ සටහන් ගෙන යාම, ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා ඇති කිරීම අදිය ඇතුළත් වේ. (බලන්න 5 පරිච්ඡේදය අවශ්‍යතා සපයන්නන් යන මාත්‍රකාව යටතේ).

පරිවිෂේදය 03 - වෘත්තිය සංගම්, කොන්සේට්ටියා, රජයේ ආයතන සහ පුස්තකාල සංවර්ධන වගකීම්හාර වෙනත් ආයතන.

3.1 මූල ධර්මය

වෘත්තිය ප්‍රගතිය අපේක්ෂාවෙන් සංගම් සහ අනෙක් සංවිධාන ඉතා කඩිනමින් අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධන ප්‍රමිති සපයන්නන් මෙහෙයවන්නන් වනු ඇත .

3.1.1 තර්කානුකුල පදනම

වෘත්තිමය සංගම්වලට ප්‍රමිති සම්බන්ධයෙන් ඒකමතික තීරණ ගැනීමට හැකිවන්නේ යම් මාර්ගෝපදේශනයන් අනුගමනය කරමින් අනුමත වූ වැඩසටහන් සැපයීමෙන් හා සාමාජිකයින්ගේ දැක්ෂතාවයන් අගයකිරීමෙන්ය. සහතික පත්‍ර ලබාදීම හා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම රජයේ ආයතනවල වගකීම විය යුතුය.

3.2 තර්කානුකුල පදනම

සංගම් / සංවිධාන හොඳ ප්‍රමිතියෙන් යුත්ත අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සේවාවක් වෘත්තිකයින්ට ලබාදිය යුතුයි. අධ්‍යාපන කටයුතු හා උත්සයව ආදිය සැපයීමට අතිරේකව පරිවිෂේද 5 ඔවුන්ට 3.2.1 සිට 3.26 දක්වා කොටස් සඳහන්ව නවගකීම් දුරිමයට හැකිවනු ඇත.

3.2.1 මර්ගෝපදේශනය හා පිළිගැනීම.

සංගම් / සංවිධාන මර්ගෝපදේශනමාලා පිළිගැනීමේ ක්‍රම / සහතික හා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රම දියුණු කළ යුතුය.

සංවිධානවලට අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය මගින් විශිෂ්ට ව්‍යවහාර හඳුනා ගැනීමටත් හා මර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීමටත් හැකිවනු ඇත. සමහර වෘත්තිය සංගම් සහතික පත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්ය කරනු ලබන්නේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල නිරත වීමට කරනු ලබන දිරි ගැන්වීමත් හා ප්‍රදානයක් වගයෙනි. (ALA -APA 2014 , බිරෝධී පුස්ටන් සහ කොස්ඩැමි 2011 , වර්කලැජස් 2002 වෙනත් පිළිගත් ක්‍රමවල උදාහරණ නම් ඔස්ටෝලියානු පුස්තකාල තොරතුරු සංගමය , වෛද්‍ය පුස්තකාල සංගමයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු වෘත්තිකයින්ගේ ඇතුළත් ප්‍රතිඵලිය (ALIA, 2015; MLA - AHIP, 2014) සහ පුස්තකාල හා තොරතුරු වෘත්තිකයනගේ වරළත් ආයතනය (CILIP, 2014).

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල ප්‍රමිති නගාලීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ වෙනත් වෘත්තියන්, රජයේ ආයතන හා උසස් අධ්‍යාපන ආයතන විසින්ද සම්පාදනයකර ඇත. එයින් සමහරක් ඇණවුම B (පි . 90) පෙන්වුමකර තිබේ. යම් වෘත්තිකයින් වගකීම බලාපොරොත්තුවන

තරමට ප්‍රමාණීය කෙරෙහි සහතිකයද ඉහළ යනු ඇත. (හුවුල් 1980) යම් වෘත්තියක කිරීතිනාමය අවධානම් තත්ත්වයක පසු වේ නම් එම වෘත්තියේ සාමාජිකයින්ගේ සූදුසුකම් හා කාර්යභාරය ගැන සැලකිල්ලක් ඇතිවේ. ලොව රාජ්‍ය කීපයකම පුස්තකාල සංගම්වල ආචාර්යරයේ ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත වන්නේ පුස්තකාල හා වෙනත් තොරතුරු සේවකයින්ගේ අරමුණවන්නේ ඉතාමත් අනර්ග සේවාවක් ඔවුන්ගේ දැනුම හා නිපුණතා තවදුරටත් වර්ධනය කරගැනීමයි. ඔවුන්ගේ අරමුණ වන්නේ උසස් ප්‍රමිතියකින් යුත්ත සේවාවක් සැපයීමක් ඒ තුළින් වෘත්තියේ කිරීතිනාමය රුකුගැනීමය (IFLA, 2012 a). එවැනි ආචාර්යරයේ වගන්ති වෘත්තිය සංගම් හා සාමාජිකයින් අතර මෙම කරුණු හා බැඳුණු සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

3.2.2 ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන්

සංගම් / සංවිධාන තම ආයතනයට අදාළ වෘත්තිය අධ්‍යපන පාඨමාලාවේ අන්තර්ගත විය යුතු මාතකා හා ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගත යුතුවේ.

සේවායේෂකයින් හා සේවාලාභීන් ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතා ගැන වෙනස්වන අදහස් පළකරනවා මෙන් වෘත්තිය සංගම්, රුපයේ ආයතන සහ වෙනත් සංවිධාන ඉගෙනගන්නා පරීසරය හා අධ්‍යාපනය මත බලපාන වෙනත් සාධක ගැන විවිධ මත දරයි . උදාහරණයක් වශයෙන් IFLA ආයතනයේ බලවත් පුස්තකාල සංගම් ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන්නේ පුස්තකාල සංගම් බල සම්පන්න කිරීමට ක්‍රියාකරන වෘත්තිය කණ්ඩායම් සිටින රටවලය.

පූහුණුකිරීම, උපදේශකසේවා මගින් සංගමය තුළ කණ්ඩායම් බිහිවීම, පාලන කටයුතු හා සාමාජික කටයුතු හා සාමාජික කටයුතු වර්ධනය කිරීම සහ වෘත්තියයින් ලෙස වඩා යහපත් සේවාවක් ප්‍රජාවන් වෙත ලබාදීම, පූහුණු කිරීම හා වෙනත් කටයුතු පුස්තකාල සංගමයේ අරමුණුවලට සම්බන්ධකිරීම සංස්කෘතික, දේශපාලන, තාක්ෂණික හා සමාජය තත්ත්වයන් ගැන සැලකිලිමත්වීම යනාදිය අයන් වේ. එම වැඩසටහනට පහත සඳහන් අංග අන්තර්ගත වේ.

- පූහුණු කිරීමේ ප්‍රතේක අධ්‍යයක වැඩසටහන් සහ පුස්තකාල සංගම් සංවර්ධනය.
- කණ්ඩායම් වශයෙන් ක්‍රියාකිරීම ගැන උපදේශ දීම හා මෙහෙයුවීම.
- සංගම් අතර කටයුතු.
- කුඩා වැඩමුළු හා තොරතුරු පූවමාරු.
- සමුහ ඉගෙන ගැනීම හා ද්‍රව්‍ය බෙදා ගැනීම සඳහා වේදිකාවක්.
- ප්‍රතිඵල ඇගයීම (IFLA, 2012b)

කැනඩාවේ පුස්තකාල සංගමිවලට “පුහුණුවේ අඩුතැන්” යන්නේන් කරනු ලබන නිරදේශයන් මෙසේය .

.....පුස්තකාල සංගම් වලට දුරස්ථ අධ්‍යාපනයට ප්‍රවේශය ලබාදෙමින් ප්‍රධාන සේවාවක් කළ හැකිය. වංත්තිය සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කරන සංගම් එකින් එක සමග විධීමත් සන්නිවේදන කුම පවත්වාගෙනයාමෙන් තම තමන්ගේ විෂයධාරා ගැන අවධානය දැක්වීමටත් විෂයධාරාවන් අතර පරතර ඇති නොවීමටත් අවස්ථාවක් ලැබෙනු ඇත. කැනේඩියානු පුස්තකාල සංගමයට වංත්තිය අවශ්‍යතා ඇගයීමේ ආදර්ශ ගැන ද සලකා බැලීමට අවස්ථාව ලැබෙන අතර සංගමයේ සැලැස්ම අනුව ඇති ප්‍රමිතිමටටමට සාමාජිකයන් පත්කිරීමට ඉඩප්ස්තා ලැබෙනු ඇත . පුස්තකාල සංගමිවලට වංත්තිය සාකච්ඡා මෙහෙයුමේ හැකියාවක් තිබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් අධ්‍යාපනය මෙහෙයුවන්නා හා සේවායෝජකයින් අතර සම්බන්ධතාවය වැඩියුණුකිරීම වේ. තොරතු එක්රුස්කිරීම හා වියුපනය කිරීම විශේෂයෙන්ම පර්යේෂණ මගින් හඳුනාගත් පුස්තකාලයේ පවතින නිපුණතා පිළිබඳ අඩුපාඩු කම් පිරිමසා ගැනීමයි (දෙළාන් හා සිවක්, 2010, ප.349).

3.2.3 ප්‍රයත්න සම්බන්ධිකරණය

සංගම් / සංවිධාන ඔවුන්ගේ විශේෂ සේවා හෝ භූගෝලික ප්‍රදේශයේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ප්‍රයත්න සම්බන්ධිකරණය කළයුතු අතර එවා සැපයීමේදී පුහුණු කරුවන් පුහුණු කිරීමේ කාර්ය ඇතුළත් සහයෝගී ක්‍රියාවල යෙදිය යුතුයි.

සංගම් හා අනෙක් ආයතන අධ්‍යාපන අවස්ථා, උත්සව හා සිද්ධීන් සංවිධානය කළයුතු වේ. (යොකොමේ, හෝමන් සහ ඩිජ්මන්, 2012) ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවයට ඉතා ප්‍රබල බලපෑම් ඇති කිරීමට හැකි වන්නේ එය කීප දෙනෙනුගේ ප්‍රයත්නයක් වන හෙයින් ය. එවා ඉතා විශාල ප්‍රදේශයක් මත බලපෑම් ඇති කරයි. එසේ වන්නේ විශේෂයෙන් ම ප්‍රදේශයට ම බලපාන විට හා වංත්තියේ සාමාජික විශාල සංඛ්‍යාවකට බලපාන විටය. (IFLA, BSLA, 2014) ඉගෙනීමේ ද්‍රව්‍යන් වල ඉතා වටිනා එකතුවක් බිජි වන අතර නායකත්වය, පුහුණු කරු, පුහුණු කිරීම් වැනි වැඩසටහන් වඩා යෝග්‍ය වැඩසටහන් වේ (බැකික්, 2012; ව්‍යුත්ති, 2007; ලියෝන්, ඔත් හා සින්, 2011). සහයෝගීතාවය, වැයවන මුදල් ප්‍රමාණය අවම කරන අතර දක්ෂතාවයන් බෙදා ගැනීමට ද විවිධ ආකාරයෙන් එකම ප්‍රශ්නය විසඳීමද තවත් වාසියකි. (එල්සුක්රී, සලිම් සහ ගෙහෙරිබ්, 2012; කහු, සී, සින්ග්, ඩී., සහ වුයුත්ති, 2006; කිගොන්ගේ- බුකෙන්යා සහ මුසේස්ක්, 2011; ඔවොල්ලා, 2008). සොරොස් විවෘත සමාජ ආයතනය මගින් 1999 සිට 2006 දක්වා කාලයේ දී රටවල් 23 පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන බිජි කිරීමේ වැඩසටහන පුස්තකාල හා තොරතුරු වියුපන විද්‍යා විශේෂයින්ගේ වංත්තිය දක්තා හා ප්‍රමිතින් නගාලීමට බෙහෙවින් ම හේතු වී ඇත (රොඩින්සන් හා ග්ලෝසින්, 2007).

3.2.4 තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම

සංගමි / සංවිධාන කාලෝචිත හා සත්‍ය තොරතුරු ඉගෙනීමේ අවස්ථා ගැන ඔවුන්ගේ අනුග්‍රහකයින්ට තොරතුරු විද්‍යාපනය කළයුතුය.

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන අවස්ථා හා සිද්ධීන්, උත්සව හා ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත් ගැන තොරතුරු වලින් ප්‍රයෝගන ගැනීමට හැකි අය දැනුවත් කිරීම සඳහා යම් සැලසුමක් හා සහයෝගී ක්‍රියාදාමයක් අවශ්‍ය වනු ඇත. මාධ්‍ය නියම ආකාරයෙන් හාවිතා කිරීම ද තාක්ෂණය නිසි තැන හාවිතය ද වැදගත් වනු ඇත. IFLA ආයතනයේ වෙබ් අඩවිය විද්‍යුත් ලැයිස්තු, විද්‍යුත් ප්‍රවාත්ති පත්‍ර ලොව සිටින වෘත්තිකයින්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයකට ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමට හැකි වැදගත් ම තොරතුරු පුවමාරු කිරීමේ මාධ්‍යයන් බවට පත් වී ඇතත්, මෙයටත් වඩා වැඩි දෙනෙකුට ප්‍රවේශ වීමට හැකියාව ඇත. IFLA ආයතනයේ සාමාජික සංගම් හා ආයතන තොරතුරු ප්‍රාදේශීය ආයතන වලින් ජාත්‍යන්තර ආයතන වෙත හා එයට ප්‍රතිච්‍රියා ද යොමු කිරීමේ වගකීම පවරා ගත යුතු ය. විශිෂ්ට ව්‍යවහාර නම් IFLA මූලස්ථානය ලොව පුරා ම තොරතුරු පුවමාරු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය වශයෙන් කටයුතු කිරීමයි. පහසු ක්‍රියාත්මක කිරීම් සඳහා මෙම සේවය ස්වයං ක්‍රියාකරණය කිරීමට හැකිවනු ඇති අතර එහි හාවිතය දැනටමත් ක්‍රියාත්මක වන IFLA ආයතනයේ සාමාජිය තොරතුරු ජාල මගින් ප්‍රවර්ධනය කර ඇත. අධ්‍යාපනික සම්පත්වල වාර්ෂික ප්‍රකාශන උදාහරණයක් වශයෙන් මෙයට වර්ෂ කිපයකට පෙර ප්‍රකාශනය වූ online ප්‍රකාශන පුවමාරු මධ්‍යස්ථානයේ තැබීමට හැකිවේ (කෙයිසර්, 2012). එලෙසම වෘත්තිය සංගම් මගින් පවත්වාගෙන යන පායමාලා ලැයිස්තු උදාහරණයක් වශයෙන් වෙදා ප්‍රස්තකාල සංගමයේ පායමාලා ලැයිස්තු (2014) උතුරු තෙරොලිනා හා රාජ්‍ය ප්‍රස්තකාලය පවත්වාගෙන යන ප්‍රාදේශීක අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ශේෂතුය දැක්විය හැකිය.

3.2.5 ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත්වලට දක්වන අනුග්‍රහය

සංගමි / සංවිධාන ප්‍රකාශන විද්‍යුත් සම්බන්ධීකරණය හා ඉගෙන ගැනීමේ දැය වැනි තොරතුරු සපයන හා අධ්‍යාපනයට නිත දෙන මාධ්‍යයන් වලට අනුග්‍රහය දැක්විය යුතු ය.

IFLA ආයතනය හා වෙනත් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර සංගම් මගින් සැසි වාර සාකච්ඡා ප්‍රකාශන, සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන සංවිධානය කරනු ලැබේ. ප්‍රාදේශීක මට්ටමෙන් පවා ප්‍රජාවට ප්‍රයෝගනවත් දැය සැපයීමට හැකිවේ. ඇමරිකානු තොරතුරු විද්‍යා තාක්ෂණ සංගමය විඛියේ තැරී, වෙබ් අඩවි, ප්‍රවාත්ති පත්‍ර මගින් යම් අයෙකුට සහභාගී වීමට නොහැකි වූ සිද්ධීයක් ගැන තොරතුරු ලබා ගැනීමට හැකිවේ. (බුවනන්, 2011) එම සංගමවල සාමාජික නොවන වෘත්තිකයින්ට ඒවා ලබා ගැනීමට ඉඩ කඩ තිබේ.

අරාලියානු ගල්ල සංගමයේ විශේෂ පුස්තකාල කණ්ඩායම දකුණු අරාලියාවේ සුවිකරණ පුස්තකාලයාධිපතින් අඛණ්ඩව අධ්‍යාපනය නගාලීමට කටයුතු කිරීම වෙත්තියේ ගෝලියකරණය කර ගෙන යන ගමනට උදාහරණයක් වනු ඇත. (කර්ම්‍ය, 2006) IFLA ආයතනය (2012b) මෙහෙයවන ගක්තිමත් පුස්තකාල සංගම් ගොඩනැගීමේ වෙත්තිය බාහිර හා උපදේශන සේවා මගින් සමහර ජන සමූහයන්ට අවශ්‍යවන පුස්තකාල සිදුවීම් හා ද්‍රව්‍ය ගැන විස්තර සැපයීමට හැකිවනු ඇත. දේශ සීමා ඉක්මවා වෙත්තිය සංවර්ධනය සපයන විට සංස්කෘතික හා භාෂාවන් වැනි සාධක ගැන සැලකිලිමත් විය යුතු ය. මෙයට වඩා පරිවර්තන ඉඩ සැලසීම් හා සංශෝධන සඳහා ඉදිරිපත්වීම් තිබිය යුතුය. (රෝලින්සන් සහ ග්ලෝෂීන්, 2007).

3.2.6 උද්දේශනය හා ප්‍රතිපත්තිය

සංගම් / සංවිධාන පුස්තකාල හා තොරතුරු කාර්ය මණ්ඩල වලට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා නීතිරිති සඳහා උද්දේශන ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වේ. වෙත්තිකයින්, රජයන් හා වෙළඳ සංගම් පවා පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාඥයින්ට අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා මූල්‍යමය ආධාර සේවා සපයන්නන් වශයෙන් කටයුතු කරනු ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් එක්සත් ජනපදයේ කොතුකාගාර හා පුස්තකාල සේවා ආයතනය ජාතික ඇමරිකානු පුස්තකාල සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට අඛණ්ඩ වෙත්තිය වැඩසටහන් වලට සහභාගිවීමට හෝ පරියෙෂණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට මුදල් සපයය (IMLS, 2014). IFLA ආයතනය සමහර පුද්ගලයින්ට වාර්ෂික රස්වීම් වලට සහභාගි වීමට මුදල් සපයයි. වොෂින්ටන් රාජ්‍ය පුස්තකාලය කාර්ය මණ්ඩලයට සම්මේලන හෝ වැඩමුළු සඳහා අවශ්‍ය මුදල් සපයා ඇත (ගෙන්ටන්, 2009).

වෙත්තිය සංවර්ධනය සඳහා විශේෂයින් හා සම්බන්ධ කරන්නන් සේවය කරන සංගම් හා තොන්සේවියා ඒවාහි වැදගත්කම ගැන මහඟ පණිවිඩ එවිම නිතර සිදු කරයි. අවම වශයෙන් ස්ථාවර කම්ටුවක්, වෙත්තිය සංවර්ධනය ගැන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, උද්දේශන ක්‍රියා හා වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා වශයෙන් දැරිය යුතුය. (බෝල්ට්, 2004).

ලෝකයේ සමහර රාජ්‍යයන්හි වෙත්තිය සංවිධාන, රජයන් හා සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධ සංවිධාන, පුස්තකාල සඳහා ප්‍රමාණවත් බලය හා සන්නාමය සැපයුමට වෙහෙසයි. විද්‍යුත් ඉගෙනුම්, කාර්ය මණ්ඩලයට මෙම ක්‍රියාදාමයට සහභාගි වීමට අවස්ථා ඇතිකරයි.

3.3 සාරාංශය

කෙටියෙන් ප්‍රකාශ කළ හොත් වෘත්තිය සංගම් රුපයේ වෙනත් ආයතන වලට පූස්තකාල සංවර්ධනය සඳහා කළ හැක්කේ ඉතා යහපත් තොරතුරු සේවාවක් පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය වන පූස්තකාල හා තොරතුරු සේවා කාර්ය මණ්ඩල කටයුතු නගාලීමට අබෞඩ පූස්තකාල සංවර්ධනයේ වැදගත්කම පිළිගැනීමයි.

පරිවිෂේෂය 04 - පුස්තකාල/ තොරතුරු විද්‍යා (LIS) උපාධි පිරිනමන වැඩසටහන්

4.1 මූලධරෘමය

පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා ආචාර්යවරුන් ඔවුන්ගේ සිසුන් උපාධිය ලබා ගැනීමෙන් පසුව ද අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනයේ යෙදීමට අනුබල දෙයි. ඔවුන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන ගැන පර්යේෂණ කරගෙන යන අතර තොරතුරු විද්‍යාපනයේ දී යෙදෙන ඔවුන්ගේ විෂය ක්ෂේත්‍ර හා ප්‍රතිපත්ති ගැන ද උපදේශකයින් හා ඉදිරිපත් කරන්නන් හා වශයෙන් ද ක්‍රියා කරයි. පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා උපාධි ප්‍රදානය කිරීමේ වැඩසටහන් විශේෂ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන අවස්ථා වෘත්තිකයන්ට ලබාදෙයි.

4.1.1. තර්කානුකුල පදනම

හැකිරීම් රටාව හා ආකළුප වෘත්තිය අධ්‍යාපනයට පෙර ලබා දෙන සේවාවකින් හැඩ ගැස්වීමට ක්‍රියා කරනු ලැබේ. අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනයේ බලපෑම් සේවාවේ වැඩි දියුණුවට හේතුවන බව සනාත කිරීම සඳහා පර්යේෂණ වල අවශ්‍ය වනු ලැබේ.

4.2. විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

පිය සාමාජිකයින් වෘත්තික සේවාවන් ඉතා හොඳින් ඉටු කිරීමෙන්, ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු වල නිරත වීමෙන්, පර්යේෂණ වල යෙදීමෙන් ඉතා යහපත් ආදර්ශයක් වනු ඇත. ඔවුන් පුස්තකාල/ තොරතුරු විද්‍යා සංගම්, රජයේ ආයතන හා වෙනත් සංවිධාන වලට උපදෙස් දීම ද සිදුකරනු ඇත. ඔවුන් අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනයේ අරමුණු හා ප්‍රමිති නගා සිටීමට ඔවුන්ගේ සහය ලැබේ. මෙය 4.2.1 - 4.2.4 සාකච්ඡා කර ඇත.

4.2.1 අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල ප්‍රගතිය සඳහා සිසුන්ට අනුබල දීම/ අනිප්‍රේරණය කිරීම පුස්තකාල හා තොරතුරු සේවා අධ්‍යාපන කටයුතු මෙහෙයවන්නන් සිසුන් තුළ තාක්ෂණයේ සහ සාමාජිය වෙනස් වීම ඇතිවීමට පෙර ඒවාට සූදානම් වීමටත් ඔවුන්ගේ දැනුම පවත්වාගෙන යාමටත් ක්‍රියාකරනු ඇත.

පිය සාමාජිකයන් ඔවුන්ගේ වෘත්තිය නගා සිටීමට සැම විට ම ක්‍රියා කරයි. ඔවුන් සේවයට පෙර අධ්‍යාපනයට මගින් බලගතු සේවක පිරිසක් ස්ථාපනය කිරීමට නොහැකි බව ඔවුන් දන්නා කරණකි. එබැවින් උපාධිධාරින් නොකඩවා ඉගෙන ගැනීමේ යෙදිය යුතුය යන අදහසින් පිය ආචාර්යවරුන් කටයුතු කරයි. ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමයේ පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන සේවා MA උපාධි පාඨමාලාව පිළිගැනීම සඳහා වන ප්‍රමිති අනුව පිය සාමාජිකයින් මෙන් ම සිසුන් දෙපස්‍යය ම අඛණ්ඩ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය සඳහා කැපවිය යුතු බව දන්වයි (ALA, 2008). මෙවැනි කැපවීමක් අවශ්‍ය බව අප්‍රිකානු පුස්තකාල

අධ්‍යාපනවේදීන් පුස්තකාල කළමනාකරුවන් 50 දෙනෙකට MA උපාධියෙහි අවශ්‍යතාවය පෙන්නුම් කිරීමේ ප්‍රකාශයක සඳහන්වේ:

අපට පැහැදිලි වන තවත් කරුණක් වන්නේ මෙම ආරම්භ කරනු ලබන ක්‍රියාදාමයේ සංජු ප්‍රතිපත්තියක් නම් ස්ථාපිත වැඩසටහනෙන් උපාධිධාරීන්ට අනාගත නිපුණතා දියුණුකර ගැනීමට ඉතා උසස්මටටමේ හැකියාවන් අත්වන අතර නිතර වෙනස් වන තාක්ෂණික දියුණුව සමග නව දැනුම නිරමාණය කිරීමේ සහ ඔවුන්ගේ තරාතිරම් වලට බැඳෙන නවකයින් පූහුණුකිරීමේ ගක්තියක් ලැබෙනු ඇත (විරිච්, ලෝ සහ බොත්මා 2007 ප:104).

පුස්තකාල තොරතුරු විද්‍යා අධ්‍යාපන සංගමය (ALISE) 2008/2009 වාර්ෂික සම්මෙලන උත්සවයක දී දිනයක අඩක් "ALISE Academy" යන සීර්ෂ යටතේ වෘත්තිය දියුණුව පිළිබඳ ව විශේෂ වැඩසටහනක් සංගමයේ වැඩසටහනට දියත් කළේ ය. (හාන් සහ ලේස්ටර, 2012, පි. 82) ඔවුන්ගේ ඉගැන්වීම් හා පර්යේෂණ කටයුතු වලට සම්බන්ධ යාවත්කාලීන තොරතුරු ලබා ගැනීමේ ජාල සමාගමක් වීමට අවස්ථාවක් ලැබේ.

පියියක් ගොඩනෑංචිය යුතු ආකාරය ගැන වචන් (2007) විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඔහු පුස්තකාලය හා තොරතුරු විජාපන පියියේ වැඩසටහන් වලට අවශ්‍ය වන ඉගෙන ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන් ගැන කරුණ ඉදිරිපත් කරන අතර සම්මෙලන හා වෙනත් මාර්ග වලින් එම වැඩසටහන් සාර්ථක කර ගැනීමට හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි:

දකුණු ආසියාවේ පුස්තකාල දෙකක් විසින් මෙම ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් ඉතා හොඳ අනාවැකි තිබෙන බව පැහැදිලි වේ. මෙම ක්‍රියාදාමයන් ඉතා එලදායක බවත් පුස්තකාල විජාපන විද්‍යා වැඩසටහන් අතර වෙනත් සහයෝගිතා මාර්ගවලට මග පෙන්වනු ඇත. (වචන්, 2007,ප.30)

4.2.2 පර්යේෂණ කරගෙනයාම

පුස්තකාලවිද්‍යා ආචාර්යවරුන්, සිසුන්, පුස්තකාල සේවයේ නියුතු අය අධ්‍යාපනය හේතුකොට ගෙන පර්යේෂණ හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ක්‍රියාදාමයන් හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සමර්ථවීම්, අසමර්ථවීම් හා දිර්ස කාලීන බලපෑම් හා දැනට වෘත්තියේ තිබෙන දුර්වලතා ආදිය ගැන කරුණු දක්වනු ඇත.

සමහර පුස්තකාල හා තොරතුරු පිය සාමාජිකයින් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ගැන පරියේෂණ ගෙන යාමෙන් එහි අන්තර්ගතතාවය වැඩි දියුණු කර ඇත. බෙහෙවින් ම රික දෙනෙකු මෙම ශේෂතය ඔවුන් විශේෂ විෂය කරගෙන ඇත. පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ වෘත්තිය අධ්‍යාපනය ගැන ඇති පරියේෂණ ඉතා ස්වල්ප ප්‍රමාණයක් හෙයින් වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල වෘත්තිය අධ්‍යාපනය ගැන කරනු ලබන පරියේෂණ වලින් පුස්තකාල විද්‍යා තොරතුරු විද්‍යාව ක්ෂේත්‍රයේ මූලික මූලයිරීම හා යහපත් ක්‍රියාදාමයන් හඳුනා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙම ප්‍රයත්තය සාර්ථක වී ඇත. එබැවින් එය සේවායෝජකයින්ගේ හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සපයන්නන්ගේ අවධානයට යොමු කළ යුතු ව ඇත.

4.2.3 මුළු ආයතනයේ සහය ඇති ව පුස්තකාල විද්‍යා පාසල් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කටයුතු වල යෙදීම දෙධර්යමන් කිරීම.

පිය සාමාජිකයින් පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යා හා පශ්චාත් උපාධි වැඩසටහන් සපයන ආයතන දෙධර්ය දීමෙන් දීරිමත් කළ යුතු ය. පිය වලින් ලැබෙන අනුබල දීමට වඩා සාර්ථක වන්නේ මුළු ආයතනයෙන් සහය ලැබෙන විට පමණි. සහය ලැබෙන විට එහි සම්පූර්ණ එල ලබාගැනීමට හැකිනම් වැදගත් වේ. පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යා ආයතන අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සපයන්නන් වශයෙන් ක්‍රියා කරනු ඇත. නමුත් කළක් සිට ම පවත්වාගෙන ඇත්තේ ස්වල්පයකි. උතුරු ඇමරිකාවේ එම පාසල් ප්‍රමාණය අඩු වී ඇත. නමුත් සිසුන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි වී ඇත. එයට හේතුවක් නම් මෝරගගතව පාඨමාලා පවත්වන හෙයින් සිසුන්ගේ ලියාපදිංචි වීම වැඩිවිෂයියි. (ALISE, 2012).

සමහර අවස්ථාවල දී පුස්තකාල විද්‍යා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තු ඇතුළත්වීම සඳහා 6 වන ග්‍රෑනීයේ සිට ලකුණු ගණන් කර තිබීමයි. පශ්චාත් උපාධි ලකුණු සම්භාර මට්ටම ද වෙනස් කර ඇත. (ALISE, 2012; Schniederjurgen, 2007). ඇමරිකානු එකස්ත් ජනපදයේ එක් පාසලක් වාර්ෂික රස්වීමක් ගෝලීය මට්ටමෙන් පවත්වනු ලැබේ (ඁාන්ත පේර්න් රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලය, 2014) සහභාගිත්වය නොමිලේ වන අතර සිසුන් සංඛ්‍යාව වැඩිපූරත් ලබා ගැනීමට හැකි වී ඇත. 2014 Library World Wide Virtual Conference සැසියේ වාර්තාව එම වෙබ් අඛවියේ ඇත.

තමන්ගේ සැසියට අතිරේක ව පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යා ආයතන ලෝකයේ බෙහෙළ සම්මේලන සැසි හා වැඩමුඟ වලට සහභාගි වනු ලැබේ. (අදාහරණයක්, ගබඳේ, 2013; වුල්ස්, 2009).

4.2.4 වෘත්තික හා රජයේ ආයතනවලට උපදෙස් ලබා දීම

පුස්තකාල විද්‍යාපිය සාමාජිකයින් රජයේ ආයතන වලට උපදෙස් දීමේ සිද්ධි වාර්තාගත වූ අවස්ථාවන් බවට පත්වූයේ Elizabeth Stone ගේ ඇමරිකාවේ පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා ජාතික කොමිෂඩ (ස්ටොන්, 1974) වාර්තාවයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් Continuing Library Education Network and Exchange (CLENE) බෙහිවිය. 1984 වර්ෂයේදී CLENE ඇමරිකානු පුස්තකාල සංගමයේ ප්‍රධාන සාකච්ඡා මණ්ඩපයක් බවට පත් වූ අතර එහි නම Learning Round Table (2009) ස්ටොන්ගේ නායකත්වය යටතේ Continuing Professional Education Round Table (CPERT) IFLA ආයතනයේ නායකත්වය යටතේ 1986 දී ස්ථාපනය කරන ලදී. එය 2002 වර්ෂයේදී CPDWL කොටස් බවට පත්විය. CLENE ආයතනයේ ප්‍රමිති වලට දක්වන උනන්දුව හේතුකොට ගෙන එය සම්බන්ධයෙන් මග පෙන්වීම් නියම කිරීමෙහි නායකත්වය දැරුවේය. (1986) *Guidelines for Quality in continuing Education in Information Library and Media Personnel* (ALA, 1988) 2006 වර්ෂයේදී CPDWL විසින් *Continuing Professional Development Principles and Best Practices* යන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කළේය. මෙම මාර්ගෝපදේශ දෙකම සම්පාදනය කරන ලද්දේ ඇමරිකානු ජාතික පුස්තකාලය විසිනි.

ඉතා මැතක දී ඕස්ට්‍රේලියාවේ පුස්තකාල අධ්‍යාපනවේදියෙකු වන Gillion Hallen ඕස්ට්‍රේලියානු පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රය ගැන පර්යේෂණයක් කර තිබේ. එහි පළමුවෙනි ව්‍යාපෘතිය කාර්ය මණ්ඩල කළමණාකරනය ගැන වේ.

4.3 සාරාංශය

සම්පීණ්ඩනයක් වශයෙන් සඳහන් කළ හැක්කේ විශිෂ්ට ව්‍යවහාරය නම් පුස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යාපන විද්‍යායැයින්, අධ්‍යාපනවේදින් සහ උපාධි වැඩසටහන් සම්පාදනය කරන්නන්, පර්යේෂකයින්, සැකසුම්කරුවන්, විශේෂයැයින් සහ සහභාගිවන්නන් අඛණ්ඩ වෘත්තිය දියුණුව සඳහා කැප විය යුතු බවයි.

පරිවේදය 05 - සැපයුම්කරුවන්

5.1. මූලධර්මය

අඛණ්ඩ ඉගෙන්වීමේ කටයුතු වැඩසටහන් හා නිෂ්පාදන සපයන්නන් ඉතා යහපත් මූලධර්ම සැලසුම්කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඇගයීම සඳහා අනුගමනය කිරීම.

5.1.1 තර්කානුකුල පදනම

සේවායෝජකයින් වෘත්තිය සංගම් රජයේ හෝ වෙනත් සංවිධාන, තොරතුරු කරමාන්තය, උසස් අධ්‍යාපන ආයතන, අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සේවා සපයන ව්‍යාපාරිකයින් තුළ ඉගෙන්නන්ට ඔවුන්ගේ ආයතන හා ඔවුන් සේවයකරන මහජනයාට සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබාදීමට බැඳුණු සැලකිල්ලක් හා වගකීමක් තිබිය යුතුවේ.

5.2 විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

මිනැම අවස්ථාවක පවත්වන කටයුත්තකට හෝ ආයතනයේ කාර්යම්බල සංවර්ධන වැඩසටහනකට සහ එම සැපයීම මූහුණට මූහුණලා හෝ විද්‍යුත් තාක්ෂණයෙන් වේවා, සපයන්නා උපදෙස් සැලැස්ම අනුව හා වැඩිහිටි අධ්‍යාපන තාක්ෂණය අනුව කළයුතු වේ. ඉතා යහපත් ප්‍රතිඵල ලබාදෙන වැඩසටහන් වල මූලික මූලධර්ම 5.2.1 සිට 5.2.7 දක්වා සාකච්ඡාකර ඇත.

5.2.1 විශේෂයෙන් හා කැපවුනු නායකත්වය

සපයන්නා ඉතා විශේෂයෙන් දැනුම් හා කැපවුනු නායකත්වයක් පවතින බවට සැහෙන සාධක තිබේද සේවා සහාය කරගත යුතුයි.

2.2.1 හි සඳහන් කර ඇති ආකාරයෙන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ඉතා උසස් ප්‍රමිති වලින් යුත්ත වන බව සහාය කර ගැනීම සඳහා ආයතනයේ වැඩසටහන් ඉතා පුද්ගලිකම් ලත් අයට පැවරිය යුතු ය. ඔවුන් සේවා සපයන්නන් මෙන් ම පාලන කටයුතු මෙහෙයවන්නන් වීමට හැකියාව ලැබේ. බොහෝ දුරට ප්‍රස්තකාල, වෘත්තිය ආයතන, රජයේ ආයතන, ප්‍රස්තකාල විද්‍යා පාසල් සහ සේවා සපයන්නන් යම් දුරකට පුහුණු කිරීම ගැන වගකීම දරනු ලැබේ. නමුත් ඔවුන්ට ප්‍රස්තකාලය තුළ දී පුහුණු කිරීම ගැන හෝ වැඩිහිටි අධ්‍යාපනය ගැන ඔවුන් තුළ අවබෝධයක් නොමැත. ඇමුණුම්වල (පි. 92) මගින් පෙන්වා දී ඇති ආකාරයෙන් සේවා සපයන්නන්ට අවශ්‍ය වන පළපුරුද්ද අත්කර ගැනීමට හැකිය. කුසලතා වර්ධනය කිරීමේ සංගමය (ASTD) එමෙන් සේවා සපයන්නන්ට අවශ්‍ය වන ප්‍රකාශන හා වෙනත් මූලාශ්‍ය මාර්ගගතව හා වෙනත් මාර්ග වලින් සපයනු ඇත. අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා පුහුණු ජාත්‍යන්තර සංගමය (IACET, 2014) සේවා සපයන්නන්ට අවශ්‍ය වන සේවා හා වැඩමුලු ආදිය මාර්ගගතව සපයනු ඇත.

සම්මෙලන සංවිධානය කිරීම, පුහුණු කිරීම හා වෙනත් අධ්‍යාපන කටයුතු යම් කම්ටුවක් මගින් ඉටු කරනවා නම් මවු ආයතනයෙන් මග පෙන්වීම් කළ යුතු වේ. ප්‍රධාන ම කරුණ වන්නේ අවසාන වශයෙන් වගකීම පැවරිය යුත්තේ ඉතා ප්‍රමිති වලින් යුක්ත සේවාවක් සැපයීමට හැකි පාලකයෙකුට එම කාර්ය පැවරීමයි.

5.2.2 උපදේශන සැලැස්ම

අවශ්‍යතා තක්සේරුව අනුව උපදේශන සැලැස්මක් තිබේ යයි සපයන්නා සෞදිසි කර බැලිය යුතු ය. එමෙන් ම SMART (පැහැදිලි, මැනීමට හැකි, ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි, යුක්ති සහගත හා කාලය අනුව ඉටුකළ හැකි) ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථ තිබිය යුතුය.

යම් ක්‍රියාදාමයකට අවශ්‍යතාවය හෝ ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථය 1.2.1, 1.2.2 සහ 2.2.2 යටතේ සඳහන් කර ඇති මාර්ග වලින් හඳුනා ගැනීමට හැකිවේ. ප්‍රධානම සාධකය වන්නේ එම අවශ්‍යතාවය සැබැවිය යුතු වන අතර එය සපයන්නා විසින් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි හා අපේක්ෂිත ඉගෙන ගන්නා හා ඉගෙන ගන්නන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් අනුව අවබෝධ කර ගත යුතුයි. උදාහරණ වශයෙන් සුවිකරණය හා අභිදත්ත පිළිබඳ වෘත්තිකයින්ගේ හාවිතය ගැන කරනු ලබන සම්ක්ෂණයකින් පෙනී ගියේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය ඇසුරෙන් බලන විට එය සාර්ථක නොවූ බවයි. (පාර්ක්, වෝසාකා, මැසරෝස් සහ ලු, 2010) උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුත් වෘත්තිය සංවර්ධනය ගොඩ නගා ඇත්තේ ඉගෙන ගන්නන්ගේ තියම අවශ්‍යතා තක්සේරුවක් මතය (ක්විනේ, 1995).

ඉගෙන ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් හා ග්‍රාවකයින් පැහැදිලි ව නිර්වචනය කළ පසු පරමාර්ථයන් හඳුනා ගැනීමට හැකිවේ. පරමාර්ථයන් හඳුනා ගැනීමට හැකි ඉතා ක්‍රියාදාමයක් නම් SMART තියමාකාර මැනීමට ලක් කර හැකි ක්‍රියාවට යොමුකරන ලද (ඉගෙනගන්නාට කළ හැකි වන්නේ) යුක්ති සහගත අත්කර ගැනීමට හැකි ඇති සැටියෙන් ම දක්වන හා කාලය තුළ ලබා ගැනීමට හැකි එය අත්කර ගැනීමට ගත වන කාලය අභිමතාර්ථය යන දෙස පරමාර්ථය යන්න වෙනුවෙන් හාවිත කරනු ලැබේ. (රිඩ්, ශිරුරුබේකර සහ වරකා, 2012) අභිමතාර්ථය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ යම් අයෙකු අත්කර ගැනීමට බලාපොරොත්තුවන උසස් ම තත්ත්වය හෝ පරමාර්ථයන් මුහුණ පාමින් අත්කර ගැනීමට හැකිවන තත්ත්වයයි.

SMART පරමාර්ථ සැම විට ම සැලසුම්කරුව ඔහුගේ අවධානය ඉගෙනගන්නාට පුහුණුවේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කිරීමට හැකි වන දෙය ගැන සිහිපත් කරයි. උපදේශ මාලාවන්හි ද පරමාර්ථයන් ගැන පැහැදිලි කිරීමක් කළ හැකි වේ. එපමණක් නොව අනුග්‍රහය දක්වන ආයතන බලාපොරොත්තු වන පරමාර්ථ ද පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත් උපදේශකයන්ට වඩා සැලකිල්ල යොමු කළ යුත්තේ ඉගෙන ගන්නා අය කෙරෙහිය.

අවශ්‍යතා තක්සේරුවකින් පටන් ගන්නා උපදෙස් මාලාවන්ට යම් අවශ්‍යතාවයක් හඳුනාගෙන සාර්ථකව ඉගෙන ගැනීම මෙහෙයුම්ව හැකියාව තිබේ. යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට ක්‍රියාදාමයන් ගැන පැහැදිලි කිරීමක් පහත සඳහන් ලැයිස්තුවල තිබේ. *Observation Checklist for High Quality Professional Development Training* (නුතාත්, ලැන්ඡැම් සහ ගෛවර එරික්සන්, 2013); බලන්න ඇමුණුම G (පි 99). මෙම ලැයිස්තුව ආරම්භ වන්නේ පුහුණුව ලබන්නන් සූදානම් කිරීම හා එම සැසිය ගැන හඳුන්වාදීමකින් ය. එය එකිනෙකා අතර සම්බන්ධතා ගොඩනැවීම අනුගමනය කිරීම ක්‍රියාදාම පරාවර්තනය සහ නැවත සලකා බැලීම යන්නෙහි වැදගත්කම ඉස්මතු කරයි.

සපයන්නා විසින් අනුගමනය කළයුතු විශිෂ්ට ව්‍යවහාර

- සහභාගි වන්නන්ට තමන්ගේ පුද්ගලික අදහස් උදා. අත්දැකීම් සිතුවිලි කළේයි
- පසු කරනු ලබන ක්‍රියාවලියන් මගින් සහභාගිවන්නන් ඔවුන් ඉගෙනගත් දැය තව පරිසරයක හාවිත කිරීම.

5.2.3 ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු

ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු කරුණු කිපයක් වේ. සපයන්නා විපරම් කර බැලිය යුතු සුදුසු ඉගෙන ගැනීමේ කටයුතු පවතී ද, පෙර කරන ලද ඉගෙන ගැනීම වලට ඒවා සම්බන්ධ ද, ක්‍රියාදාමයන් අනුගමනය කිරීමට හැකි ද, කියවන්නන් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනාවා ගැනීමට අවස්ථා තිබේ ද? තමන් ලබා ගන්නා ප්‍රගතිය වාර්තා කරනවාද ආදිය ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුයි.

උපදෙස් මාලා සැලැස්මේ වැඩි අවධානමක් දක්වනු ලබන්නේ අවශ්‍යතා තක්සේරුව හා ප්‍රතිඵල ලබාගැනීම අතර සිදුවන කටයුතු තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියයි. ඉගෙන ගැනීම හා වැඩිහිටියන් ගැන අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ඇතුළත් ප්‍රකාශ වී ඇති සාහිත්‍ය ප්‍රමාණය ඉතා විශාලය. මැල්කම් නොවල්ස් ඉගෙන ගැනීමේ හා උගැන්වීමේ කටයුතු වල නියුක්තවන වැඩිමහල්ලන් හා දරුවන් වෙන්කිරීම සඳහා “Andragogy” යන පදය යොදන ලදී. ඔහු උපදෙස් මාලාවකින් ඇති වන ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න ගැන ද අවධානය යොමු කළේ ය.

(නොවල්ස්, 1985) පූහුණු කිරීමේ කුම හා ක්‍රියාදාමයන් පහසුවෙන් හඳුනා ගැනීමට හැකිවේ. උදාහරණ වගයෙන් බලන්න ඇලන් (2003) හෝ උපදේශකයින් (1990). ස්ටොලොවිච් සහ කීප්ස් (2002) යෝජනා කරන්නේ ක්‍රමවේදයන් සහ උපදේශකයින් ඉගෙන ගන්නන් අතර ගැලපීමක් තිබිය යුතුයි. පූහුණු කිරීමේ සැසියක් සැලසුම් කිරීමේ දී මූලධර්ම හතරක් (04) ගැන සැලකිලිමත් විය යුතු යයි ඔවුන් අවධානය යොමු කරනු ඇත:

01. වැඩිහිටි ඉගෙන ගන්නන් ඔවුන්ගේ ඉගෙන ගැනීමට සහභාගි විය යුතු අතර එහි කොටස්කරුවන් විය යුතුයි.
02. වැඩිහිටි ඉගෙන ගන්නන් ඔවුන් ඉගෙන ගත් දැය ක්‍රියාවේ යෙදීමට ඉතා ඉක්මනීන් ක්‍රියාකළ යුතුය.
03. වැඩිහිටි ඉගෙන ගන්නන් ඔවුන්ට ඉගෙනීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ගැන සලකා බලා එවා මෙනෙහි කළ යුතුය.
04. වැඩිහිටි ඉගෙන ගන්නන් හිස් භාජන නොවේ. ඔවුන්ට වැඩියෙන් ම ඉගෙන ගැනීමට හැකි වන්නේ ඉගෙන ගන්නා දැය දැනවමත් ඔවුන් දන්නා දැයට සම්බන්ධ වන විට හරි මට්ටමට ගැලපෙන විටය (ස්ටොලොවිච් සහ කීප්ස්, 2002 p59).

ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථය ඔවුනගේ දැනුම් සමඟාරයේ හෝ ක්‍රමවේදයේ හා ආකල්ප වල වෙනසක් ඇතිකිරීමයි. “අත්හදා බලන ඉගෙන ගැනීම යන කුඩා යටතේ ක්‍රමවේදයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් එක් රස් කර ගෙන ඇත” යයි ලිඛිතන් හා සිංහාස් (2013) ප්‍රකාශ කර ඇත.

Active Learning (ලද්දෙක් අධ්‍යාපනය) යන්න සහභාගි ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේදයන්ට හඳුන්වන තවත් පදයකි (බලන්න පාරිභාෂික ගබඳ මාලාව පි.67).

5.2.4 පුද්ග්‍රකම් ලත් උපදේශකවරු

උපදේශකයින් ඉගැන්වීමේ දක්ෂතාවය ඇති විෂය දැනුම ලත් ඉගෙනගන්නන්ට සැලකිලිමත් අය බවට ප්‍රමාණවත් සාක්කි තිබිය යුතුයි.

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හෝ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය ගැන වගකීම දරණ තැනැත්තාට උපදේශන දීම අවශ්‍ය නොවේ. සේවා සපයන්නා වෙනත් අයෙකුට දේශන පැවැත්වීමට හෝ වෙනත් කාර්ය පැවරීමට හැකි ය. ඉතා ම යහපත් මාර්ගය නම් ඉතා දක්ෂ විෂය දැනුම ඇති දක්ෂ සේවා සපයන්නන් හෝ වැඩිහිටි ගුරුවරුන් තේරු ගැනීමයි. අත්දැකීම් ලත් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන හා කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන ගුරුවරුන් විෂය දැනුම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන බව දනියි. (පිගොට්, 2005; SLA, 2014) පුද්ගලික ගති පැවතුම් වැදගත් වන්නන් අධ්‍යාපන වැඩසටහනක් හෝ ඉගෙන ගැනීමේ සැසියක ග්‍රාවකයින් අතර වෙනත් සංස්කෘතියකට අයත් සිටිනම් පමණකි. ඉදිරිපත් කරන්නා වෙනස් ජන සමාජයන් වලට ගැලපෙන ආකාරයෙන්

සන්නිවේදනය කළ යුතුය. (බොයිඩ්, 2012; මෙයර, 2014). එමෙහි ඉගෙන ගැනීමේ ගෙලීන්, දක්ෂතා හා භාෂාවලට අනුකූල විය යුතුය.

ආධුනිකයාට සහයදීම සඳහා වංත්තිය සංගම් සහ විශාල පරිමාණයේ ප්‍රස්තකාල ප්‍රහුණුකරුවන් ප්‍රහුණු කිරීමේ වැඩමුලු සංවිධානය කරනු ඇත. (ඇලන්, 2003; රිඩ්, 2005; සිග්නොරේලි, 2011). ප්‍රස්තකාල සහයෝගීතාවයෙන් ක්‍රියා කිරීමෙන් හා මානව සම්පත් විශේෂයින්ගේ (මමු ආයතන හෝ වෙනත් සම්බන්ධ ආයතනවල නියුත) සහය ලබා ගැනීමට ද හැකිවනු ඇත. (ලියෝන්, 2014; ජසල් සහ අනෙක් අය, 2003).

සුදුසු ප්‍රහුණුකරුවන් හා උපදේශකයින් සංවිධානය තුළින් හෝ පිටස්තරින් තෝරා ගැනීම ගැන ප්‍රායෝගික උපදෙස් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය ගැන එවරි, බහලින් සහ කාර්වරු (2000) විසින් පල කරන ලද ග්‍රන්ථයෙහි සඳහන් වනු ලැබේ. විකිණුම්කරුවන් විශේෂයින් හා මාර්ග ගත තොරතුරු ජාල ගැන තොරතුරු ඇතුළත් පරිවෛවේක් නිල්සන්ගේ (2003) "How to Manage outsiders" යන ග්‍රන්ථයේ ඇතුළත් වේ.

5.2.5 එලදායි කළමනාකරණය

එලදායි කළමනාකරණයක් මගින් ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා ගැන, තොරතුරු බෙදාහැරීම හා තාක්ෂණය හා වෙනත් පහසුකම් පවත්වාගෙන යැම හා ඉගෙන ගැනීම සඳහා සහභාගිත්වය, වාර්තා කිරීම ආදි කරුණු ගැන සේවා සැපයුම්කරු සොයා බැලිය යුතුය.

සැපයුම්කරු (පරිපාලන නිලධාරියා):

- (1) ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථා ගැන සත්‍ය තොරතුරු ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන්නාට හැකි කාලවේලාවන් තුළදී විශ්‍යාපනය කළයුතුය.
  1. පරමාර්ථ හා බලාපොරොත්තු වන ප්‍රතිඵල
  2. අවශ්‍යවන දැනුම/කුසලතා
  3. අවශ්‍යවන කාලය
  4. අවශ්‍යවන තොරතුරු හා ජන මාධ්‍ය තාක්ෂණය
  5. සේවා සපයන්නාගේ/෋පදේශකයාගේ සුදුසුකම්
  6. ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාදාමය හා ගාස්තු

තොරතුරු විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ ඇමරිකානු සංගමය (ASIS & T, 2014) වෙනි වෘත්තිය සංගම තොරතුරු සැපයීමේ මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යයි. ජ්‍යෙෂ්ඨතාර තොරතුරු විද්‍යා සම්මෙලන කැලුන්ඩරය සම්පාදනය කරනු ලබන්නේ මෙම සංගමය විසිනි. තවත් උදාහරණයක් නම් Web Junction විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන *Find Training* වෙබ්

අඩවිය සිද්ධි කැලැන්වරයයි (2014, c,d). විද්‍යුත් සම්මේලන ලැයිස්තුව සහ වෙනත් සාමාජිය මාධ්‍ය අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා වෙනත් සම්පත් හාවිතා කරන කියවන්නන්ට විද්‍යාපනය කරනු ලැබේ. සේවා සපයන්නන් සැමැවිට ම තමන්ට අයත් වන සීමාවන් ඉක්මවා තමන්ගේ සේවාවන් ප්‍රවාරය කළ යුතු අතර එසේ කළ යුතු ය. (මපිඩි, 2004) එමෙන් ම අන්තර්ජාල පහසුකම් අඩු ස්ථානවල සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩල විකල්ප තොරතුරු සම්පත් හාවිතා කළ යුතුය. උදාහරණයක් වශයෙන් ප්‍රාදේශීය තොරතුරු පත්‍රිකා හා වෙනත් ජ්‍යෙෂ්ඨ සේවාවන් සම්පත් වල වැදගත්කම කොන්සේවියාවලට සහභාගිවීමෙන් හා සහයෝගිතා කියාදාමයන්ගෙන් සම්පත් ගැන දැනුවත්වීම තවත් වැඩිදියුණු කරය. (අැස්කොර්ට් සහ වොටස්, 2005) සහභාගිත්වයේ උදාහරණයක් බෙදිපින් නගරයේ තොරතුරු සාක්ෂරතාවය ගැන කියාත්මක වන පරියේෂණ සංගමයක් (විශ්වවිද්‍යාල පහළාවකට ම සම්පත් එකතුවක් කරමින්) උදාහරණයක් ලෙස දක්වමින් සොන්ග් (song, 2005) එය ගැන කරුණු ඉදිරිපත් කරයි.

(2) ඉගෙන ගැනීම සඳහා යහපත් වාතාවරණයක් සහ සහය දක්වීමක් සහතික කළ යුතුය. මෙය සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් තාක්ෂණය හා උපදේශන ද්‍රව්‍ය හා පත්‍රිකා ආදිය සැපයිය යුතු ය. (අැලන්, 2003; හිල්සන්, 2003). කාරිරික දුබලතා ඇති අය සඳහා විශේෂ පහසුකම් බලන්න වොටිපින්වන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රවේශ වෙති අඩවිය (2014). ඉගෙන්වීමේ මාධ්‍ය ඉගෙනගන්නන්ගේ හාජාව නොවන විට ද තවත් සැලකිල්ලට කරුණක් ඇතිවේ. ඉදිරිපත් කිරීමේ ගුණාත්මකභාවය සහ පරිවර්තනය කිරීමේ ප්‍රශ්නය ඉස්මතු වේ.

වැඩසටහන ඉදිරිපත් කරන්නා බෙහෙවින් ම ඒ ගැන වගකිව යුතුයි. නමුත් අවසාන වශයෙන් එහි වගකිම වැඩසටහන පාලකයා වෙත පැවරේ.

(3) තමාගේ සේවාස්ථානයෙන් බැහැර ව සාකච්ඡාවකට හෝ වැඩමුළුවකට සහභාගි වන අය පිළිබඳ ව මවුන්ගේ පොද්ගලික වාර්තා පොතෙහි සඳහන් තැබිය යුතු ය. තමන්ගේ කාර්යයන් පිළිබඳ ඉගෙන ගැනීම ද කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ පුද්ගලික ලිපි ගොනුවල ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ගැන වාර්තා මැදිහත්වීම හා ප්‍රතිඵල සටහන් තිබිය යුතුය. 2.2.4. යටතේ සාකච්ඡා කර ඇති ආකාරයට පුද්ගලයෙකුගේ නිපුණතා හා දැනුම වැඩි දියුණු කර ගැනීමට ගන්නා ප්‍රයත්න තමන්ගේ වගකිම වැටුප සම්බන්ධයෙන් ගන්නා තීරණ මත බෙහෙවින් වැදගත් වේ.

වෘත්තීය සංගම්, කොන්සේවියා, අධ්‍යාපන ආයතන රජයේ හෝ පුද්ගලික සේවා සහ වෙනත් ආයතන අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනික කියාදාමයන් වලට විවෘත ව සහභාගි වන්නේ නම් එම ආයතන වලට විශිෂ්ට ව්‍යවහාර හා සහභාගි වන අයට යම් පිළිගැනීමක් ලබා දෙමින් ඒවාහි

ගුණාත්මකභාවය නාගාලීමට හැකිවනු ඇත. සහතික පත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ක්‍රියාදාමයේ සහභාගිවීම සඳහා දෙනු ලබන අනුබලයක් වෙයි. (වර්ලේපරස්, 2002). වෙවදා පුස්තකාල සංගමයේ තොරතුරු වෘත්තිකයින්ගේ ඇක්වීමිය (AHIP) එක් යහපත් උදාහරණයක් වේ.

සමහර සංචිඛාන, සේවා සැපයීම සඳහා ක්‍රමවත් අනුමැතිය අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන හා පුහුණු සංගමයෙන් (IACET) ලබා ගැනීමට පෙළමෙනු ඇත. කෙසේ වෙතත් IACET වෙබ් අඩවියේ විස්තර කර ඇති ආකාරය අනුව අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ඒකක වලට (CEUs) සහය විය හැකිය. මෙය අනර්ගභාවය සහතික කිරීමක් වනු ඇත. අඛණ්ඩ ඉගෙන ගැනීමේ ඒකකය (CEU) ස්ථාපනය කරන ලද්දේ:

- අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව මැතිම සඳහා ගුණාත්මක මිනුම් දැන්වීක් සැපයීම.
- අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන හා පුහුණු කටයුතු ගණනය කිරීම.
- වැඩිහිටි අධ්‍යාපනයේ විවිධ සැපයුම්කරුවන්ට කටයුතුවලට හා පරමාර්ථයන්ට ඉඩකඩ සැලැසීම.
- වගකීමෙන් ලත් අනුග්‍රහය දක්ෂ මග පෙන්වීම හා සුදුසුකම් ලත් පැය දහයක අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන හා පුහුණු අත්දැකීමක් (IACET 2014) එක් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ඒකකයකට (CEU) සමාන වේ.

5.2.6 පුහුණුවේ සාර්ථකත්වය

සේවා සැපයුම්කරු පුහුණුවෙන් උපරිම ප්‍රයෝගන ලැබෙන්නේදැයි සාක්ෂි සහිතව සනාථ කරගත යුතුව ඇත. අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංචිඛානයේ අරමුණ ක්‍රියාකාරිත්වය නාගාලීම හෙයින් අලුතින් ලබාගත් දැනුම හෝ නිපුණතා මේ සේවා ස්ථානයේ හාවිත කරනවාදැයි සෝදිසි කළ යුතුය. අධ්‍යාපන කටයුතු වලට සහය දෙන සේවායෝගකයා තමාගේ කටයුතු මත එය බලපාන්නේ කෙසේ දැයි සොයා බලයි. සේවකයින්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා කරන ලද මූදල් ආයෝගනය එලදායි ද? සේවකයින් විසින් තමන් ඉගෙන ගත් දැය ක්‍රියාවට යෙදීම ගැන විමර්ශන බොහෝමයක් කර තිබේ. පර්යේෂකයින් පවසන්නේ සේවකයින් එයින් වඩා පුළුල් ප්‍රයෝගන ගනු ලබන්නේ ඔවුන් ඉගෙන ගැනීමට කැමැත්තක් දක්වන විට හා උපදේශන මාලාව දැනුම හාවිත කිරීමට හිතකර වන විට හා සේවා ස්ථානය එම ඉගෙනගත් දැය අත්හදා බැලීමට සුදුසුවන විටය (කාවර, 2005; බියමෙන්විඩ්ස් සහ වට්සොග්ල්වි, 2014; ග්‍රොස්මන් සහ සලාස්, 2001; මෙරියම් සහ ලිහි, 2005).

5.2.7 ඇගයීම

එලදායිකාවය, ලබාගත් දැනුම, තමන්ගේ රැකියා කටයුතු වල දී භාවිතා කරනවා දැයි විමසා බැලිය යුතු දෙයකි.

එය ඇගයීම ඇතුළු විවිධ අවධි වලින් එකක් වේ. බොනල්ඩ් එල් කරක් පැවැරික්ස්ගේ පූහුණු වැඩසටහන් ඇගයීම. අවධි 4 කින් (1994) යුත්ත ලෝක ව්‍යාපාර පිළිගත් ගුණාත්මක පූස්තකාලයාපතිත්වය එතරම් සම්පාදන නොවන ගුණාත්මක ක්‍රියාවලියකි. (පෙන් සහ සිග් නොරුලි, 2011 පි: 98) කරක් පැවැරික් එම ක්‍රියාවලිය සැකෙවින් මෙසේ විස්තර කරයි:

පූහුණුවන්නන් තුළ ආරම්භයේ දී තමන් කැමති පරමාර්ථ මොනවාදිය හඳුනාගෙන ඒවා ලබාගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතු වේ. පූහුණුවන්නන් තමන්ගේ ආකල්ප දැනුම හා ඕල්පිය කුම එම අහිමතාරථයන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට අවශ්‍ය යැයි හැගෙන තිරණය කළ යුතු ය. අවසාන අහියෝගය වන්නේ සහභාගි වන්නන්ට අවශ්‍ය දාය ඉගෙන ගැනීමට පමණක් නොව එම වැඩසටහනට අනුව වෙනස් වීමට හැකියාවක් තිබේයි. වැඩසටහන් සැලසුම් කළ යුතු පිළිවෙළ මෙය විය යුතුයි. (කරක් පැවැරික්, 1994. පි. 26).

සැලසුම් කිරීමේ අවධි හතර ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේ අවධි හතරෙහි විරැද්‍යා අනුපිළිවෙළයි.

- 01.ප්‍රතික්‍රියාව - ඉගෙනගන්නන් වැඩ පිළිවෙළට කැමැත්ත දක්වන්නේ ද එසේ නොමැති නම් ඔවුන් ඉගෙන ගන්නේ ස්වල්ප වශයෙනි.
- 02.ඉගෙන ගැනීම - එම වැඩසටහන ඉගැන්වීමට තැන් කරන දැනුම ආකල්ප හා තිපුණුණාකාතරම් දුරට සහභාගිවන්නන්ට ඉගෙනගැනීමට හැකිවේද?
- 03.හැසුරුම් රටාව- ඉගෙන ගැනීමේ වැඩසටහන හැසුරුම් රටාව මත නොදින් බලපෑවාද?
04. ප්‍රතිපලය - එම ප්‍රතිපලය හේතු කොට ගෙන ඇති වූ වෙනස - පරමාර්ථයන් ලබාගැනීමට හැකිවූවා ද? ලෙක්කය තවත් ඉදිරියට ගමන් කරා ද?

කරක් පැවැරික් සඳහන් කරන්නේ හැසුරුම් රටාවේ යම් වෙනසක් ඇති වීමට නම් වෙනස් වීමට ඇති අහිමතාරථය තිබිය යුතු ය. එමත් ම එයට අවශ්‍ය වන දැනුම හා තිපුණුණාකාවය තිබිය යුතුය. ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේ පළමුවන හා දෙවනි අවදි එනම් ප්‍රතික්‍රියාව හා ඉගෙන ගැනීම අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන වැඩසටහන්වල අත්කර ගැනීමට හැකිවන අතර එතෙක් අවධි දෙක අත්කර ගැනීමට තවදුරටත් ක්‍රියා කළයුතු ව ඇත. සහභාගිවන්නාගේ පූද්ගලික රැකියා ප්‍රගතිය සේවා ස්ථානයේ සාරථකත්වය ආදි වෙනසක් ඇති වීමට හැකි ස්ථාන විමසුමට ලක් කළ යුතුය. ඉතාමත් සාරථක තුම්බේදයක් නම් සේවාස්ථා පූහුණුවකින් කාර්ය මණ්ඩලය

කරුණු දනගෙන ඇතිදියී සොයා බැලිය හැක්කේ විභාගයක් පැවැත්වීමෙන් ය. (මන්සන් සහ වෝල්ටන්, 2004), නමුත් නව දැනුම ප්‍රස්තකාල පරිහරණය කරන්නන් සඳහා සේවය කිරීමේ දී අදාළ වෙනවා ද යන ප්‍රශ්නය ඉස්මතු වේ. (පෙර්ම සහ කියල් (2011) කරක් පැවිරික්). අධ්‍යයන ප්‍රස්තකාලයක කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන පාඨමාලාවක් ඉතා සංකීර්ණ ඇගයීමක් සඳහා යොදාගත් ආදර්ශයක් ඉදිරිපත් කරයි. එම පාඨමාලාවේ උපදෙස් මාලාව අනුව සහභාගිවෙන්නන් wiki වැඩසටහනකට සහභාගි වීමට සිදුවිය. පාඨමාලාව අවසානයේ දී සමික්ෂණයක් කිරීමටත් පසුව පැවරුම් කිරීමට ද කාලය වෙන් කරන ලද හෙයින් පෙර්ම සහ නීල් සතුව දත්ත විශාල ප්‍රමාණයක් සතු වූ හෙයින් එම පාඨමාලාව ගැන විශ්‍රාශ කොට එහි එලදායිතාවය ගැන අවධි හතරේ විශ්‍රාශයක් කිරීමට හැකිවිය.

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන පාඨමාලාවන් හඳාරන්නට විවිධ ආයතනවලින් සහභාගිවන විට එය අනුව ත්‍රියා කිරීම අපහසු වේ. සපයන්නා ප්‍රතිපෙශ්‍රණය සඳහා ඉතා සරල ගොර්මයක් මගින් කරුණු එක් රස් කර සහභාගිවන්නන්ගේ තාප්තිය මැතිමට හැකි වනු ඇත. සමහර අවස්ථා වල දී ඉගෙන ගැනීම කොතරම් දුරට මතකයේ රදි තිබේදිය ද ඇගයීමට පහසුකම් තිබේ. එක් විශ්‍රාශයක දී සනාථ වූයේ වැඩ කරන ස්ථානයේ පවතින සාධක දීර්ග කාලීන ප්‍රතිඵල ලබාදීමට හැකිවන බවයි. (බල්ස්ටන් සහ වර්හර්, 2011).

සාමාන්‍යයෙන් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සැපයුම් කරුවකු විසින් උත්තර දිය යුතු ප්‍රශ්න කිපයක්වේ.

සහභාගි වන්නන් සතුවට පත්වුවද?

ඉගෙන ගැනීමේ අනිමතාර්ථයන් සම්පූර්ණ වූවා ද?

උපදේශකයා හා උපදේශණය එලදායිවන්නේ ද?

භාවිතය සඳහා ඇති පහසුකම් ප්‍රමාණවත් ද?

එම වැඩසටහන / පාඨමාලාව / වැඩමුලුව සහභාගිවන්නාගේ වැඩ කටයුතු මත බලපාන්නේ කෙසේ ද? එසේ නැත්තම් ඔවුන් ඉගෙනගත් දාය වැඩ කටයුතු මත බලපාන්නේ කෙසේ ද? එසේ නැත්තම් ඔවුන් ඉගෙන ගත් දාය වැඩ කටයුතු වලට යොදාවා ගන්නේ කෙසේ ද?

The Observation Checklist for High Quality Professional Development ඉතා උසස් ගුණාත්මක වෘත්තිය සංවර්ධනයක් සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති සමික්ෂණ ලැයිස්තුව (ඇමුණුම G, පි.99) ගුණාත්මකභාවය ඇගයීමට ලක් කරන විට ඇසිය යුතු ප්‍රශ්න තවත් ඉස්මතු කරයි. කරන් පැවිරික්ගේ විස්තරයට අතිරේක ව තවත් විස්තර අවශ්‍ය නම් බිලාන්ස්ව වුල්ස් (1997) අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන ත්‍රියාදාමය මත ඇති කැරුණු ලබන බලපෑම් ගැන පර්යේෂණ සලකා බැලිය යුතුය. ආයතන හෝ සංවිධාන තුළ ත්‍රියාත්මක වන වෘත්තිය සංවර්ධන වැඩසටහන්

සඳහා ද විට ඒවාහි පාලනය ගැන ඇගයීම ගෙන යා යුතු ය. ඇගයීම්වල ප්‍රතිඵල වැඩසටහන් වැඩි දියුණු කිරීමට හා අනාගත හාවිතය සඳහා ද ප්‍රයෝගනවත් වේ.

සේවයේ යෙදී සිටින අය දැනට පවතින සේවක පිරිසගේ දැනුම නිපුණතාවය හා හැකියාවන් නගාලීම සඳහා හා ප්‍රස්ථකාල හා තොරතුරු විද්‍යා උපාධිධාරීන් තුළ නොමැති සුදුසුකම් ලත් අය බඳවා ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන වැඩසටහන් දීර්ඝ හෝ කෙටි වේවා හා වෙනත් මාරුග තුළින් ප්‍රස්ථකාල තුළ සේවය කිරීම සඳහා තව ක්ෂේත්‍රවල පූහුණු වූ සේවක පිරිසක් හඳුන්වාදීම සඳහා වේ (ලින්වි, 2008, ප.950).

5.3 සාරාංශය

සම්පිණ්ඩනයක් වශයෙන් සඳහන් කළ හැක්කේ විශිෂ්ට ව්‍යවහාර පවත්වාගෙන යාම සඳහා සැපයුම්කරුවන් උපදේශනය සැලසුම් කිරීම. ඉදිරිපත් කිරීම, පරිපාලනය හා පූහුණුව ඇතුළු වෘත්තිය දැනුම සංවර්ධන වැඩසටහනක් සකස් කිරීමේ ද විශේෂ දැනුම ඇති අයගේ සහය ලබාගත යුතුය.

දෙධන කොටස - අනාගත අභියෝග

1.0 මාර්ගගත අභිජ්‍ය වැන්තිය සංවර්ධනය ගුණාත්මය සම්බන්ධ අක්‍රීඩා ගැටලු

විද්‍යුත් මාර්ග නරභා විවිධ වර්ගයේ උපදේශන වැඩසටහන් දැනට පවතින හෙයින් ඉගෙන ගැනීම මාර්ගගතව සිදු වේ නම් ඒවායේ ගුණාත්මකභාවය රැක ගැනීමට කුමන විධිවිධාන යෙදිය යුතුදායි සලකා බැලිය යුතුය. අභිජ්‍ය අධ්‍යාපනය සැලසුම් කිරීමේ දී හා පවත්වාගෙන යාමේ දී මූහුණ පාන ප්‍රශ්න උපාධි ලබාදීම සඳහා වාර්තාගතව ගෙන යන පායමාලාවකින් විශේෂයෙන් ම සමහර ලියාපදිංචි සිසුන් විදේශීකයින් වනවිට විශේෂභාවයක් ගනු ලැබේ (ලොයිඩ්, 2012).

ප්‍රමිති අවශ්‍යාංග හා තක්සේරු කිරීම සඳහා හාවිත වන මාර්ගගත වැඩසටහන් පාලනය සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රමිති ලකුණු කාචිපත ස්ලේං් කොන්සේර්යම් (දැනට Online Learning Consortium (2014) විශේෂයෙන් ම උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සඳහා නිපදවා ඇත. බලන්ත මුවර් (2011) ප්‍රමිති අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ විස්තරයක් වෙබ් අඩවිය පදනම් කරගත් තොරතුරු විද්‍යා අධ්‍යාපන (WISE) ප්‍රමිති මාර්ගෝපදේශ විශේෂයෙන්ම ප්‍රස්තකාල හා තොරතුරු විද්‍යා උපාධිධාරී වැඩසටහන් සඳහා වෙන් වී ඇත. මෙම සංවිධානයන්වල වෙබ් අඩවි තුළ ඉදිරිපත් කර ඇති මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර කොලිජිවල ලකුණු තොදෙන කෙටි මාර්ගගත විෂයන් සඳහා වේ. මූලික WISE මූලධර්මයන් හා විස්තරාත්මක මිමිම මාර්ගගත ලියවිල්ලේ තිබෙන ආකාරය (වයිස් 2009):

- මාර්ගගත පායමාලාවලට ලැබෙන තාක්ෂණ සහය හා සම්පත් විශ්වවිද්‍යාල තුළ ගෙන යන පායමාලාවලට සමාන වීම.
- මාර්ගගත පිළි දේශකයින් සතුව විශ්වවිද්‍යාල (කැමිපස්) දේශකයන් තුළ තිබෙන ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ.
- මාර්ගගත පායමාලාවලට වල ඉගැන්වීමේ පලපුරුද්දේ ප්‍රමිතිය විශ්වවිද්‍යාල තුළ ගෙන යන පායමාලාවලට සමානවනු ඇත. මාර්ගගත පවත්වන පායමාලා විශ්වවිද්‍යාල තුළ ගෙන යන පායමාලාවල ඇති ජවයම පෙන්නුම් කරයි.
- සිසුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ද මාර්ගගත පායමාලා විශ්වවිද්‍යාල (කැමිපස්) ගෙන යන පායමාලාවලින් සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ.

බොයිඩිගේ (2012) උපදේශනය අනුව එක් මූලධර්ම සමූහයක් මාර්ගගතව ගෙන යන පාඨමාලාවන් හා විශ්වවිද්‍යාල ක්‍රීඩා ගෙන යන පාඨමාලා සඳහා අදාළ වේ.

එමෙන් ම මාර්ගගත පාඨමාලා වලට පහසුවෙන් ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමට හැකිවේ. ඒවා මාර්ගගත උපදේශන මොඩියුල්ස් සමග ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙවාහි අරමුණ වන්නේ තාක්ෂණය හා වෙනත් නිපුණතා ඉගැන්වීම් සඳහා ය. මෙවැනි නිපුණතා සමහර විට ප්‍රස්ථකාලපතිත්වයට සම්බන්ධ වීමට හැකි වනු ඇත. එවැනි මූලාශ්‍රවල උදාහරණ ඇණවුම් D (පි 94) ඇතුළත් වේ.

වෙත්තිය සංවර්ධනය හෝ කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රහුණුව ගැන ඉගෙන ගැනීම සඳහා ද්‍රව්‍යයන් තේරීමේ දී සැලකිල්ලට භාජනය කළ යුතු කරුණු කිපයක් අලි (ALLY) ඉදිරිපත් කරයි.

- අඩංගු විය යුතු ගුණාත්මකභාවය -හොඳින් ඉදිරිපත් කිරීම, සත්‍යභාවය, සම්බර ව අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම, ප්‍රමාණවත් විස්තර ඇතුළත් කිරීම.
- ඉගෙන ගැනීමේ ඉලක්කයට නැඹුරු වීම. ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථ වලට ප්‍රමුඛත්වය දීම. ඒවාට සම්බන්ධ කටයුතු ඇගයීම හා ඉගෙන ගැනීමේ ලක්ෂණ
- ප්‍රතිපේෂණය හා අවශ්‍යවන වෙනස්කම් ඇති කිරීම වෙනස් කළ යුතු දාය හෝ අනුවර්තනය අනුව කළ යුතු වෙනස්කම් හෝ ඉගෙන ගන්න අයට අවශ්‍යවන අයුරින් වෙනස්කම් කිරීම.
- අහිප්‍රේරණය
අහිප්‍රේරණය කිරීමට ඇති හැකියාව හඳුනාගත් සමූහයකගේ අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ කිරීම.
- ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමවේදය
තමාට පෙනෙන තෙක් මානයේ හා ඇසේන්නට ලැබෙන තොරතුරු විස්තරාත්මකව අධ්‍යාපනය සඳහා මානසික ස්ථිරාවලියන්ට හාවිතා කිරීම.
- අනෙකුත්තා භාවිතය
භාවිතයට ප්‍රාග්ධනය කිරීමට හා භාවිත කරන්නාට පහසුව හා අවශ්‍යවන ලක්ෂණ ගෙන දෙන (ක්රවුස් සහ අලි, 2005, පි. 6).

මාර්ගගතව උත්තර ඉදිරිපත් කිරීම අධ්‍යයන ප්‍රස්ථකාල හා තොරතුරු විද්‍යා උපදෙස් දීමේ ද නිතර හාවිතා වේ. කොළඹ හා පරායේෂණ ප්‍රස්ථකාල සංගමය (ACRL) සම වෙත්තිකයන් විසින් විමර්ශනය කරන ලද උපදෙස් ද්‍රව්‍ය කට්ටලයක් මාර්ගගතව එවීම (peer reviewed)

ඒහි ප්‍රගතියට හේතුවක් වී ඇත. PRIMO කමිටුවේ බලාපොරොත්තුව නම් තොරතුරු හඳුනා ගැනීම, ප්‍රවේශවීම හා ඇගයීම, සම වෘත්තිකයන් විසින් විමර්ශනය කරන ලද උපදේශන ද්‍රව්‍ය ප්‍රස්ථකාලයාධිපතින් ඉගැන්වීම සඳහා තොරතුරු ජාලා පවතින පසුතලයක හාවිත කරනු ලැබේ.(ALA, ACRL, PRIMO, 2014).

එය සඳහා පත්කරන ලද කමිටුව විසින් හාවිතා කරන ලද පදනම් ඇණවුම් H සි 100 පෙන්වා දී ඇත. තොරතුරුවල සාක්ෂරතාවය පමණක් නොව සාමාන්‍ය වශයෙන් ද ඉතා හොඳ ප්‍රමිති වලින් යුක්ත සංඛ්‍යාංක උත්තර පත්‍ර සඳහා ද වැදගත් වේ. PRIMIO වෘත්තිය ඇගයීම සඳහා සම වෘත්තිකයින් මාර්ගගත මොඩියුල්ස් හාවිතා කරන එක් අවස්ථාවක උදාහරණයක් වේ.

ඇමුණුම් H මාර්ගගත උපදෙස් ඇගයීම සඳහා හාවිතා කරන පදනම්
<ul style="list-style-type: none"> ● තාක්ෂණය ඉගෙන ගැනීමේ පලපුරුද්ද තවදුරටත් ගක්තිමත් කරනු ඇත. එයට බාධාවක් නොවේ. ● තොරාගත් තාක්ෂණය එලදායී ● ප්‍රවාහන මාර්ගයක් වනු ඇත. තාක්ෂණය ඉතා සාර්ථක හා ● පැහැදිලි මූලික උපදේශන වලින් සංයුත්ත වේ. අවශ්‍ය වන තොරතුරු ලබා ගැනීමට නැවත ස්ථාපනය කිරීමට පහසුවේ.

තවදුරටත් සම්පත් ගෝලිය වටා දුරස්ථාව පවතින තුරු ම ඉවත්කළයුතු බාධක පවතියි.

පරිවර්තන පහසුකම නොමැතිහාවය, තොරතුරු වලට ප්‍රවේශය සීමාවීම, ඉගෙන ගැනීමේ අවස්ථාවන් පිළිබඳ තොරතුරු නොමැති වීම, විවෘත ලියාපදිංචි පාඨමාලා හා පොත් රාක්ක වලින් බැහැරව වෙළඳ පොත ගැන කරුණු වටහා ගෙන ලබන ප්‍රහුණුව කෙනෙකුගේ සිත ඇද ගන්නා සුළු වේ.

මෙම වෙළඳ දැනුවත් කිරීමට හාජනය නොවන පුද්ගලයින් හා ජන සමාජය තමා දැනුවත් විමේ මාර්ග සොයාගත යුතුයි. තමන්ට අවශ්‍ය වන මූලික හා ප්‍රථම මට්ටමේ අධ්‍යාපනික නිෂ්පාදන වෙළඳපාලේ තිබෙන නමුත් මධ්‍යම හා අවසාන මට්ටමට අවශ්‍ය වන අධ්‍යාපන නිෂ්පාදන සැපයීමට නොහැකි හෙයින් ඔවුන් සතුවට පත් නොවේ. සමහර අවස්ථාවල දී පසුව පවත්වන ඉගෙන ගැනීමේ පන්ති වෙනස් වීම වලට හේතු වේ (මැස්මෙනියන් හා ඩේවිස්, 2002).

2.0 ඉදිරිය දෙස බැඳීම

විශිෂ්ට ව්‍යවහාර නම් අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන සපයන්නන් වෘත්තිය නායකයින් සමග ඒකාබද්ධ ව විවින් විට අඛණ්ඩ වෘත්තිය සංවර්ධනය ගැන සම්ක්ෂණ පැවැත්විය යුතු ය. වර්තමාන ප්‍රයත්න ක්‍රියාදාමය මත බලපාන්නේ කෙසේ ද? ප්‍රමිතිය රක ගැනීමට කටයුතු කරන්නේ ද? මෙවැනි ප්‍රතිපෝෂණ හැරැණු විට ආයතන හා සංවිධාන විවින් විට සම්ක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ. අනාගතයේ දී කුමන අවශ්‍යතා වැදගත් වේ ද? දැනට දියුණු වෙමින් පවතින තාක්ෂණය අනාගතයේ දී ඉගෙන ගැනීමට අවශ්‍ය වේ ද? IFLA ආයතනයට ඉතා උසස් මට්ටමකින් යුත්ත එක් රාජ්‍යයක පවතින අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය තවත් රාජ්‍යයන් සමග බෙදා ගැනීමට කටයුතු කිරීමට හැකිවේ ද? ගෝලිය වෘත්තිමය සංගමයක් වන IFLA ආයතනයට ප්‍රමිත පාලනය කිරීමෙන් ලෝව පුරා පැතිරී සිටින පුස්තකාලාධිපතින් හා තොරතුරු විද්‍යා සේවකයින්ගේ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය මෙහෙය විය යුතු ය.

තෙවන කොටස -ආක්‍රිත ලියකියවිලි

පාරිභාෂික ගබඳ මාලාව

උදෙස්ගේ ඉගෙන ගැනීම (Active Learning): ඉගෙන ගැනීම උදෙස්ගේ නම් සිසුන් වැඩ බොහෝමයක් කරනු ලැබේ. කතාවරුන්ගේ අදහස් අනුව ඉගෙන ගැනීම, ප්‍රශ්න විසඳීම හා ඔවුන් ඉගෙන ගන්න දෙය ක්‍රියාවේ යෙදවීම (සල්බර්මන් 1996 පි ix) “‘ ඉගෙන ගැනීමේ පළපුරුද්ද හා සිසුන් විෂයානුබද්ධ කරුණු ගැන සිතීම’” (මැක්ංඛාලී, 1999, පි. 44).

මිණුම් ලක්ණු කිරීම (Benchmarking): කොටස් දෙකක් වේ. අභ්‍යන්තර සංවිධායක හෝ පුද්ගලයින් කණ්ඩායම් අතර කාර්යභාරය ක්‍රියාවලිය සංසන්දනය කිරීම බාහිර අදහස් වන්නේ සංවිධානයේ කාර්යභාරය වෙනත් සංවිධාන සමග සංසන්දනය කිරීමයි. www.best-in-class.com/bestp/domrep.nsf/insights/what-is-benchmarking-definition-types!opendocument

විශිෂ්ට ව්‍යවහාර (Best Practice): ...සමාගමක ඉතා උසස් පෙළේ අය ක්‍රියාත්මක කරන උපාය මාර්ග www.best-in-class.com/bestp/domrep.nsf/insights/what-is-best-practices-definition-process-strategies!OpenDocument “විශිෂ්ට ව්‍යවහාර නම් වෙනත් මාර්ග වලින් ලබා ගන්නා වඩා සාර්ථක ප්‍රතිඵල ගෙන දීමට ක්‍රමවේදයක් වන අතර සංසන්දනය සඳහා ද යොදා ගැනීමට හැකි තව දුරටත් එය වැඩිදියුණු කිරීමට ඉඩකඩ තිබෙන ක්‍රමවේදයකි”. http://en.wikipedia.org/wiki/Best_practice

IFLA Best practice යනුවෙන් අදහස් වන්නේ ඉතා සාර්ථක හා අවශ්‍ය ලෙස සකස් කර ගැනීමට හැකි ඉතා සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට හැකි ක්‍රියාදාමයකි.

- ගැනීමට හැකි හොඳ ම මාර්ගය පෙන්නුම් කරයි.
- ක්‍රමවේදය, ක්‍රියාවලිය ගැන විස්තර සපයයි.
- සංසන්දනය සඳහා හාවිතා කිරීමට හැකිවේ (පි. 9).

මිශ්‍ර ඉගෙනුම (Blended Learning): ඉගෙන ගැනීමට විවිධ පිවිසුම් මෙයින් අදහස් වන්නේ ඉගෙන ගැනීමට ඇති විවිධ ප්‍රවේශයන් පිළිබඳවයි. මෙය සම්පත් දෙකක් මිශ්‍ර කිරීමෙන් ලබා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ද්‍රව්‍යන් හා උපදේශන ලබාදීම සඳහා සැසි Sloan Consortium Blended Learning Conference and

Workshop. මෙවැනි ඉගෙන ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් හා පර්යේෂණ ගැන පවත්වන වාර්ෂික සම්මෙලනය වනු ඇත.

<http://sloanconsortium.org/conference/2014/blended/faq>

ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන ප්‍රජාව (Community of Practice): බලන්න. ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන ප්‍රජාව (Learning Community)

සමර්ථකාව (Competence): යම් කාර්යයක් කිරීම සඳහා යම් පුද්ගලයෙකු යොදන මූල්‍යෙන් දැනුම හා දක්ෂතාවය මෙම දක්ෂතා විවිධ වේ. පුද්ගලික වෙනත් අයට දැන්වීමට හැකි ඒවා වේ. උපායමාර්ගිය හෝ තාක්ෂණික විය හැකිය. එම කාර්ය කිරීම සඳහා මෙම දක්ෂතා සියල්ලක්ම අවශ්‍යවේ. (ඉස්බරුග, 2012, ප.36).

අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය (Continuing Education): සැලසුම් කරන ලද ඉගෙන ගැනීමේ පළපුරුදේද අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීමට අවශ්‍යවන අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සාමාන්‍ය වචනයක් වන අතර එහි කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය අන්තර්ගත වේ. එමෙන් ම සේවාස්ථා පුහුණුව හා අග්‍රස්ථානය කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනයේ කොටස් වනු ඇත. අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය පදනම් කර ඇත්තේ පුද්ගලයා වටා වන අතර කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව පදනම් කර ඇත්තේ කණ්ඩායම වටා ය. එයට හේතුව කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව සම්පූර්ණ ආයතනයට අදාළ හෙයිනි. අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන අවස්ථා ක්‍රමානුකූල නොවන ඉගෙන ගැනීමේ පරිසරවලට සම්බන්ධ වේ. එමෙන් ම එය පුස්තකාල විෂයන්ට හෝ තොරතුරු විද්‍යා ආයතන විෂයන් වලට පමණක් සීමා නොවිය යුතු ය. (ඇමරිකාන පුස්තකාල සංගමය, 1988, ප.14).

අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය (Continuing Professional Development): සමහර වෘත්තීන් වල එය විකල්ප අධ්‍යාපන නිත්‍යයක් වනු ඇත. අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය අවධි 4 කින් යුත්ත වතුයක් වේ. නිරමාණයීලි ව විමසීම, සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාක්‍රීම, ඇගයීම හා පුද්ගලික තිපුණුතා ඇගයීම, අන්තර්ගතය සැලසුම් කිරීම සඳහා පුද්ගලික සැලසුමක් හඳුනාගත් පරමාර්ථ සඳහා අවශ්‍ය වේ. ක්‍රියාක්‍රීමේ දී හඳුනාගත් පරමාර්ථ සඳහා අවශ්‍ය වන කටයුතු හඳුනාගනු ලැබේ. ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථය කොතරම් දුරට ලබාගෙන ඇති දියි ඇගයීමෙන් දැන ගැනීමට හැකිවේ. එමෙන් ම ක්‍රියාදාමය මත ඇති වූ බලපැමි හා ඉවසීමේ ප්‍රතිඵල (මැක්කොනල්, නිව්ලොන් හා ඩිලාට්, 2010, ප. 1585-86) ACPD වතුය එම ලිපියෙහි අඩංගු වේ.

කැඳවීම (Convening): මෙයට සිද්ධීන් කිපයක් සම්බන්ධ වේ. වැඩමුළු, කණ්ඩායම් වශයෙන් හමුවීම, වරිත නිරුපණය පෝස්ටර් පුද්ගලන ආදිය එවිට ආයතන/ සංගම විවධ අංග නිරුපණය කරන හා පළපුරුදු ඇති එම මාත්‍යකාවට සම්බන්ධ අය පැමිණෙනු ඇත. ඉතා පැහැදිලි මාත්‍යකාවක් තෝරාගත යුතුය. සහභාගිවන්නන් එකිනෙකාගේ පළපුරුද්ද විද්‍යාපාමින් ඔවුන් තනිව ම ත්‍යාකළ හොත් ලැබෙන ප්‍රතිඵල වලට වඩා උසස් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට කටයුතු ගෙන යයි. IFLA ආයතනයේ ඉතා ගක්තිමත් පුස්තකාල ගොඩනැගීමේ සංගම (2013) *Convening facilitator/trainer manual*, p. 3-4.

දුරස්ථ ඉගෙන ගැනීම (Distance Learning): ඉගෙන ගැනීමේ වෙනත් ආකාර විස්තර කරනු ලැබේ. මාර්ගගත ඉගෙන ගැනීම, විද්‍යුත් මාර්ග ඉගෙන ගැනීම, තාක්ෂණය, මාර්ගගත මාධ්‍ය ඉගෙන ගැනීම, සහයෝගිතා ඉගෙන ගැනීම, වෙබ් අඩවිය පදනම් කරගත් ඉගෙන ගැනීම. මෙම සැම නිරවචනයකින් ම පෙන්නුම් කරන්නේ යම් උපදෙස් දීමක් දෙපක්ෂයක් අතර සිදුවන බවයි. (ඉගෙනගන්නා හා උපදේශකයා අතර) එය විවිධ අවස්ථාවල දී සිදුවන අතර විවිධ වර්ගයේ උපදේශක ද්‍රව්‍ය හාවිත කරනු ලැබේ. (මුවර, බික්සන් ඩීන් සහ නෙල්සන්, 2011, පි.130).

ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉගෙන ගැනීම (e-learning): නිරවචන වෙනත් දාය ගැන නිරවචන ගොඩ නැගීමේ දී ඉස්මතු වේ. සමහර නිරවචන දැනට පවතින තත්ත්වය අනුව ඇති වේ. ඉලිස් (2004) (Elise) නිකොල්ස් (Nichols) (2003) වැනි කාන් මගින් මෙම වචනය නිරවචනය කිරීමේ දී එකත නොවේ. එම නිරවචනය නම් ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉගෙන ගැනීමේ දී ප්‍රවේශය ලබා ගන්නේ තාක්ෂණික මාර්ග වලින් බවයි. එම මාර්ග නම් වෙබ් අඩවිය පදනම් කරගත් වෙබ් අඩවිය මගින් බෙදනු ලැබූ හෝ වෙබ් අඩවිය මත රඳා පවතින බවයි. තවදුරටත් ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉගෙන ගැනීම CD ROM මගින් ඉදිරිපත් කරන උපදෙස් ක්‍රමවේදයන් පමණක් නොව ගුවා දායා විඩියෝ වේජ් ස්ටැට්ලයිට් මගින් ප්‍රවාරය හා රුපවාහිනි ප්‍රමාණය යන්න එලිස් පවසයි. (මුවර බික්සන් - ඩීන් සහ ගැලියන්, 2011, පි. 130) බලන්න.
<http://onlinelearningconsortium.org/updated-e-learning-definitions/>

විධිමත් ඉගෙනුම (Formal Learning): පරමාර්ථයන් ඇති ව සංවිධානාත්මක හා වුළුහගත අධ්‍යාපනය යනුවෙන් නිරවචනය කළ හැකි ය. එය ඉගෙන ගන්නාගේ අදහස් අනුව එයින් දැනුම ලබා ගැනීම මූලික අදහස වේ. එමෙන් ම එයින් දක්ෂතා හා නිපුණතා ලබාගැනීමට ද අදහස් වේ. උදාහරණ වශයෙන් ආරම්භක අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව හෝ වැඩ කරන ස්ථානයේ ස්වාමියා විසින් දෙනු ලබන පුහුණුව විධිමත් අධ්‍යාපනය හෝ පුහුණුව විධිමත්

පරිසරයක දී දෙනු ලබන අධ්‍යාපනය ද මේ. www.oecd.org/edu/skills-beyond-school/recognitionofnon-formalandinformallearning-home.htm

අවිධිමත් ඉගෙනුම (Informal learning): සම්පූදායික උපදේශකයෙකු නොමැති ව මෙය සිදුවන අතර එය එහි අන්තර්ගතය විස්තරාත්මකභාවය හා කාලය සේවාලාභියා විසින් පාලනය කරනු ලැබේ. මේ අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ උදාහරණ වන්නේ මාර්ගත සාමාජිය තොරතුරු ජාලය, අන්තර්ජාලය ඔස්සේ දැනුම ගවේෂණ, වෘත්තිකයෝ සහ වෘත්තිකයන් අතර ඇති වන ප්‍රහුණුව, සංවිධානාත්මක පංති සහ වැඩමුළු, සාම්පූදායික රකියා සහයවීම් වැනි ද රහිත අධ්‍යාපනයයි (ASTD, 213a, ප.4).

ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන ප්‍රජාව (Learning Community): ඉගෙන ගැනීමේ යෙදෙන ප්‍රජාව හා ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන ප්‍රජාව යන්න එක ම නොවේ. නමුත් ඉටින්න් වෙන්ගර් පවසන ආකාරයෙන් එය එකිනෙකට සම්බන්ධ හවුල් ව්‍යාපාරයක් වනු ඇත. තවද මෙහි පළමු කංඩායම නිර්මිත කංඩායමයක් වුවද දෙවන කංඩායම ස්වභාවික ලෙස තම වැඩ්වීම් පරිසරය තුළින් ඉගෙනගන්නා ප්‍රායෝගික හැකියා විෂින් යුත් කංඩායමක් වන බවයි.

ඉගෙන ගැනීමේ පරමාර්ථ: විස් කොන්සින් මාර්ගත සම්පත මධ්‍යස්ථානයෙන් උප්‍රවා ගන්නක් වේ.

- ඉගෙන ගැනීමේ අන්තර්ගතය ගැන සිතිමට ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍යක් මගින් කළ හැකි වේ. ඉගෙන සම්පූදායන් වශයෙන් අන්තර්ගතය ගැන දැන ගැනීමට පැය ගණනක් ගත වේ. ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍ය ප්‍රමාණයෙන් ඉතා සුළු මිනින්තු 2ක සිට 15 දක්වා වේ.
- සැම ස්වයං පෝෂිත ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍යයක් ස්වාධීන ව සලකා බැඳීමට හැකි ද?
- නැවත හාවත හාවත කිරීමට හැකි ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍යයන් විවිධ ආකාරයෙන් විවිධ (භාවිතයන් සඳහා යෙදිය හැකිය.
- සමස්ත ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍ය සාම්පූදායික පාඨමාලා ව්‍යුහයක් ද ඇතුළු ව විශාල එකතුන් වලට බෙදීමට හැකි ද?
- සැම ඉගෙන ගැනීමේ දව්‍යයන්ම පහසුවෙන් විමර්ශනයක දී හැඳුනාගැනීමට හා තොරතුරු විෂින් යුත්තවේද?

ඉගෙන ගැනීම (m-learning): මෙම ක්‍රමය මගින් අධ්‍යාපනවේදීන්ට ඉගෙනගැනීමේ අවස්ථා ගමන් කිරීමේදී ද ලබාදෙයි. විවිධ මාර්ග මගින් ජංගම දුරකථන රැගෙන යන පරිගණක ගුව්‍ය දාෂ්‍ය දව්‍ය ප්‍රශ්න මාලා, කණ්ඩායම සාකච්ඡා ගබ්ද දුරකථන (VOICE)

පණිවුඩ තුවමාරු කිරීමෙන් e mail හරහා පරිගණක ලිපි ගොනු තුවමාරු කිරීම විෂය පොත් විදහා පැම හා පින්තුර පුදරුනය කිරීම (ක්ලයේබ්, 2004, p 45-46).

මාර්ගගත ඉගෙන ගැනීම (Online learning): තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් හාවිතා කරනු ලැබේ. සම්බන්ධතාව සහ මාර්ගගත ඉගෙන ගැනීමට ප්‍රශ්නය පමණක් නොව එහි සම්බන්ධතාවය, නම්‍යතාවය හා අන්තර්ජාලය තුළින් විවිධ බලපෑම කිරීමට හැකියාව සහ ඒ ආශ්‍රිත ඉගෙනුමය (මුවර, ඩික්සන්, ඩීන් සහ ගෙල්යන්, 2011, ප.130).

පුද්ගලික ඉගෙන ගැනීමේ සැලැස්ම (Personal learning plan): එය හඳුනා ගනියි. ඔබ ඉගෙන ගැනීම සිදුකළ යුත්තේ මත් ද? ඔබ කෙසේ ද එය ඉගෙන ගන්නේ එය ඉගෙන ගෙන බව ඔබ දන්නේ කෙසේ ද? කොපම් කාලයක් තුළදී ද ඔබ එය ඉගෙන ගත්තේ ඔබගේ බලාපොරාත්තු අනාගත හා අතිත ඉගැන්වීම්වලට සම්බන්ධවන්නේ (වාලිස් 2000 ප. 225).

වෘත්තීය ඉගෙන ගැනීමේ ජාල (Professional Education Networks): වෘත්තීය ඉගෙන ගැනීමේ ජාල සමාන වෘත්තීකයින් සමග කටයුතු සම්බන්ධ අදහස්, සමාන අය සමග ඩිජිටල් මාර්ගයෙන් තුවමාරු කර ගැනීම (මුහුණට මුහුණ දී) තමන්ගේ වෘත්තීය ක්‍රියාදාමය සඳහා දියුණුකරගැනීමට ඇති ජාල (පෙරිස්, 2012, ප.20).

ප්‍රමිතිය (Quality): පුද්ගල් ආකාරයෙන් සලකා බලන විට ප්‍රමිතිය ඉතා ම උසස් මට්ටමේ යම් දෙයක් එහි පරමාර්ථයට කොතරම් දුරට යෝගා ද යන්න ඉතා කෙටියෙන් බැඳුවීට යම් තිශ්පාදනයක හා සේවාවක ප්‍රමිතිය කොතරම් දුරට අවශ්‍යතාවයන් වලට අනුකූල ද යන්නයි. දුර්වලතා වලින් සමන්විත නොවන නිමවුම් කොතරම් දුරට පාරිභෝගික තෑප්තියක් ලබාදෙන්නේ ද යන්නයි. ප්‍රමිති කළමනාකරණය අනුව ප්‍රමිතියක් ලබා ගැනීමට හැකිකේ එම තිශ්පාදනයේ හෝ සේවයේ තිබිය යුතු ගුණාංශ සියල්ලක් ම සුරක්ෂිතව පවතින අතර එයට බලාපොරාත්තු වන අවශ්‍යතාවයන් සම්ඳුරුණ කිරීමට හැකියාවක් තිබිය යුතු ය. ප්‍රමිතිය දායකපාර්ශ්වය, වාතාවරණය හා සමාජය මත යම් සංවිධානයක් කොතරම් දුරට බලපෑමක් ඇති කරනවා දැයි පිළිබැඳු කරයි. www.thecqi.org/Knowledge-Hub/Resources/Factsheets/Introduction-to-quality

ප්‍රමිතිය ගැන මතකයේ තබා ගැනීමට අපහසු වන්නේ එය සැමවිට ම සාර්ථක නිගමනයකට එමට මග පාදන හෙයින් ය. ප්‍රමිතිය සහතික කිරීම සංවිධාන විසින් කරන ලද්දක් වේ. එය කුඩා හෝ විශාල ප්‍රමාණයේ සංවිධාන ලබා ගැනීමට අදහස් කරන පරමාර්ථ අරමුණු හා ප්‍රතිඵල ලබා ගෙන ඇති දැයි සේවීමේ ක්‍රමවේදයකි. ආයතන මට්ටමෙන් හෝ විෂය හෝ

දෙපාර්තමේන්තු මට්ටමෙන් කාර්ය දක්ෂතාවය තැගැලීමට හැකි කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් වනු ඇත (බොහෝරේ, 2008, පි. 260).

ස්වයං දිගානති ඉගෙනුම (Self-directed learning): නිශ්චිත පරමාර්ථයන් මූදුන් පමුණුවා ගැනීමේ අරමුණීන් සේවකයින් විසින් සිය අභිමතය පරිදි කරන්නාවූ වැඩ ඇතුළත් අධ්‍යායන වැඩසටහන සහ ඒ යටතේ ඉගෙනුම මෙයට අදාළ වේ. මෙහිදී සේවකයින් තමාට රිසිසේ වැඩ ආරම්භ කර එය නිමාව දක්වා කළත් බොහෝ ආය මෙම කාලය අතරතුර නිසි උපදේශකවරයකු ගේ උපදෙස් මත ගිවිසුම්ගතව ඉගෙනීමේ යෙදේ (කාලීනරු, 2012, පි. 6 -7).

වෙබිකාස්ට (Webcast): Web අඩවිය ඔස්සේ ඉතා පුළුල් ලෙස ප්‍රවාරය කරනු ලබන ඉදිරිපත් කිරීමක් මෙය වෙබිනාස් වලින් වෙනස් වේ. වෙබිකාස්ට විශාල පිරිසකට ගුවණය කිරීමට හැකි වේ. එමෙන් ම එය රෙකෝෂ් ගත කර නැවත ගුවණය කිරීමට හැකිවේ. Nextwebnon මෙවැනි මාර්ග වලින් ඔබට ඔබගේ ඉදිරිපත් කිරීම රෙකෝෂ් තැබී මෙන් වාර්තා කර පසු ලෝකයාට එලිදක්වනු ඇත. මේවා වෙබිනාරස්වල මෙන් මූලික ක්‍රියාදාමයන් වලින් සමන්විත වූ විට ඒවා එකිනෙකා සමග එතරම් ගැටීම් ඇති නොකර ගන්නා අතර ගාවක පිරිසගේ ප්‍රතිපේෂණය මත එතරම් රැඳී නොපවතියි. ඔබගේ ඉදිරිපත් කිරීමට විඛියෝ අන්තර්ගත කිරීමට නම් එය ගැන විශේෂ භාවයන් දරණ නොවැරිකන්ස්ගේ සහ වෙළිඳාක්වී යන සමාගම් ඉතා සුදුසු ය. වෙනත් විකල්ප නම් අඩුමට්ටමේ ක්‍රමවේදයක් තිබේ. උදාහරණ නම් බ්‍රියිට්ටෝක් සහ රුඩිවෝක් (ටරමල්, 2011).

www.cbsnews.com/news/do-you-need-a-webinar-webcast-or-videoconference

වෙබිනාර (Webinar): මෙම වචනය පුරුම වරට සඳහන් වන්නේ 1944 දී පමණ ය. එම වචනය වර නගින්නේ වචන දෙකක් සම්බන්ධවීමෙන් Web (පරිගණකයේ මාර්ගගත ව) සහ Seminar (සැසිය) මෙය ආරම්භ වූයේ දේශනයක්, පුහුණුවක් කිරීමේ වැඩසටහනක් මෙයින් අදහස් වන්නේ වෙබිනාර යන්න මූලික ම අධ්‍යාපන මෙවලමක් වශයෙනි. (එය ඉතා ප්‍රයෝගනවත් වෙළඳ සේවාවක් ද ඉටු කරයි (ටරමල්, 2011).

www.cbsnews.com/news/do-you-need-a-webinar-webcast-or-videoconference

විමර්ශන (References)

- Al Hijji, K. Z. & Cox, A. M. (2012). Performance measurement methods at academic libraries in Oman. *Performance Measurement and Metrics*, 13(3), 183-196.
- Al-Suqri, M. N. (2010). Collaboration in library and information science education in the Gulf Co-operation Council (GCC): Current status, challenges and future trends. *Emporia State Research Studies*, 46(2), 48-53.
- Al-Suqri, M. N., Saleem, N. E. A., & Gharieb, M. E. (2012). Understanding the prospects and potential for improved regional LIS collaboration in the developing world: An empirical study of LIS departments in the GCC states. *Samaru Journal of Information Studies*, 12(1&2), 37-47. www.ajol.info/index.php/sjis/article/view/90708
- Allan, B. (2003). *Training skills for library staff*. B. Moran (Ed.). Lanham, MD: Scarecrow.
- American Library Association, Allied Professional Association (ALA-APA). (2014). *Certification*. <http://ala-apa.org/certification-news>
- American Library Association, Association of College and Research Libraries (ALA, ACRL), Committee on the Status of Academic Librarians. (2012). Guidelines for academic librarians without faculty status. *College & Research Libraries News*, 73(3), 161-162.
- American Library Association, Association of College and Research Libraries (ALA, ACRL). (2015). *PRIMO: Peer-Reviewed Instructional Materials Online*. www.ala.org/acrl/aboutacrl/directoryofleadership/sections/is/iswebsite/projpubs/primo
- American Library Association, Committee on Accreditation. (2008). *Standards for accreditation of master's programs in library and information studies*. www.ala.org/accreditedprograms/standards
- American Library Association, Continuing Education Subcommittee of the Standing Committee on Library Education. (1988). *Guidelines for quality in continuing education for information, library and media personnel*. Chicago: American Library Association.
- American Society for Information Science and Technology (ASIS&T). (2014). *The International Calendar of Information Science Conferences*. <http://www.asis.org/SIG/SIGIII/international-conferences>
- American Society for Training & Development, ASTD Research. (2013a). *Informal learning: The social evolution* (Whitepaper Vol. 4, no. 3).
- American Society for Training & Development, ASTD Research. (2013b). *The state of the industry*, 2012. Alexandria, VA: ASTD. Anasi, S. N. & Ali, H. (2014). Academic librarians' perceptions of the benefits and challenges of adopting e-learning for continuing professional development in Lagos state, Nigeria. *New Library World*, 115(7/8), 340-354.

Annunobi, C. V. & Ukwoma, S. C. (2009). Strategies for reskilling the library and information profession in Nigeria. In J. Varlejs & G. Walton (Eds.), *Strategies for regenerating the library and information profession*. (IFLA Publications 139, p. 245-259). Munich: K. G. Saur.

Ashcroft, L. & Watts, C. (2005). ICT skills for information professionals in developing countries: Perspectives from a study of the electronic information environment in Nigeria. *IFLA Journal* 31(1), 6-12.

Association for Library and Information Science Education. (2012). ALISE Library and Information Science Statistical Report 2012. D. P. Wallace (Ed.).
https://ali.memberclicks.net/assets/documents/statistical_reports/library%20and%20information%20science%20education%20statistical%20report%202012.pdf

Association for Talent Development, ATD Research. (2014a). *2014 State of the industry*. Alexandria, VA: ATD.

Association for Talent Development, Certification Institute. (2014b). Certified professional in learning & performance program. www.astd.org/Certification

Auster, E. & Chan, D. C. (2004). Reference librarians and keeping up-to-date: A question of priorities, *Reference & User Services Quarterly*, 44(1), 59-68.

Australian Library and Information Association (ALIA). (2015).
<https://membership.alia.org.au/pdinfo/professional-development>

Avery, E. F., Dahlin, T., & Carver, D. A. (2001). *Staff development: A practical guide*. (3rd ed.). Chicago: American Library Association.

Bacic, E. (2012, 31 October). Project report: Regional cooperation: challenge and opportunity (Croatian Library Association, Zagreb 2012). *IFLA, ALP News*.
www.ifla.org/news/project-report-regional-cooperation-challenge-and-opportunity-croatian-library-association

Baskett, H. K. M. & Marsick, V. J. (1992). Confronting new understandings about professional learning and change. In H. K. M. Baskett & V. J. Marsick (Eds.), *Professionals' ways of knowing: New findings on how to improve professional education (New Directions for Adult and Continuing Education*, no. 55, p. 7-15). San Francisco: Jossey-Bass.

Blakiston, R. (2011). Building knowledge, skills, and abilities: Continual learning in the new information landscape. *Journal of Library Administration*, 51, 728-743.

Bolt, N. (2004). Staff development: A state and regional perspective. *Colorado Libraries*, 30(2), 21-23.

Boyd, M. (2005). Juanita's paintings: A manager's personal ethics and performance reviews. *Library Administration & Management*, 19(1), 31-35.

Boyd, M. (2012). From the comfort of your office: Facilitating learner-centered continuing education in the online environment. *Cataloging & Classification Quarterly*, 50, 189-203.

Bradley, F. (2014, March 12). Re: Asia and Oceania BSLA convening focuses on education and professional development [Electronic mailing list message, posted to ifla-I@infoserv.inist.fr]

Bridgland, A. (2001). Meeting the needs of information professionals for lifelong learning: The employer's challenge or opportunity. In B. Woolls & B. E. Sheldon (Eds.), *Delivering lifelong continuing professional education across space and time* (IFLA Publications 98, p. 151-163). Munich: K. G. Saur.

Britz, J.J., Lor, P.J., & Bothma, T.J. (2007). Building library leadership in Africa: A proposed education initiative. *The International Information & Library Review*, 39(2), 103-108.

Broady-Preston, J. & Cossham, A. (2011). Keeping the information profession up to date: Are compulsory schemes the answer? *IFLA Journal*, 37(1), 28-38.

Buchanan, S. A. (2011). Regional information science: Education and disciplinary precept in the Los Angeles Chapter of ASIST, 1996–2011. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 62(11), 2277-2289.

Carliner, S. (2012). *Informal learning basics*. Alexandria, VA: American Society for Training & Development, 6-7.

Carlyle, C. (2014). PD with a passport: Reflections on professional development through volunteer work in emerging Central American libraries. *Partnership: The Canadian Journal of Library & Information Practice & Research*, 9(2) 1-8.

Carver, D. A. (2001). How people apply what they learn: Transfer of training. In E. F. Avery, T. Dahlin. & D. A. Carver (Eds.), *Staff development: A practical guide*, (3rd ed., p. 149-154). Chicago: American Library Association.

Cevallos. E. E. (1992). *A study of participants' perceptions of the effectiveness of performance appraisals for librarians in college and universities (academic libraries)*. (Doctor in Library Service dissertation, Columbia University, 1992). *Dissertation Abstracts International*, AAT 9313561.

Challis, M. (2000). Personal learning plans. *Medical Teacher*, 22(3), 225-236.

Chamberlain, C. & Reece, D. (2014). Library reorganization, chaos, and using the core competencies as a guide. *Serials Librarian*, 66(1-4), 248-252.

Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP). (2014). www.cilip.org.uk/cilip/jobs-and-careers/qualifications-and-professional-development/cilip-qualifications

Chartered Quality Institute (CQI). (2014). CPD - What do I need to do? The requirements for Chartered Quality Professionals. <http://thecqi.org/Membership/Individual-membership/Professional-development/CPD---What-do-I-need-to-do/>

Chaudhry, A. S. (2007). Collaboration in LIS education in Southeast Asia. *New Library World*, 108(1/2), 25-31.

Clyde, L. A. (2003). Continuing professional education for the information society. *IFLA Journal* 29(1), 18-23.

Clyde, L. A. (2004). M-learning. *Teacher Librarian*, 32(1), 45-46.

Cooke, N. A. (2012). Professional development 2.0: Developing an online personal learning network. *Library Hi Tech News* 29(3), 1-9.

Corcoran, M., & McGuinness, C. (2014). Keeping ahead of the curve: Academic librarians and continuing professional development in Ireland. *Library Management*, 35(3), 175-198.

Dalston, T. R. & Turner, P. M. (2011). An evaluation of four levels of online training in public libraries. *Public Library Quarterly*, 30(1), 12-33.

Dalton, M. (2013). "What would I tweet?": Exploring new professionals' attitudes towards twitter as a tool for professional development. *Journal of Library Innovation*, 4(2), 101-110.

De Long, K. D., & Sivak, A. (2010). The blind man describes the elephant: The training gaps analysis for librarians and library technicians. *Library Trends*, 59(1/2), 336-349; 374; 379.

Diamantidis, A. D. & Chatzoglou, P.D. (2014). Employee post-training behaviour and performance: evaluating the results of the training process. *International Journal of Training & Development*, 18(3), 149-170.

Dill, M. (2014, March 31). Ernst & Young offers multi-faceted employee development programme. BizTimes. www.biztimes.com/article/20140331/MAGAZINE02/140339979

Dini-Davis, E. & Theiss-White, D. (2009). Gathering leadership momentum across great distances- creating an online community of practice. In J. Varlejs & G. Walton (Eds.), *Strategies for regenerating the library and information profession*. (IFLA Publication 139, p. 289-300). Munich: K. G. Saur.

Doherty, G. D. (2008). On quality in education. *Quality assurance in education*, 16(3), 255-265.

Fenton, J. (2009). Continuing education grants from the Washington State Library. *Alki*, 25(1), 28-31.

Furman, N. & Sibthorp, J. (2013). Experiential learning techniques for transfer. *New Directions for Adult & Continuing Education*, issue 137, 17-26.

Galbraith, M. (Ed.) (1998). *Adult learning methods: A guide for effective instruction* (2nd ed.). Malabar, FL: Krieger.

Gbaje, E. S. (2013). Retraining of librarians for the digital work environment by the Nigerian Library Association. *IFLA Journal*, 39(1), 30-36.

Giesecke, J. & Lowry, C. B. (2002, April). Core elements of ARL library staff development programs. *ARL: A bimonthly report on research library issues and actions from ALL, CNI, and SPARC*, 221, 9. Association of Research Libraries, www.arl.org/storage/documents/publications/arl-br-221.pdf

Grossman, R. & Salas, E. (2011). The transfer of training: What really matters? *International Journal of Training and Development*, 15(2), 103-120.

Hahn, T. B. & Lester, J. (2012). Faculty needs and preferences for professional development. *Journal of Education for Library and Information Science*, 53(2), 82-97.

Hallam, Gillian (2009) *neXus2. An investigation into the library and information services workforce in Australia: The institutional perspective. Final report prepared for the Australian Library and Information Association and National and State Libraries Australia.* <http://eprints.qut.edu.au/29051/1/29051.pdf>

Hallam, Gillian (2010) *Queensland Government Agency Libraries Review: Options Paper*. Queensland Government. Department of the Premier and Cabinet, Brisbane, QLD. <http://eprints.qut.edu.au/50582>

Hampe, N. & Lewis, S. (2013). E-portfolios support continuing professional development for librarians. *Australian Library Journal*, 62(1), 3-14.

Holcomb, J. M. (2006). Annual performance evaluation: Necessary evil or golden opportunity? *Law Library Journal*, 98(3), 569-574. Houle, C. O. (1980). *Continuing learning in the professions*. San Francisco: Jossey-Bass.

Immroth, B. (2002). Local touch, global reach: Transborder CPE in Texas-Mexico. In P. L. Ward (Ed.), *Continuing professional education for the information society* (IFLA Publications 100, p. 139-142). Munich: K.G. Saur.

Institute of Museum and Library Services (IMLS). (2014). *Native American Library Services: Basic Grants*. www.imls.gov/applicants/detail.aspx?GrantId=15

International Association for Continuing Education and Training (IACET). (2014). *ANSI/IACET Standard*. <http://iacet.org/iacet-standard/ansiacet-standard>

International Federation of Library Associations (IFLA). (2012a). *IFLA Code of Ethics for Librarians and other Information Workers* (full version). www.ifla.org/news/ifla-code-of-ethics-for-librarians-and-other-information-workers-full-version

International Federation of Library Associations (IFLA). Building Strong Library Associations (2012b). *Impact report 2012*. www.ifla.org/files/assets/alp/BSLA/impact-report/IFLA_BSLA_impactreport_2012.pdf

International Federation of Library Associations (IFLA). Building Strong Library Associations. (2013). Convening facilitator/trainer manual, p. 3-4.
www.ifla.org/files/assets/alp/BSLA/temp/BSLA%20Convening%20Facilitator_Trainer%20manual_final.pdf

International Federation of Library Associations. Building Strong Library Associations News. (2014, 12 March). Asia and Oceania BSLA convening focuses on education and professional development. www.ifla.org/node/8453?og=4962

International Federation of Library Associations. Committee on Freedom of Access to Information and Freedom of Expression (FAIFE). (2012) National Codes of Ethics for Librarians by countries www.ifla.org/faife/professional-codes-of-ethics-for-librarians.

International Federation of Library Associations. Continuing Professional Development & Workplace Learning (2006). Continuing Professional Development: Principles and Best Practices. www.ifla.org/publications/continuing-professional-development-principles-and-best-practices?og=82

Isberg, C. (2012). Professional development, values and strategy—the means for building strong libraries for the future. *IFLA Journal*, 38(1), 35-36.

Jantti, M. & Greenhalgh, N. (2012). Leadership competencies: A reference point for development and evaluation. *Library Management*, 33(6/7), 421-428.

Jordan, E. (2003) Cybrary skills in the tertiary environment: in-service education for librarians from developing countries. *Australian Library Journal*, 52 (1) 45-54.

Keiser, B. E. (2012). Professional development and continuing education. Online, 36(3), 20-27.

Kendrick, K. D., Leaver, E., & Tritt, D. (2013). Link up the sticks: Access and barriers to professional development for small and rural academic librarians. *Codex*, 2(3), 38-77.

Kentucky Department of Libraries and Archive. (2014). Sample Personnel Policies for Kentucky Public Libraries, Education assistance.

<http://kdla.ky.gov/librarians/librarypolicies/Pages/PersonnelPolicies.aspx>

Khoo, C., Singh, D., & Chaudhry, A.S. (Eds.). (2006). Preface. Proceedings of the Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice 2006 (A-LIEP 2006): Preparing Information Professionals for Leadership in the New Age, Singapore, 3-6 April 2006. Singapore: School of Communication & Information, Nanyang Technological University. www3.ntu.edu.sg/sci/A-LIEP

Kigongo-Bukenya, I. & Musoke, M. (2011). LIS Education and training in developing countries: Developments and challenges with special reference to Southern Sudan and Uganda. Paper delivered at the IFLA Satellite SIG LIS Education in Developing Countries, Puerto Rico, 11-12 August 2011.

http://edlib.b.uib.no/files/2011/08/IFLA_2011_pre_conf_paper_with_KB.pdf

Kirkpatrick, D.L. (1994). *Evaluating training programs: The four levels*. San Francisco: Berrett-Koehler.

Knowles, M. S. (1985). Understanding the adult learner. In E. E. Horne (Ed.), *Continuing education: Issues and challenges*. World Conference on Continuing Education for the Library and Information Science Professions (p. 13-20). Munich: K. G. Saur.

Kont, K. & Jantson, S. (2013). Library employees' attitudes towards the measurement and appraisal of their work performance: Study in Estonian university libraries. *Library Management*, 34(6/7), 521-537.

Koontz, C. & Gubbin, B. (Eds.). (2010). *IFLA public library service guidelines* (2d ed). Berlin: De Gruyter/Saur.

Krasulski, M. J. (2014). "Where do they come from, and how are they trained?" Professional education and training of access services librarians in academic libraries. *Journal of Access Services*, 11(1), 14-29.

Kratz, C.E. (2001). How to design and conduct a needs assessment. In E.F. Avery, T. Dahlen, & D.A. Carver (Eds.), *Staff development: A practical guide* (3rd ed., p. 26-33). Chicago: American Library Association.

Krauss, F. & Ally, M. (2005). A study of the design and evaluation of a learning object and implications for content development. *Interdisciplinary Journal of Knowledge and Learning Objects* 1, 1-22. www.ijello.org/Volume1/v1p001-022Krauss.pdf

Kruger, D.D. & Cochenour, J. (2013). Assessing and ensuring the transfer of training. In A.W. Stewart, C. Washington-Hoagland, & C. T. Zsulya (Eds.). *Staff development: A practical guide* (4th ed., pp. 195-204). Chicago: American Library Association.

Kukulska-Hulme, A. & Pettit, J. (2008). Semi-formal learning communities for professional development in mobile learning. *Journal of Computing in Higher Education*, 20(2), p. 35-47.

Kummala-Mustonen, M. (2012). Run to keep up pace: Further education for staff in public libraries. *Scandinavian Public Library Quarterly*, 45(3), 16-17.

Khurshid, Zahiruddin. (2006). Continuing education for catalogers in Saudi Arabia. *Cataloging & Classification Quarterly*, 41(3/4), 461-470.

Ladenson, S., Mayers, D. & Hyslop, C. (2011, August). Socializing new hires. *SPEC Kit 323*. Washington, DC: Association of Research Libraries.

Leong, J. (2014). Purpose-driven learning for library staff. *The Australian Library Journal*, 63(2), 108–117.

Library Journal Archive Content (2007, March 15). Helene Blowers.
<http://lj.libraryjournal.com/author/library-journal-archive-content>

Lockhart, J. & Majal, S. (2012). The effect of library staff training and development on the user experience: A case study at the Cape Peninsula University of Technology (CPUT). Proceedings of the IATUL Conferences 2012
<http://docs.lib.psu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1134&context=iatul>

Long, C. E. & Applegate, R. (2008). Bridging the gap in digital library continuing education: How librarians who were not “born digital” are keeping up. *Library Administration & Management*, 22(4), 172-182.

Loomba, K. & Loomba, P. (2009). Mobile learning in knowledge development scenario. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*, 29(5), 54-56.

Lynch, B. P. (2008). Library education: Its past, its present, its future. *Library Trends*, 56(4), 931-995.

Lynch, M. J. (2001). Spending on staff development. www.ala.org/hrd

Lyon, B. J., Dunn, K., & Sinn, S. (2011). Leveraging partnerships to develop a strong and diverse workforce. *Journal of Library Administration*, 51(2), 231-241.

Maesaroh, I. (2012). *Education and continuing professional development for Indonesian academic librarians* (Doctoral dissertation, Curtin University).

http://espace.library.curtin.edu.au/cgi-bin/espace.pdf?file=/2013/02/05/file_1/188976

Mahesh, G. & Mittal, R. (2009). Skills for future and current library and information professionals – perceptions of academic librarians in New Delhi. In J. Varlejs & G. Walton (Eds.), *Strategies for regenerating the library and information profession* (IFLA Publications 139, p. 391-401). Munich: K. G. Saur.

Majid, S. (2004). Continuing professional development (CPD) activities organized by library and information study programmes in Southeast Asia. *Journal of Education for Library and Information Science*, 45(1), 58-70.

Martyniak, C. & Keith, B. (2009, December). Leave and professional development benefits. *SPEC Kit 315*. Washington, DC: Association of Research Libraries.

Massis B. E. (2003, April). The ROI report and e-training. *IFLA CPERT Newsletter*, 4 (1), 20-26. Retrieved 18 July 2005 from www.ifla.org/VII/s43/news/april03.pdf

Mazmanian, P.E. & Davis, D.A. (2002). Continuing medical education and the physician as learner: Guide to the evidence. *JAMA*, 288(9) 1057-1060.
<http://jama.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=195246>

McConnell, K. J., Newlon, C. L., & Delate, T. (2010). *Annals of Pharmacotherapy*, 44(10), 1585-1586.

McKeachie, W.J. (1999). *McKeachie's teaching tips*. 10th ed. Boston: Houghton Mifflin.

Medical Library Association (MLA), Academy of Health Information Professionals [AHIP]. (2014). www.mlanet.org/academy

Medical Library Association. (2014) www.mlanet.org/professional-development/education

Merriam, S. B. & Leahy, B. (2005). Learning transfer: A review of the research in adult education and training. *PAACE Journal of Lifelong Learning*, 14, 1-24.

Meyer, E. (2014, September 14). Looking another culture in the eye. *The New York Times*, p. B8.

Miller, L. (2014). 2014 state of the industry report. *TD [Talent Development]*, 68(11), 30-35.

Moore, J.C. (2011). A synthesis of Sloan-C effective practices. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 16(1), 91-115. jalm.v16n1_7_A_Synthesis_of_Sloan-C_Effective_Practices,_December_2011_0.pdf

Moore, J. L., Dickson-Deane, C., & Galyen, K. (2011). e-Learning, online learning, and distance learning environments: Are they the same? *Internet and Higher Education*, 14(2), 129–135.

Mortenson Center. (2012). www.library.illinois.edu/mortenson/activities/projects

Mott, V. W. (2000). The development of professional expertise in the workplace. In V. W. Mott & B. J. Daly (Eds.), *Charting a course for continuing professional education: Professional practice*, (*New Directions in Adult and Continuing Education*, no. 86, p. 23-31). San Francisco: Jossey-Bass.

Munson, K. I.; Walton, L. J. (2004). Assessing reference staff competency in the electronic environment. *Medical Reference Services Quarterly*, 23 (2), 33-40.

Neal, B. (2014). How to develop training quality standards. *Infoline*, 31(1402).

Neerputh, S., Leach, A. and Hoskins, R. (2006), "Towards establishing guidelines for performance appraisal of subject librarians in Kwazulu-Natal academic libraries. *Mousaion*, 24(1), 51-74.

Nguyen, H. S. (2008). *A contextual model for planning continuing education programmes for university library practitioners in Vietnam* (Doctoral dissertation, Victoria University of Wellington, New Zealand). <http://researcharchive.vuw.ac.nz/handle/10063/821>

Nilson, C. D. (2003). *How to manage training: A guide to design and delivery for high performance* (3rd ed.). New York: American Management Association.

Noonan, P., Langham, A., & Gaumer Erickson, A. (2013). *Observation checklist for high-quality professional development in education*. Center for Research on Learning, University of Kansas, Lawrence, Kansas. www.researchcollaboration.org/page/high-quality-professional-development-checklist

North Carolina State Library. (2014). *The Train Station: Overview, Continuing Education for North Carolina Library Staff* <http://statelibrary.ncdcr.libguides.com/trainstation>

Ocholla, D.N. (2008). The current status and challenges of collaboration in library and information studies (LIS) education and training in Africa. *New Library World*, 109(9/10), 466-479.

Online Learning Consortium (OLC). (2014). <http://onlinelearningconsortium.org/about/quality-framework-five-pillars>

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2015). Recognition of Non-formal and Informal Learning-Home. www.oecd.org/edu/skills-beyond-school/recognitionofnon-formalandinformallearning-home.htm

Park, J., Tosaka, Y., Maszaros, S., & Lu, C. (2010). From metadata creation to metadata quality control: Continuing education needs among cataloging and metadata professionals. *Journal of Education for Library and Information Science*, 51, 158-177.

Paster, L.R. (2004). Current issues in staff development. In J. Simmons-Welburn & B. McNeil (Eds.), *Human resource management in today's academic library* (pp. 37-46). Westport, Conn.: Libraries Unlimited.

Pegrum, M., & Kiel, R. (2011). Changing the way we talk: Developing librarians' competence in emerging technologies through a structured program. *College & Research Libraries*, 72(6), 583-598.

Perez, L. (2012). Innovative professional development: Expanding your professional learning network. *Knowledge Quest*, 40(3), 20-22.

Piggott, S.E.A. (2005). Competency based training; A Special Library Association (SLA) strategic professional development tool for the 21st century. In P. Genoni & G. Walton (Eds.), *Continuing professional development: Preparing for new roles in libraries, a voyage of discovery* (IFLA Publications 116, p. 157-169). Munich: Saur. Pinkston, J. (2009). Wanted: A revolution in library continuing education. *Public Library Quarterly*, 28(4), 295-311. Queeney,

D.S. (1995). *Assessing needs in continuing education: An essential tool for quality improvement*. San Francisco: Jossey-Bass.

Queeney, D.S. & Smutz, W.D. (1990). Enhancing the performance of professionals: The practice audit model. In S.L. Willis & S.S. Dubin, (Eds.), *Maintaining professional competence* (p. 162-187). San Francisco: Jossey-Bass.

Reed, L. & Signorelli, P. (2011). *Workplace learning and leadership: A handbook for library and nonprofit trainers* (p. 15-34). Chicago: American Library Association.

Reed, V., Schifferdecker, K., & Turco, M. (2012). Motivating learning and answering outcomes in continuing medical education. *Journal of Continuing Education in the Health Professions*, 32(4), 287-294.

Ritchie, A. & Smith, I. (2003). Proposal for the development of IFLA approved quality guidelines for continuing professional development and workplace learning. [copy available from varlejs@rutgers.edu]

Robinson, L. & Glosiene, A. (2007). Continuing professional development for library and information science - Case study of a network of training centres. *Aslib Proceedings*, 59(4-5), 462-474.

Rooney, M.P. (2010). The current state of middle management preparation, training, and development in academic libraries. *Journal of Academic Librarianship*, 36(5), 383-393.

Russell, K., Ames-Oliver. K., Fund, L., Proctor, T., & Vannaman, M. (2003). Organizational development, best practices, and employee development. *Library Administration & Management*, 17(4), 189-195.

San Jose State University School of Information. (2014). Library 2.0.
www.library20.com/page/2014-recordings

Schniederjurgens, A. (Ed.). (2007). *World guide to library, archive and information science education*. (3rd ed., IFLA Publications 128-129). Munich: K. G. Saur

Shatona, M. N., Asplund, J., Heino, T., & Helminen, P. (2012). Working together beyond borders: Capacity building in information literacy education at three university libraries in Namibia, Tampere and Helsinki. In R. Gwyer, R. Stubbings, & G. Walton (Eds.), *The road to information literacy: Librarians as facilitators of learning* (IFLA Publications 157, p. 143-153). Berlin: Gruyter Saur.

Shepherd, E. (2010). In-service training for academic librarians: A pilot program for staff. *The Electronic Library*. 28(4), 507-524

Silberman, M. (1996). *Active learning: 101 strategies to teach any subject*. Boston: Allyn and Bacon.

Smith, D. J., Hurd, J., & Schmidt, L. (2013). Developing core competencies for library staff. *College & Research Library News*, 74(1), 14-17; 35.

Smith, I.W. (2002). Staff development and continuing professional education: Policy and practice in Australian academic and research libraries, in P.L. Ward (Ed.), *Continuing professional education for the information society*, p. 25-38. Munich, K.G. Saur.

Smith, I.W. (2006). Continuing professional development and workplace learning: Examining policy and practice in Australian and U.K. academic and research libraries. Unpublished manuscript.

Smutz, W.D. & Queeney, D.S. (1990). Professionals as learners: A strategy for maximizing professional growth. In R.M. Cervero & J.F. Azzelletto (Eds.), *Visions for the future of continuing professional education* (p. 183-208). Athens, GA: The University of Georgia Press.

Song, Y. (2005). Continuing education in Chinese university libraries: Issues and approaches. *Libri* 55 (1), 21-30.

Special Libraries Association (SLA), Professional Development Committee. (2014). *Practices for evaluation and approval of annual conference CE courses*.

www.sla.org/governance/governing-documents/policies-and-practices/practices-for-evaluation-and-approval-of-accc

Special Libraries Association, Click University. www.sla.org/category/click-university

Stolovitch, H. D. & Keeps, E. J. (2002). *Telling ain't training*. Alexandria, VA: ASTD Press.

Stone, E. W. (1974). *Continuing library and information science education: Final report to the National Commission on Libraries and Information Science*. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office.

The survey of library employee training practices (Primary Research Group report). (7 May 2012). *OCLC abstracts electronic newsletter*, 15(19).

Tan, S., Gorman, G., & Singh, D. (2012). Information literacy competencies among school librarians in Malaysia. *Libri*, 62(1), 98-107.

Terrill, L. J. (2014). Catalogers' perceptions and use of social media and conventional information sources for professional development. *Cataloging & Classification Quarterly*, 52(2), 181-228.

Thorhauge, J. (2005). New demands-old skills. A strategy for bridging the competency gap: Building competencies in a daily working context. *IFLA Journal*, 31 (2), 162-168.

To, T. (2011). Library assistants as situated learners: How they learn more effectively. *IFLA Journal*, 37(2), 126-138.

Todaro, J. (2001). Evaluating your program. In E.F. Avery, T. Dahlin, & D. A. Carver (Eds.), *Staff development: A practical guide* (3rd ed., p. 155-161). Chicago: American Library Association.

Todaro, J. (2013). Planning a training and development infrastructure for library and information environments. In A. W. Stewart, C. Washington-Hoaglund, & C. T. Zsulya (Eds.), *Staff development: A practical guide* (4th ed., p. 145-164). Chicago: American Library Association.

Tosaka, Y. & Park, J. (2014). RDA: Training and continuing education needs in academic libraries. *Journal of Education for Library and Information Science*, 55(1), 3-25.

Turmel, W. (2011, 20 June). Webcast or? *Moneywatch*. www.cbsnews.com/news/do-you-need-a-webinar-webcast-or-videoconference

UNESCO (1994). UNESCO/IFLA Public Library Manifesto.

http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=4638&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

University of Washington. (2014). *Universal Access: Making Library Resources Accessible to People with Disabilities*. www.washington.edu/doit/UA/PRESENT/libres.html

Varlejs, J. (1999). On their own: Librarians' self-directed, work-related learning. *Library Quarterly*, 69(2), 173-201.

Varlejs, J. (2001). COPE II: Implications for LIS educators. *Journal of Education for Library and Information Science*, 42(4), 369-371.

Varlejs, J. (2002). Quality control and assurance for continuing professional education. In P.L. Ward (Ed.), *Continuing professional education for the information society* (IFLA Publications 100, p. 232-242). Munich: K. G. Saur.

Varlejs, J. & Walton, G. (Eds.). (2009). *Strategies for regenerating the library and information profession*. (IFLA Publication 139). Munich: K. G. Saur.

Villegas, D. M. (2012). The Future of Mobile Learning: Empowering Human Memory and Literacy.

<http://techcommgeekmom.businesscatalyst.com/FutureofMobileLearningWhitepaper.pdf>

Voyles, J. F. & Huff-Eibl, R. (2013). Crossfunctional training and collaboration within the organization. In Stewart, Washington-Hoagland, & Zsulya (Eds.), *Staff development: A practical guide* (4th ed., p. 97-112). Chicago: American Library Association.

Web-Based Information Science Education (WISE). (2009). A model for quality online education in library and information science.

www.wiseeducation.org/media/documents/2009/2/principles.pdf

WebJunction. (2014a). *Competency index for the library field*. B. Gutsche & B. Hough (Eds.). Dublin, OH: OCLC.
www.webjunction.org/documents/webjunction/Competency_Index_for_the_Library_Field.html

WebJunction. (2014b). Staff training and development. In B. Gutsche & B. Hough (Eds.), *Competency index for the library field* (p. 34-35). Dublin, OH: OCLC.
www.webjunction.org/documents/webjunction/Competency_Index_for_the_Library_Field.html

WebJunction. (2014c). Events Calendar. <http://webjunction.org/events/webjunction.html>

WebJunction. (2014d). Find training. <http://webjunction.org/find-training.html>
Woolls, B. (2009). Developing your leadership style—A workshop. In J. Varlejs & G. Walton (Eds.), *Strategies for regenerating the library and information profession*, (IFLA Publications 139, p. 223-234). Munich: K.G. Saur.

Woolls, B. (1997). Measuring continuing education needs and results: Competency for the twenty-first century. In P. L. Ward & D. E. Weingand (Eds.), *Human development: Competencies for the twenty-first century* (IFLA Publications 80/81, p. 161-178). Munich: K.G. Saur.

Yeo, Z. B., Muthu, V. P., & Kailani, I. (2013). *A corporate climate for learning: Practices from National Library Board, Singapore*. Paper presented at: IFLA WLIC 2013 - Singapore - Future Libraries: Infinite Possibilities in Session 100 - Continuing Professional Development and Workplace Learning with Education and Training. <http://library.ifla.org/112/>

Yeoh, J., Straw, V., & Holebrook, C. (2004). Staff development and continuing professional education: Policy and practice in academic libraries. *SCONUL Focus* 33, 16-20.
www.sconul.ac.uk/pubs_stats/newsletter/33/

Yokote, G., Homan, J., & Shipman, J. (2012). The Chicago Collaborative: Working together to address the grand challenges of scholarly communication. *Against The Grain* 24(3), 14-15.

අයමුණුම A : අධ්‍යාපන වෘත්තිය සංවර්ධන මූලධර්ම හා විශිෂ්ට ව්‍යවහාර - 2006

Appendix A: 2006 Continuing Professional Development: Principles and Best Practices

The guidelines were approved by the CPDWL Standing Committee in its virtual meeting May/June 2006

Continuing Professional Development: Principles and Best Practices

Introduction

The quality of service provided to the public by library and information science institutions depends on the expertise of their staff. Constant flux in the needs of societies, changing technologies, and growth in professional knowledge demand that information workers must expand their understanding and update their skills on an ongoing basis. As stated in the *IFLA/UNESCO Public Library Manifesto 1994* :

The librarian is an active intermediary between users and resources. Professional and continuing education of the librarian is indispensable to ensure adequate services.

Because adequate service depends on staff who are well prepared and continuously learning, the quality of ongoing educational opportunities is of vital concern. This document sets forth principles that should assure high quality continuing professional development for library staff. It has been developed on behalf of IFLA's Continuing Professional Development and Workplace Learning Section (CPDWL), with input from its members and small project funding from IFLA.

The basic principles

The responsibility for continuing education and professional development is shared by individuals, their employing institutions, professional associations, and library/information science education programs. Human resources and professional ethics statements should recognize the obligation to ensure that library/information service staff have access to and take advantage of continuous learning opportunities.

Best practice requires that there be:

1. Regular learning needs assessment;
2. Broad range of learning opportunities, both formal and informal; formal offerings in a choice of formats, designed to meet identified needs, in modules structured to cover topics from introductory through advanced;
3. Organizational commitment and leadership from staff development and continuing education administrators with expertise in adult continuing education;
4. Widely disseminated information about continuing education and resources, accurately described;
5. CE activities design that includes learning objectives aligned with identified needs; follows principles of instructional design and learning theory; selects course

- instructors on the basis of both subject knowledge and teaching ability; attends to transfer of training and feedback;
6. Consistent documentation of individuals' participation in learning and recognition of continuing learning in hiring and promotion decisions;
  7. A minimum of 0.5% to 1.0% of institutional budget earmarked for staff development, as stated in *IFLA Public Library Service Guidelines*, p. 89.;
  8. About 10% of work hours provided for attendance at workshops, conferences, in-service training, and other educational activities, and for informal learning projects;
  9. Evaluation of continuing education and staff development offerings and programs;
  10. Research that assesses the state of CPD and examines the efficacy and outcomes of continuing education and staff development programs.

Below are the summary statements following the literature review and discussions in the full paper of each of the principles

1. Best practice... calls for regular, performance-related learning needs assessment that involves individual employees and management, in concert with organizational goals and objectives. Professional development also has to be enabled for both personal and profession-wide growth and improvement, if the field is to achieve its potential for service to society. Therefore, individuals, institutions, and professional associations all bear responsibility for periodic assessment of learning needs.
2. Best practice requires that those responsible for providing CE programs or in-service training and development create and/or make available a wide range of activities and products designed to meet identified learning needs. Formats and levels of sophistication must be varied enough to suit various learning styles and beginner to advanced needs. Cultural and linguistic differences and time-place constraints must be taken into account. Learning resources – such as professional collections, mentoring, and coaching – should be available in the workplace, and individuals should have access to guidance for planning and implementing personal professional development agendas.
3. Best practice requires administrative commitment; formal policies that spell out what is expected of both staff and the organization in regard to CPDWL; staff development coordinators who have the support of the administration and the expertise to plan and implement programs.
4. Best practice requires that there be guides to learning portals, CE clearinghouses, electronic discussion lists, and other sources of information about courses, educational products, conferences, and other learning opportunities that can be easily and widely disseminated, using a variety of channels. Learners and appropriate resources should be able to connect through an international network of clearinghouse and advisory functions. Educational activities must be accurately described in terms of pre-requisite knowledge required; access to information and communication technology, if applicable; expected outcomes; costs; etc.
5. Best practice requires that formal CE offerings be presented by experts in the topic who are also good instructors. Systems of CPD should provide train-the-

- trainer opportunities. Employers should strive to create a supportive environment in which staff are encouraged to apply what they have learned.
6. Best practice assures consumers of formal CE that their participation will be verified and recorded (using the IACET's Continuing Education Units, for example). Individuals should be encouraged to create portfolios to document their pursuit of learning, both formal and informal. Employers should take employees' efforts to develop skills and knowledge into account when making personnel decisions.
  7. Best practice requires that an adequate percentage of an institution's personnel budget be allocated to staff development. How "adequate" is defined will vary depending on the extent of needs and circumstances in a given situation. Two percent of the personnel budget seems a reasonable goal in cases where staff development expenditure has not been consistently itemized.
  8. Best practice requires that employers give staff paid time off to attend conferences and workshops relevant to their jobs, and also allow for part of their work time to be spent on learning. Ten percent of working hours may need to be allocated as a minimum.
  9. Best practice requires that CE providers gather feedback from their learners not only at the conclusion of CE events, but also conduct at least periodic follow-up evaluations to determine what effect the CE has had on practice. The results of evaluation should be used to improve future CE offerings and should also be factored into needs assessments. CPD programs within institutions and organizations also require periodic evaluation of their administration and effectiveness.
  10. Best practice requires that there be regular benchmarking studies of best practices in staff development, matched with quality assessment of the participating institutions. Such studies should advance understanding of and implementation of effective CPD and would justify resources expended on it. The conduct of such studies must have cooperation and support from a cross-section of international institutions, and the results need to be broadly shared.

SOURCE: www.ifla.org/publications/cpdwl-quality-guidelines-project (also includes translations into other languages)

ඇමුණුම B : අධ්‍යාපන වෘත්තිය අධ්‍යාපන මාර්ගෝපදේශ සඳහා සූදුසු උදාහරණ

Appendix B: Examples of Continuing Education Guidelines

Accounting: www.nasba.org/files/2012/02/AICPA_NASBAStandardsFinal.pdf

Accreditation Council for Continuing Medical Education. Accreditation Criteria
www.accme.org/sites/default/files/626_20140626_Accreditation_Requirements_Document.pdf

Accrediting Council for Continuing Education & Training (ACCET). 2010. www.accet.org

American Library Association. 1988. *Guidelines for Quality in Continuing Education for Information, Library, and Media Personnel.*

American Psychological Association. Quality Professional Development and Continuing Education Resolution. 2013. www.apa.org/ed/sponsor/about/policies/improving-quality.aspx

American Physical Therapy Association.

www.apta.org/uploadedFiles/APTAorg/About_Us/Policies/BOD/Professional_Development/StandardsofQuality.pdf

Association of State and Provincial Psychology Boards. Guidelines for Continuing Professional Development. 2014.

http://c.ymcdn.com/sites/www.asppb.net/resource/resmgr/guidelines/asppb_guidelines_for_continu.pdf?hhSearchTerms=%22continuing+and+education+and+guidelines%22

Association of Social Work Boards. Approved Continuing Education Programme Guidelines. 2013. www.aswb.org/wp-content/uploads/2013/10/ASWB_ACE_Guidelines.pdf

Australian Library and Information Association. Professional development for library and information professionals. www.alia.org.au/about-alia/policies-standards-and-guidelines/professional-development-library-and-information-professionals

International Association for Continuing Education and Training (IACET). ANSI/IACET Standard. 2013. <http://iacet.org/index.php/iacet-standard/ansiiacet-standard>

K-12 Teaching - Learning Forward.

<http://learningforward.org/docs/pdf/standardsreferenceguide.pdf>

Medical Library Association. MLA Continuing Education Programme Definitions and Criteria. 2014. www.mlanet.org/education/ceh/cecrriteria.html

National Association of Social Workers.

www.socialworkers.org/practice/standards/naswcontinuingedstandards.pdf

New Jersey Department of Education. Definition of Professional Development and Standards for Professional Learning. 2013. www.state.nj.us/education/profdev/regs/def.pdf

Nonprofit Resource Network. Standards for excellence: Tailored and open-enrollment workshops. 2014. www.nonprofitresourcenetwork.org/training

Observation checklist for high-quality professional development in education. Center for Research on Learning, University of Kansas, Lawrence, Kansas. 2013. www.researchcollaboration.org/page/high-quality-professional-development-checklist

Online Learning Consortium. Quality Scorecard 2014: Criteria for Excellence in the Administration of Online Programmes. <http://onlinelearningconsortium.org/olc-scorecard>

University Professional and Continuing Education Association (UPCEA) & Quality Matters. Continuing and Professional Education (CPE) Rubric. www.qualitymatters.org

Web-Based Information Science Education (WISE). (2009). A model for quality online education in library and information science. Retrieved, from www.wiseeducation.org/media/documents/2009/2/principles.pdf

අභ්‍යන්තර C : පුස්තකාල කේතුයට සුදුසු Webjunction ප්‍රවීතතා සුචිය (2014)

Appendix C: From WebJunction Competency Index for the Library Field (2014)

Staff Training and Development

Helping patrons and community members develop 21st century skills requires staff with 21st century skills of their own. Creating an overall organizational culture that fosters learning and innovation requires administrative support and prioritization. Technically, this is a subset of Personnel (HR) Management, but it is called out separately due to the primary focus that WebJunction places on this set of competencies.

Establish strategies and long-range initiatives to create a learning environment within the library

- Promotes the importance of ongoing professional learning and creates and supports opportunities to learn and to implement ideas;
- Creates opportunities for experiential and project-based learning;
- Understands how the learning function for library staff relates to the provision of quality library service;
- Creates a culture that encourages both formal and informal learning processes in the workplace;
- Promotes a performance-based culture that aligns learning goals and objectives with desired outcomes;
- Fosters staff growth and opportunity through mentoring.

Plans

- Conducts assessment of staff to analyze training needs;
- Correlates training needs with identified internal and external changes that impact the library;
- Utilizes competency-based or other methods for assessing staff skills and supporting career development opportunities;
- Conducts and summarizes a job task analysis;
- Creates development plans for staff to gain necessary competencies (knowledge, skills, abilities, behaviour, attitudes);
- Creates and identifies learning opportunities that foster 21st century skills, such as problem-solving, critical thinking, communication and innovation.

Develops and implements a culture that embraces ongoing learning

- Provides opportunities and support for peer-to-peer learning and collaborative relationships;
- Creates an environment that accommodates risk taking;
- Encourages experimentation, tinkering and play as learning methods;
- Understands and applies knowledge of adult learning theory;

- Designs training activities to meet the needs of targeted audiences and to support specific results;
- Develops and implements training solutions that focus on the learner and accommodate different learning styles;
- Understands the variety of instructional methods available, including e-learning and blended learning;
- Understands and applies instructional design concepts;
- Manages the learning environment for optimal participant experience and value.

Develops effective methods to evaluate learning initiatives

- Involves each employee in the development, pursuit and assessment of his or her own learning goals;
- Communicates the expectation for self-direction regarding setting and reaching learning goals;
- Determines measures of success for all training strategies;
- Employs multiple evaluation techniques;
- Develops processes to evaluate transfer of learning to the workplace and achievement of targeted competencies;
- Provides time and procedures to review and reinforce learning.

SOURCE:

www.webjunction.org/documents/webjunction/Competency_Index_for_the_Library_Field.html

අභ්‍යන්තර D : ඉගෙන ගැනීමේ සම්පත් වල උදාහරණ

Appendix D: Examples of Learning Resources

ALA TechSource <http://alatechsource.org>

ALCTS Online Course Grant for Library Professionals from Developing Countries
www.ala.org/ala/mgrps/divs/alcts/awards/grants/onlinegrant.cfm

Beyond Access <http://beyondaccess.net>

Australian Library & Information Association <https://membership.alia.org.au/pdinfo/alia-pd-scheme>

Educause – see for example

www.educause.edu/research-and-publications/7-things-you-should-know-about
www.educause.edu/careers/special-topic-programs/mentoring/mentee-or-protege

Electronic Information for Libraries <http://EIFL.net>

ECDL (European Computer Driving Licence), known as ICDL (International Computer Driving Licence) outside of Europe. www.ecdl.com

Global Libraries www.gatesfoundation.org

International Association for Continuing Education and Training (IACET) iacet.org

IFLA Building Strong Library Associations – Learning/training resources www.ifla.org/bsla

IFLA/OCLC Early Career Development Fellowship Programme www.ifla.org/funds-grants-awards

Library Career People <http://librarycareerpeople.com>

Library/Information Conference Lists <http://lcp.douglashasty.com/international.html>

Library Success: A Best Practices Wiki http://libsuccess.org/Main_Page - see Online Training Resources for Librarians http://libsuccess.org/Online_Training_Resources_for_Librarians

Lynda – online video tutorials www.lynda.com

Merlot II – Multimedia Educational Resource for Learning and Teaching
www.merlot.org/merlot/index.htm

Mortenson Center for International Library Programs www.library.illinois.edu/mortenson/

Mozilla Webmaker Training <https://sendto.mozilla.org/page/s/webmaker-training>

Northeast Document Conservation Center www.nedcc.org

OCLC (@OCLC) | Twitter <https://twitter.com/OCLC>

Online Learning Consortium <http://onlinelearningconsortium.org/consult/quality-scorecard>

PRIMO

www.ala.org/acrl/aboutacrl/directoryofleadership/sections/is/iswebsite/projpubs/primo/site

Technology and Social Change Group <http://tascha.uw.edu>

Techsoup for Libraries <http://techsoupforlibraries.org>

TLT Group <https://sites.google.com/a/tltgroup.org/1111/home>

Universal Design [http://ada.osu.edu/resources/fastfacts/Universal Design.htm](http://ada.osu.edu/resources/fastfacts/Universal%20Design.htm)

අයමුණුම E : අම්බරන් විශ්වවිද්‍යාලයීය අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියෙන් උප්පටාගත් කොටස් : අනිවාර්ය තොවන සේනුවලට හා පරිභාශිර කටයුතු වලට මාර්ගෝපදේශ

Appendix E: Excerpt from Auburn University CEU Policy and Reporting Guidelines for Non-Credit Instruction and Outreach Activities

Adopted - November 1994, Updated - June 2011

Preface

The Continuing Education Unit (the CEU) was adopted by the Commission on Colleges of the Southern Association of Colleges and Schools (SACS) in December 1971 for use by its member institutions. The CEU was developed during a 1968 study by a National Task Force in response to a need for institutional recognition for adults who participate in non-credit continuing education. Since its inception, the CEU has been defined in this manner:

One Continuing Education Unit (CEU) is ten (10) contact hours of participation in an organized continuing education experience under responsible sponsorship, capable direction, and qualified instruction.

The Commission on Colleges also established guidelines for non-credit programs which award CEUs. In keeping with these guidelines, institutions whose missions include the offering of continuing education programs have used the CEU in at least three ways:

- As a unit to measure and recognize an individual's participation in non-credit work that meets specific criteria;
- As an accounting unit to measure and report the institution's entire program of non-credit work and;
- As a basis, through its implementation, for quality assurance in non-credit continuing education programming.

... This document reflects national standards for non-credit program certification and CEU administration presented in *The Continuing Education Unit: Guidelines* (SACS Commission on Colleges). These guidelines themselves were drawn from CEU criteria promulgated by the International Association for Continuing Education and Training (IACET) and other continuing education authorities.

SOURCE:

<https://sites.auburn.edu/admin/universitypolicies/Policies/ContinuingEducationUnitPolicyandReportingGuidelines.pdf>

අයමුණු මාලාව F : IFLA CPERT/ CPDWL සම්මේලන වාර්තා මාලාව

Appendix F: List of IFLA CPERT/CPDWL Satellite Conference Proceedings

[Note that the first one technically was not an IFLA conference]

Horne, E. E. (Ed.). (1985). *Continuing education: Issues and challenges*. Papers from the conference held at Moraine Valley Community College, Palos Hills, Illinois, USA, August 13-16, 1985/World Conference on Continuing Education for the Library and Information Science Profession (under the auspices of IFLA and ALA). Munich: K. G. Saur.

Woolls, B. (Ed.). (1993). *Continuing professional education and IFLA: Past, present and a vision for the future*. Papers from the IFLA CPERT second World Conference on Continuing Professional Education for the Library and Information Science Profession (IFLA Publications 66/67). Munich: K. G. Saur.

[Held August 19-21, 1993, in Barcelona, Spain]

Ward, P. L. & Weingand, D. E. (Eds.). (1997). *Human Development: Competencies for the twenty-first century*. Papers from the IFLA CPERT third International Conference on Continuing Professional Education for the Library and Information Professions (IFLA Publications 80/81). Munich: K. G. Saur.

[Held August 27-29, 1997, in Copenhagen, Denmark]

Woolls, B. & Sheldon, B. E. (Eds.). (2001). *Delivering lifelong continuing professional education across space and time*. (2001). The fourth World Conference on Continuing Professional Education for the Library and Information Science Professions (IFLA Publications 98). Munich: K. G. Saur.

[Held August 15-17, 2001, in Chester, Vermont, USA]

Ward, P. L. (Ed.). (2002). *Continuing professional education for the information society*. The fifth World Conference on Continuing Professional Education for the Library and Information Science Professions (IFLA Publications 100). Munich: K. G. Saur.

[Held August 14-16, 2002 in Aberdeen, Scotland]

Genoni, P. & Walton, G. (Eds.). (2005) *Continuing professional development, preparing for new roles in libraries: A voyage of discovery*. Sixth World Conference on Continuing Professional Development and Workplace Learning for the Library and Information Professions (IFL Publications 116). Munich: K. G. Saur.

[Held August 10-13, 2005, in Oslo, Norway]

Ritchie, A. & Walker, C. (Eds.). (2007). *Continuing professional development: Pathways to leadership in the library and information world*. [Seventh World Conference on Continuing Professional Development and Workplace Learning for the Library and Information Professions] (IFLA Publications 126). Munich: K. G. Saur.

[Held August 14-16, 2007, in Johannesburg, South Africa]

Varlejs, J. & Walton, G. (Eds.). (2009). *Strategies for regenerating the library and information professions*. Eighth World Conference on Continuing Professional Development and

Workplace Learning for the Library and Information Professions (IFLA Publications 139).
Munich: K. G. Saur.
[Held August 18-20, 2009, in Bologna, Italy]

Gwyer, R., Stubbings, R. E. & Walton, G. (Eds.). (2012) *The road to information literacy: Librarians as facilitators of learning*. Ninth World Conference on Continuing Professional Development and Workplace Learning for the Library and Information Professions (IFLA Publications 157). Berlin: De Gruyter Saur.
[Held August 8-10, 2012, Tampere, Finland]

අභුජුම G : ඉතා උසස් මට්ටමේ වෘත්තීය සංවර්ධන පූහුණු පායමාලා විමර්ශන ලැයිස්තුව

Appendix G: Observation Checklist for High-Quality Professional Development Training

Download PDF version of the complete survey (pasting here disallowed):

www.researchcollaboration.org/uploads/HQPD%20Checklist.pdf

The *Observation Checklist for High Quality Professional Development*¹ was designed to be completed by an observer to determine the level of quality of professional development training. It can also be used to provide ongoing feedback and coaching to peers who provide professional development training. Furthermore, it can be used as a guidance document when designing or revising professional development. The tool represents a compilation of research-identified indicators that should be present in high quality professional development. Professional development training with a maximum of one item missed per domain on the checklist can be considered high quality.

1 Noonan, P., Langham, A., & Gaumer Erickson, A. (2013). *Observation checklist for high-quality professional development in education*. Center for Research on Learning, University of Kansas, Lawrence, Kansas, USA.

Context Information

Date:

Topic:

Presenter:

Role:

අභ්‍යන්තර H : PRIMO (සම විමර්ශකයින් විසින් සංගෝධීත මාර්ග ගත උපදෙස් මාලාව) තුළ ඇති කෝරාගැනීමේ නිරණයක

Appendix H: PRIMO [Peer Reviewed Instructional Materials Online] Selection Criteria

Members of the PRIMO Committee review and evaluate instructional materials submitted for inclusion into the PRIMO database according to the following criteria:

Criterion #1

The instructional design is pedagogically effective, i.e. it teaches well according to the scope and learning objectives stated by the submitter.

- Purpose and objectives are clearly stated.
- The resource's organization supports the objectives.
- The resource's content supports the objectives.
- Offers opportunities to utilize higher order thinking skills (think, reflect, discuss, hypothesize, compare, classify, etc.).
- Allows for different learning styles, e.g. kinetic, visual, auditory.
- Uses assessment technique(s).

Criterion #2

The technology used to create the material enhances the learning experience, i.e. is appropriate and effective.

- The technology enhances and does not distract from the learning experience.
- The technology chosen is stable and able to operate as an effective mode of delivery.
- The technology is cross-browser/cross-platform compatible, or clear guidelines and instructions are provided.
- Required plug-ins or downloads are easily obtained and easy to install.

Criterion #3

This material provides instruction using technology in an innovative manner.

The technology used has not yet been extensively used to create instructional material, or has been implemented in an unusual and/or creative manner.

- Score 5: yes
- Score 3: no

Criterion #4

The content and language of the material are clear and effective.

- Instructions and explanations are easy to follow.
- Language is appropriate to the goal(s) of the project.
- Language is appropriate to the audience of the project.
- Content is appropriate to the goal(s) of the project.
- Content is appropriate to the audience of the project.

Criterion #5

All information included within the material is accurate.

- The site does not contain significant typographical errors.
- There are no apparent factual errors.
- The site provides indications of maintenance, e.g. information about when it was last updated.
- The site offers some type of contact information (email, phone, or postal address) for author and Webmaster if questions or technical problems arise.

Criterion #6

Organization of the material is clear and easy to use.

- There is an index, table of contents, or site map to facilitate navigation.
- Users can easily find their way back to the home page and/or to other sections.
- Has a visible and logical sequence or structure.
- The text is easy to read and graphics are easy to understand.

Criterion #7

This material demonstrates unique or creative use of graphics, examples, and interactive elements such as programmed feedback and flexible learning paths, and other supporting elements.

- The material incorporates design elements such as graphics, multimedia, flexible learning paths, and/or interactivity.
- The design elements show evidence of creativity; they are not tired copies of material from other learning objects. (A Venn diagram isn't creative, but a Venn diagram of singing grapes is unusual.)
- The design elements are appropriate to the target audience.
- The design elements contribute to the coherence of the material.
- The design elements are well-executed and professional (i.e. graphics don't look like scribbles, animations aren't jerky, sound and video have been edited to flow smoothly, text within graphics is visible and legible, spoken words are comprehensible, interactive elements are easy to use, flexible learning paths don't turn into mazes).

Criterion #8

This material is relevant to those outside of the developer's institution because it presents a model for other developers.

- It is possible for people outside of the developer's institution to gain access to the material. If access to some elements is restricted, this does not significantly detract from an outsider's opportunity to investigate the material.
- The structure of the material (e.g. chunking, sequencing, transitions, connections, reinforcement, assessment, feedback) can be adapted to teaching other skills, resources, or ideas.

- The method of presentation (e.g. use of text, sound, graphics, animation, video, language, layout, pacing, examples) can be adapted to teaching other skills, resources, or ideas.
- The technology used to develop the material is available outside of the developer's institution.
- Information about the system requirements for effective use of the material is readily available.
- The developer's approach to teaching or to the use of technology is thought provoking; it stimulates ideas about ways to communicate with learners.

SOURCE:

www.ala.org/acrl/aboutacrl/directoryofleadership/sections/is/iswebsite/projpubs/primo/criteria